

သောင်းပြောင်းထွေလာ
၇၈
အယ်ဒီတာစာစုများ
သော်တာဆွေ

၁၉၈၄ မှ ၁၉၉၀ အထိ
ယခင်သောင်းပြောင်းထွေလာမဂ္ဂဇင်းတွင်
အယ်ဒီတာအဖြစ်ဆောင်ရွက်စဉ်
ရေးသားခဲ့သော မဂ္ဂဇင်းအပွင့်စာစုများ

သောင်းပြောင်းထွေလာ

“ဒီလိုက ... အဲဒါကို ဝယ်ဆန်တယ်ဆိုတာ ဘာလဲ” ဟု အမေးရှိလာပြန်သဖြင့် ...

“ဒီလိုက ... အဲဒါကို ဝယ်ဆန်တယ်ဆိုတာ ဘာလဲ” ဟု အမေးရှိလာပြန်သဖြင့် ...
“ဒီလိုက ... အဲဒါကို ဝယ်ဆန်တယ်ဆိုတာ ဘာလဲ” ဟု အမေးရှိလာပြန်သဖြင့် ...
“ဒီလိုက ... အဲဒါကို ဝယ်ဆန်တယ်ဆိုတာ ဘာလဲ” ဟု အမေးရှိလာပြန်သဖြင့် ...
“ဒီလိုက ... အဲဒါကို ဝယ်ဆန်တယ်ဆိုတာ ဘာလဲ” ဟု အမေးရှိလာပြန်သဖြင့် ...
“ဒီလိုက ... အဲဒါကို ဝယ်ဆန်တယ်ဆိုတာ ဘာလဲ” ဟု အမေးရှိလာပြန်သဖြင့် ...
“ဒီလိုက ... အဲဒါကို ဝယ်ဆန်တယ်ဆိုတာ ဘာလဲ” ဟု အမေးရှိလာပြန်သဖြင့် ...
“ဒီလိုက ... အဲဒါကို ဝယ်ဆန်တယ်ဆိုတာ ဘာလဲ” ဟု အမေးရှိလာပြန်သဖြင့် ...
“ဒီလိုက ... အဲဒါကို ဝယ်ဆန်တယ်ဆိုတာ ဘာလဲ” ဟု အမေးရှိလာပြန်သဖြင့် ...
“ဒီလိုက ... အဲဒါကို ဝယ်ဆန်တယ်ဆိုတာ ဘာလဲ” ဟု အမေးရှိလာပြန်သဖြင့် ...
“ဒီလိုက ... အဲဒါကို ဝယ်ဆန်တယ်ဆိုတာ ဘာလဲ” ဟု အမေးရှိလာပြန်သဖြင့် ...

“ခုခေတ်တော့ ဆရာရယ်၊ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာ သမီးရည်းစား၊ လင်မယားတွေဟာ လက်တွဲရုံမကတော့ဘူး ပရုံးကိုင်ခါးဖက်ပြီးတော့တောင် လမ်းလျှောက်နေကြပါပြီ။ လူတန်းစားမရွေးတော့ရောမြို့ပါ အမျိုးသမီးကြီးငယ်တွေဟာ နှုတ်ခမ်းနီ၊ ပါးနီတွေသာမက လက်သည်းခြေသည်းတွေပါ အရောင်အမျိုးမျိုးဆိုးနေကြပါပြီ။ ဆံပင်တွေလည်း တိုတို၊ ရှည်ရှည်၊ တွန့်တွန့်၊ လိပ်လိပ်၊ ခွေခွေ၊ ကောက်ကောက်ပုံမျိုးတွေထားနေကြပါပြီ။ ကဲ ... သည့်ထက် ဗိုလ်ဆန်ဖို့ ဘာလိုသေးလဲ”

“လိုသေးတယ်ကွ၊ ဆံပင်အရောင်အမျိုးမျိုးဆိုးဖို့နဲ့ ဥရောပနဲ့ အမေရိကန်နိုင်ငံတွေမှာလို ချစ်သူစုံတွဲတွေဟာ နေရာမရွေး လူတောသူတောထဲမှာ တစ်ယောက်နှုတ်ခမ်းတစ်ယောက် စုပ်နမ်းကြတာ မင်း ... အနောက်နိုင်ငံ ရုပ်ရှင်တွေထဲ မြင်ဖူးမှာပေါ့”

“ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပြည်မှာ ဒီလိုဖြစ်လာနိုင်မလား”

“မပြောနိုင်ဘူးကွ၊ ခေတ်ပြောင်းတော့ ခေတ်ရေစီးကြောင်းက ဖြစ်ကောင်းဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။ တို့အသက်အရွယ်နဲ့တော့ မိတော့မယ် မထင်ပါဘူးကွာ”

“ဆရာကြီးက မိချင်သေးလို့လား”

“မိတော့ကော ငါ့အရွယ်ကြီးနဲ့ ဘာလုပ်တော့မှာလဲကွာ”

Barcode with text: tts0027 3000.00 Ks

သောင်းပြောင်းထွေလာအယ်ဒီတာစာစုများ သော်တာဆွ
အပြင်အဆင် - အမ်အက်စ်အို
စာမျက်နှာ ၂၅၃ မျက်နှာ၊ ၁၄ . ၅ ဧင်စီ x ၂၀ . ၇ ဧင်စီ

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ(၀၀၅၃၈)၊ ၈၅၊ ၁၆၄လမ်း၊ တာမွေ၊ ရန်ကင်း၊
ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်(၀၀၄၁၂)၊ ၁၁၇၉၊ မစိုးရိမ်လမ်း၊ ရန်ကင်း၊
၂၀၁၆၊ ဧပြီလ၊ ပထမအကြိမ်၊ အုပ်ရေ ၅၀၀၊

ရောင်းစျေး ၃၀၀၀ ကျပ်

စိတ်ကူးချိုချိုစာအုပ်

သောင်းပြောင်းထွေလာ
အယ်ဒီတာစာစုများ
သော်တာဆွေ

မေမေအကြံပြု ၂၀၁၆

စာပေမျိုးစုံ ရသမျိုးစုံကို ပြောင်မြောက်စွာ
 ရေးဖွဲ့နိုင်ခဲ့သည်။ စာရေးဆရာကြီးသော်တာဆွ၏ စာများတွင်
 ယခုစုစည်းတင်ဆက်လိုက်သည်။ အယ်ဒီတာစာစုများမှာလည်း
 တစ်ဘာသာ မှတ်တမ်းထားရမည် လက်ရာများပင် ဖြစ်ပါသည်။
 သောင်းပြောင်းထွေလာမဂ္ဂဇင်းအား ၆ နှစ်နီးပါး
 အယ်ဒီတာအဖြစ် တည်းဖြတ်ထုတ်ဝေခဲ့စဉ်ကာလ
 ၁၉၈၄ မှ ၁၉၉၀ အတွင်း
 မဂ္ဂဇင်းအဖွဲ့စာမျက်နှာများမှ ဤစာလက်ရာများမှာ
 နှစ်အစိတ်ကျော်တွင် အခွင့်အခါသင့်သဖြင့် လုံးချင်းအဖြစ်
 စုစည်းထုတ်ဝေနိုင်လိုက်ပါပြီ။
 ဆရာကြီး၏ စာဖတ်ပရိသတ်များ နှစ်သက်လက်ခံနိုင်မည်ဟု
 မျှော်လင့်ပါသည်။

စီစဉ်သူများ

မာတိကာ

၁။	ဘိုးဘွားနှင့် မြေးများ	၁
၂။	ထန်းလရာသီ	၅
၃။	ကျွန်တော့်မြေးနှင့် ကျွန်တော့်မြင်းရုပ်	၈
၄။	ဥဏှတေဇောနှင့် သီတတေဇော	၁၂
၅။	ဥဩ	၁၆
၆။	ပူဇာစပူဇနေယျာနံ	၂၀
၇။	ကျွန်တော့် မွေးနေ့	၂၅
၈။	သည်းထိတ်လှိုက်ဖို့	၂၈
၉။	အယ်ဒီတာဟူသည်ကား (ပီမိုးနင်း)	၃၂
၁၀။	သူငယ်ပြန်ခြင်း	၃၅
၁၁။	လိပ်တစ်ကောင်	၃၉
၁၂။	ပိတောက်နှင့် ဆောင်တော်ကူး	၄၂
၁၃။	ဟက်ပီးနယူးယီးယား	၄၆
၁၄။	ကဗျာစွမ်းရည်	၅၀
၁၅။	တမာချဉ်နှင့် ကညာခင်	၅၅
၁၆။	ကျွန်တော့်အိမ်နှင့် ပင့်ကူအိမ်များ	၆၀
၁၇။	သူတို့ဘဝ	၆၄
၁၈။	သားငါးဈေး ကျစေရန်	၆၉

၁၉။	ဝမ်းအကျင့်	၇၁
၂၀။	စာဆို ပီတိ	၇၄
၂၁။	သူနတ်ပြည်ရောက်လျှင်	၈၀
၂၂။	စာဖတ်နည်း စာရေးနည်း	၈၄
၂၃။	သေကံမရောက် သက်မပျောက်	၈၈
၂၄။	တစ်ခုသော သင်္ကြန်အခါဝယ်	၉၃
၂၅။	ခေတ်နှင့် စာပေ	၉၇
၂၆။	နား ဇိမ်ခံသူ	၁၀၀
၂၇။	နာတာရှည်ကြီးနှင့် ရုတ်တရက် ခေါက်ခနဲ	၁၀၄
၂၈။	သွားပိုးချ ဆရာကြီး	၁၀၈
၂၉။	ဤမိန်းကလေး	၁၁၂
၃၀။	စာရေးရာတွင် ဘာအရေးကြီးဆုံးလဲ	၁၁၅
၃၁။	စာရေးဆရာဖြစ်ချင်လျှင်	၁၁၉
၃၂။	စာရေးလေ့ကျင့်နည်း	၁၂၃
၃၃။	ရုပ်ရှင်မင်းသား ရွှေဘမ္မာ ဗွီဒီယို	၁၂၇
၃၄။	အဘိုးကြီး သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်	၁၃၁
၃၅။	သူ့ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ကိုယ့်ယဉ်ကျေးမှု	၁၃၅
၃၆။	ကဗျာစာပေ	၁၄၀
၃၇။	ဇရာအိုသော်	၁၄၃
၃၈။	ဧပြီလ တစ်ရက်နေ့	၁၄၇
၃၉။	တွေးမိတွေးရာ	၁၅၀
၄၀။	မြန်မာလူမျိုးနှင့် ငါးပိ	၁၅၄
၄၁။	လည်သူနှင့် အ သူ ကံကူလျှင်	၁၅၈
၄၂။	အယ်ဒီတာနှင့် အဂတိ	၁၆၂
၄၃။	စာရေးဆရာကြီး ငယ်ကျင့်စဖွယ် ငါးသွယ်ဝတ္တရား	၁၆၅
၄၄။	ယခုခေတ်ကဗျာ	၁၆၉
၄၅။	စာရေးဆရာနှင့် အယ်ဒီတာ	၁၇၂
၄၆။	အချစ်ဦးနှင့် အစားထူး	၁၇၅

၄၇။	တရားသူကြီး ဦးခင်ဦး	၁၇၈
၄၈။	ဆရာစံ	၁၈၂
၄၉။	သားပျို သမီးပျိုတို့ လှလိုလျှင်	၁၈၆
၅၀။	မြီရှင်နှင့် မြီစား	၁၈၉
၅၁။	သံယောဇဉ် ဒုက္ခ	၁၉၂
၅၂။	ဘဝတက္ကသိုလ်	၁၉၆
၅၃။	နိမ္မလမဆိုသာ	၁၉၉
၅၄။	ခေတ်ရေစီးကြောင်း	၂၀၄
၅၅။	ကလေးဘဝ ပထမ မိတ်ဆွေများ	၂၀၈
၅၆။	ငွေငါးထောင်နှင့် နိုင်ငံခြားသူတစ်ယောက်	၂၁၁
၅၇။	ဦးဌေးကြွယ်	၂၁၆
၅၈။	သင်္ကြန်စိတ်	၂၂၃
၅၉။	ငွေကို လေလိုသုံးသူ (သို့မဟုတ်) ဘဝ၏ အလုပ်လက်မဲ့	၂၂၇
၆၀။	ဦးခင်ဇော် (သို့မဟုတ်) ဇိမ်ဘူစွာ	၂၃၂
၆၁။	မန်ကျည်းတစ်ပင်	၂၃၆
၆၂။	မောင်လရောင်	၂၄၀
၆၃။	ဇရာနုဿတိ	၂၄၃
၆၄။	စိတ်ကူးယဉ်ယဉ်	၂၄၇
၆၅။	လောကကြီးမှာဗျာ	၂၅၀

mgyc.com

mgyc.com

ဘိုးဘွားနှင့် မြေးများ

သားအချစ် မြေးအနှစ်၊
ဆိုလှစ်စကား ရှိလေငြားတော့၊
ဘိုးဘွားများသည် သားသမီးထက်ကို၊
မြေးအားပို၍ ချစ်လေသလော။ ။

မဟုတ်ပါချေ၊ ငါးရာနှစ်ဆယ့်ရှစ်သွယ်သော မေတ္တာ၊ အတူတူပါပဲ။ သို့ရာတွင် ချစ်ခင်ယုယ သမုဒယမှာတော့ သားသမီးထက်ကို မြေးတွေပို၍ အလိုလိုက်တတ်၊ စိတ်ရှည် တတ်ကြကုန်၏။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အဘိုးအဘွားများမြေးရချိန်မှာ အသက်အရွယ်ကြီး ရင့်ကုန်ပြီ၊ ဘဝအတွေ့အကြုံတွေများကုန်ပြီ၊ လောဘဒေါသတရားတွေ နည်းပါးကုန်ပြီ၊ သည်းခံခြင်းစိတ်ဓာတ်တွေ ရှိကုန်ပြီ။

နို့ပြီး သူတို့ဘဝတွေလည်း ကျဉ်းမြောင်းသွားကြပြီ။ သူတို့၏ ငယ်ပေါင်းကြီး ဖော်တို့လည်း အချို့မရှိတော့ပြီ။ ရှိသူတို့လည်း အနေဝေး၍ အတွေ့ကျဲကုန်ပြီ။ တစ်ဦးထံ တစ်ဦးသွားရောက်ဖို့လည်း ခဲယဉ်းကုန်ပြီ။ ဧရာ၏ အထွေထွေသော ဝေဒနာကလေးတွေ မြိုးမြီးမြက်မြက်နှင့် အိမ်ထဲက အိမ်ပြင် တယ်မထွက်ချင်တော့ပြီ။

ထို့ကြောင့်သူတို့ အိမ်တွင်းအောင်းကြရာ၌ သူတို့၏အဖော်ကား မြေးများပင်ရှိ တော့သည်။ မြေးမှ ကျောင်းမသွားနိုင်သေးသည့်မြေး၊ ပိစိကွေး၊ ဒါကလေးတွေနှင့်ပဲ

သူတို့နေရတော့၏။

သူတို့မှာ အခြားအပျော်အပါးလည်း မရှိတော့ပြီမို့ သည်မြေးကလေးတွေနှင့်ပဲ ကြည်နူးစရာ ရှာနေရတော့သည်။ ကလေးငိုသံကို မကြားချင်။ ပျော်ရွှင်နေသည်ကိုသာ ကြည့်လို၏။ ကလေးမိဘက သူတို့သားသမီး ရိုက်နှက်ဆုံးမသည်ကိုလည်း မကြိုက်၊ ဟယ် ... ကလေးပဲကွယ်၊ မငိုပါစေနဲ့၊ လိုချင်တာ ပေးလိုက်ပါဟဲ့၊ စားချင်တာ ကျွေးလိုက်ပါကွဲ့။ အမြဲတမ်းမြေးတွေဘက်က ရှေ့နေလိုက်တတ်ကြသည်။ သည်တော့ ကလေးတွေက ဘိုးဘွားအားကိုးနှင့် မိဘကိုပင်မကြောက်ချင်တော့။

ထို့ကြောင့် သားသမီးမကောင်း မိဘခေါင်းဆိုတာလို မြေးများမကောင်း ဘိုးဘွားခေါင်းဟု အချို့ကဆိုကြသည်။ စင်စစ်တော့ အဘိုးအဘွားနှင့် မြေးများသည် လူပြည်အဝင်အထွက်တွင် ခေတ္တဆုံတွေ့ကြသူများဖြစ်၏။

လွန်ခဲ့သော သီတင်းကျွတ်လရာသီက စာရေးဆရာမလေးမစန္ဒာမောင်နံ့သည် သူတို့သမီးငယ်လေး တစ်ယောက်နှင့် ကျွန်တော့်ထံသို့ ကန်တော့ရန် ရောက်လာကြ၏။ သူတို့ကလေးက သုံးခါလည်လောက်ရှိဦးမည်။ အလား လား လား တော်တော်ဆိုးပါကလား၊ ကလေးငယ်မို့ မုန့်စားပါစေတော့ရယ်လို့ ကျွန်တော့်ဇနီးက အိမ်မှာရှိသော ကိတ်မုန့်ကို လှီးကျွေးသည်။ မစား ... မစား၊ မုန့်ကို လုံးဝမစား။ သူ့အမေတွင် အသင့်ယူဆောင်လာခဲ့ရသော ဘူးကြီးတစ်လုံးနှင့် ချူးဝင်းဂမ်းများကိုသာ တစ်ခုပြီးတစ်ခု မပြတ်မနား ဆိတ်ဝါးသလို စားနေလေတော့ ကျွန်တော်က

“ဟဲ့ ... မစန္ဒာ နင့်သမီးက လွန်လှချည်လား၊ ချူးဝင်းဂမ်းတွေ ဒီလောက်စားလို့ ကောင်းပါ့မလား”

“ဟုတ်တယ် ဆရာရေ၊ ပြောမရဘူး။ ဒါတွေချည်း အမြဲစားနေလို့ သွားတွေလည်း အားလုံး အငုတ်ပဲရှိတော့တယ်” ဆိုပြီး သူကလေး ပါးစပ်ဖြေပြ၏။

“ဟယ် ... တစ်ချောင်းမှ အကောင်းမရှိတော့ပါလားဟ၊ ဒုက္ခပဲ။ နင့်သမီး ငယ်သွားလဲချိန်မှာသတိထားဟေ့၊ တော်ကြာ သွားတွေ ဟိုတစ်ချောင်း သည်တစ်ချောင်း ကိုးရိုးကားရားတွေ လျှောက်ပေါက်ကုန်လို့ မအေလိုမလှဘဲ နေရော့မယ်”

သည်ကလေးဖြစ်အင် ဆင်ခြင်ကြည့်လိုက်တော့ မစန္ဒာလင်မယားမှာ နှစ်ယောက်စံလုံး အလုပ်သမား၊ နေ့စဉ် ရုံးသွားနေကြသည်ဖြစ်၍ ဒီကလေးဟာ အိမ်တွင် အဘိုးအဘွားနှင့်သာ အနေများနေသူဖြစ်ရပေမည်။ သည်တော့ မြေးများမကောင်း ဘိုးဘွားခေါင်းဆိုရပါမူ ဤကလေးသည် မည်သူ့မြေးနည်း။ အသွေးမြင်အသွင်သိ၊ အပွေးမြင်အပင်

သိဆိုသကဲ့သို့ မြေးမြင်အဘိုးသိရမည်ဆိုသော် သင်းဟာ ဆရာမန်းတင်မြေးပေါ့၊ ဘာကြောင့်ဆို မစန္ဒာက ဆရာကြီးမန်းတင် သမီးကိုဗျ။

မစန္ဒာတို့ ကျွန်တော့်အိမ်လာသွားပြီး ရက်များမကြာမီ ၆-၁၁-၈၃ နေ့က ဆရာကြီးပီမိုးနင်းရာပြည့်အခမ်းအနားပွဲကျင်းပရာ၌ ဆရာမန်းတင်နှင့်တွေ့၍ သူ့မြေးအကြောင်း စကားစပ်မိတော့

“အေးဗျာ ဒီကလေးသွားတွေလည်း မကောင်းတော့ဘူး၊ အချို့တွေစားလွန်းတော့ လူလည်းဝတယ်မရှိတော့ဘူး” ဟုဆရာမန်းတင်က “ပြုံးတမဲ့မဲ့” နှင့် ပြောရှာ၏။

ကျွန်တော်တို့ မြန်မာလူမျိုးတွေ လူကြီးသူမဆရာသမားများကို ကန်တော့ကြရာ၌ အဘက ငါ့နိုင်၊ ငါက ကြက်ဖကြီးနိုင် ဆိုဘိသကဲ့သို့ အတုံ့အလှည့်ရှိလေရာ မစန္ဒာလင်မယားက ကျွန်တော့်အား ကန်တော့သွားပြီးနောက် ရက်များမကြာမီမှာ ဆရာမင်းသုဝဏ်ထံ ကျွန်တော်ကန်တော့ရန် ရောက်သွားတော့

အောင်မယ်လေး၊ ဆရာမင်းသုဝဏ် မြေးဆိုတာကလည်း တစ်မျိုးပါလားဗျ။ တကတဲ ဟိုပြေးသည်ပြေး မျောက်လေပွေကလေးကျနေတာပဲ။ ဘယ့်နှယ် ဒီကလေး မရပ်မနား ပြေးလှချည်လားလို့ တစေ့တစောင်း ချောင်းကြည့်တော့ လား ... လား ဘွားအေးကြီးက သူ့ထမင်းလိုက်ခွံ့နေတာကိုဗျ။ အိမ်ရှေ့လိုက်ခွံ့တော့၊ နောက်ဖေးထွက်ပြေးတယ်၊ နောက်ဖေးလိုက်ခွံ့တော့ အိမ်ရှေ့ပြန်ပြေးတယ် ဘွားအေးကြီးမှာ ထမင်းခွက်ကိုင်ပြီးတော့ နောက်က ဖတ်သီဖတ်သီလိုက်ရတယ်။

ဪ ... ဒါကိုပဲ မမောနိုင် မပန်းနိုင်၊ ဘွားအေးကြီးစိတ်ထဲ ပီတိတွေလှိုင်လို့။ ကျွန်တော်ပြန်တော့ ဆရာမင်းသုဝဏ်က သူ ဂျပန်ပြည်က ဆည်းပူးခဲ့သော “ဟိုက္ကူကဗျာ မြည်းစရာ” ဆိုတဲ့ စာအုပ်ကလေး လက်ဆောင်ပေးလိုက်ပါတယ်။

ဆရာရဲ့အမှာစာမှာ (ဟိုက္ကူကဗျာ၏ ပုံစံမှာ၊ စာသုံးကြောင်းရှိပါသည်။ ပထမစာကြောင်းတွင် ဝဏ္ဏ ၅ လုံး၊ ဒုတိယစာကြောင်းတွင် ၇ လုံး၊ တတိယ စာကြောင်းတွင် ၅ လုံး၊ စုစုပေါင်း ဝဏ္ဏ ၁၇ လုံး ရှိပါသည်။) ဆိုထားသဖြင့် ကျွန်တော် ဟိုက္ကူကဗျာ နမူနာများကြည့်၍ စမ်းပြီးစပ်ကြည့်လိုက်ပါသည်။

ဘိုးဘွားနှင့် မြေးဟာ၊
ဘဝ အဝင်အထွက်မှာ၊
ခေတ္တ ဆုံကြကာ။ ။

တွေ့စဉ် တစ်ခဏ၊
အလွန်ပင်လျှင် ချစ်ကြင်ကြ၊
လောက နိဗ္ဗာန်။ ။

အမှတ် - ၁ (၁၉၈၄၊ ဇန်နဝါရီလ)

ထန်းလရာသီ

- ◆ ထန်းရည်နင်း
ပေါက်ကင်းတဲ့ လစုံ။
- ◆ ဆက်ရက်ကယ် သာရကာနဲ့
ရော်ရွက်ဝါ တမာနု
လွမ်းသူ့ ပူပုံ။
- ◆ စရိုက်ကယ်လှုံ
ပင်မြဲမြင့် သိုက်နန်း။
- ◆ ထွက်စီးငယ်ဝှန်
ကျောက်စက် ရေတံခွန်နဲ့
ဟေမဝန် သာယာနုပါဘိ
ယွန်းလု နွေဆန်း။

ဦးကြင်ဥ၏ တပို့တွဲလဖွဲ့ လေးဆစ်ကဗျာ။ ယင်းစာ၌ စလျှင်စချင်း ‘ထန်းရည်နင်း’ ဆိုတော့ ဘယ့်နှယ် ထန်းရည်တွေတက်နင်းလို့ စိုစိုစွတ်စွတ်နဲ့ ခြေထောက်ပေကုန်မှာပေါ့ဟု တွေးထင်ဖွယ်ရှိ၏။

“ဟား ... ဟား ... ဟား ထန်းရည်အိုး၊ ထန်းရည်ခွက် တက်နင်းတာမဟုတ်ဘူးဗျ။ ထန်းပင်ပေါ်က ထန်းခွာထန်းလက်တွေကို တက်နင်းတာပြောတာ။ ဘာကြောင့် ဒီလိုတက်နင်းရလဲဆိုတော့ ထန်းရည်ခံဖို့ ထန်းစတွေကို ထန်းလက်ထန်းခွာတွေကြားက အရင်းပါပေါ်လာအောင် ဖြဲထုတ်ခြင်းပါပဲ။ ဒါကို ဦးကြင်ဥက အတိုကျဉ်း၍ ကဗျာ စာလုံးအားဖြင့် ‘ထန်းရည်နင်း’ လို့ ဆိုလိုက်ခြင်းပါ။

ဒီကဗျာမှာ ဦးကြင်ဥက တပို့တွဲလကို 'ထန်းရည်နဲ့' အထူးပြုလိုက်ပါတယ်။ ဒီတော့ ခင်ဗျားက ဦးကြင်ဥဟာ ထန်းရည်သမား၊ အသောက်သမားပဲလို့ ဆိုချင် လိမ့်မယ်။ ဒါကတော့ ယောက်ျားပဲ ဘယ်ကင်းလိမ့်မလဲဗျာ။ ကုန်းဘောင်ခေတ် ကဗျာဆရာတွေထဲမှာ ဦးကြင်ဥဟာ အမူးသမားတွေအတွက် အထူးဖွဲ့ဆိုခဲ့တာတွေ တွေ့ရပါတယ်။ ကျွန်တော် ဒီစာရေးနေတုန်းမှာ မှတ်မိသမျှ ဖော်ပြရမယ်ဆိုရင်

- ◆ ပိုကရို
သည်ကိုယ်ငယ် ကြာရင်လဲရချည့်
သာတွဲထူလှည့်။
- ◆ ခေါင်ရည်ပျံ
စိန်မြူခံ လေပေါက်မှာ
ကျွမ်းမှောက်ချည်ငဲ့။
- ◆ ထိမထင်
မင်းလွင် ပျိုနုမို့
အို ... ခုပျော်တုန်း။
- ◆ ဖန်ဘူးငယ်လှောင်
ပယင်းရောင် ချိုအမြိုက်ကိုယ်
နန်းကြိုက်မို့သုံး။

(ပါပဟိန်ပြဇာတ်မှ ပါပဟိန်မင်းသား၏ မူးချင်းများ။)

အဲသည်မှာ 'ဖန်ဘူးငယ်လှောင်၊ ပယင်းရောင် ချိုအမြိုက်ကယ်ဆိုတော့ ဒါဟာ နိုင်ငံခြားကလာတဲ့ ဘရန်ဒီပဲ။ ဒီတော့ ဦးကြင်ဥဟာ (ဘရန်ဒီကို ကုန်းဘောင်ခေတ် အခေါ်) ဖြန့်ဒီတွေ ဘာတွေနဲ့တောင် ကျွမ်းကျင်နေပြီလို့ (ဆရာဇော်ဂျီလေသံနဲ့သုံးရရင်) ယူသော်ရ၏ဗျ။

သို့သော် ယခု ကျွန်တော်ရေးလိုသည်က တပို့တွဲလဖွဲ့မှာ ဦးကြင်ဥက ထန်းရည် ကိုအထူးပြုခဲ့တဲ့အကြောင်းပါ။ ထန်းရည်ဆိုတာမှာလည်း သူတော်စင်တို့ မနှစ်သက်တဲ့ မူးယစ်စေတတ်သော သူရာရည်ချည်းမဟုတ်ပါဘူး။ တစ်ပြည်လုံးရှိ ရဟန်းရှင်လူအများ သူငါ သုံးနေကြတဲ့ ထန်းလျက်က မူလပဓာနဖြစ်ပါတယ် ခင်ဗျာ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် မြန်မာတစ်ပြည်လုံးမှာ ထွက်သမျှ ထန်းရည်တွေဟာ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းလောက်သာ ထန်းရည်ခါးအဖြစ်နဲ့ သောက်ကြပြီး ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းက ထန်းလျက်ချက်ကြပါတယ်။

စင်စစ် ထန်းရည်ဟာလည်း မူလထန်းပင်မှထွက်စဉ်က အချိုသက်သက်၊ ထန်းလျက်ချက်ဖို့ပဲဗျ။ ဒါကို လူတွေက ကစော်ပေါက်ပြီး အမူးဓာတ်ဝင်တဲ့ သူရာရည် လုပ်ယူကြတာပါ။

ဘယ်လိုလုပ်ရသလဲဆိုရင် လွယ်တယ်ဗျ။ အပြင်မှာ လူလုပ်တဲ့ 'တဆေး' ခေါ် စိမ်ဆေးလုံးတွေ ဘာတွေ ထည့်နေစရာ မလိုတော့ဘူး။ ထန်းရည်ချိုး ခံထားလိုက်ရုံပဲ။ ထန်းရည်ချိုးဆိုတာကလည်း မူလကျတဲ့ ထန်းရည်ချိုးကို ခံတဲ့ ကျည်တောက်သို့မဟုတ် မြူအိုးထဲမှာ စင်အောင် လုပ်မပစ်ဘဲ ဖင်ကပ်ကျန်နေအောင်ထားလိုက်၊ အဲ သုံးရက်လောက်ဆိုရင် အဲဒီထန်းရည်ဟာ အချိုဓာတ်ပျောက် ချဉ်ခါးပေါက်ပြီး အမူးဓာတ်ဝင်တဲ့ သူရာရည် ဖြစ်လာရောခင်ဗျ။ ဒါကို 'ထန်းရည်ခါး' ခေါ်ကြသည်။

ထန်းတွင် ထန်းဖို၊ ထန်းမဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည့်အနက် နှစ်မျိုးစလုံးပဲ ထန်းရည်ခံ၍ရပါသည်။ အပင်ဦးရေ အားဖြင့်ကား ထန်းတောတစ်ခုတွင် ထန်းဖိုပင်ထက် ထန်းမပင်တွေကများ၏။ ထန်းဖိုပင်သည် ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းမျှသာ ရှိပါလိမ့်မည်။

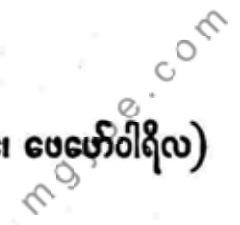
ထန်းဖိုနှင့်ထန်းမ၊ ထန်းရည်ခံရသည်က ထန်းဖိုက တစ်မျိုးပဲရ၍ ထန်းမက 'သီးနု' တဲ့၊ 'သီးရင့်' တဲ့ နှစ် မျိုးရ၏။ သီးနုဆိုသည်က ထန်းသီးကလေးတွေ လက်သီးဆုပ်လောက်မှာ၊ သီးရင့်က ထန်းသီးရင့်ပြီး မှည့်ခါနီးတွင် ထန်းရည်ထွက်အောင်လုပ်ရ၏။ ယင်းသို့ လုပ်သည်ကို ဦးကြင်ဥက 'ထန်းရည်နင်း' ဟုဆိုခြင်း ဖြစ်၏။

ယခု တပို့တွဲလ ထန်းရည်နင်းရသည်က ထန်းဖိုနှင့် ထန်းမသီးနုနှစ်မျိုးတွဲ၍ ထန်းသမားတို့ လုပ်ငန်း ခွင်ဝင်ရသောကြောင့် ဒီလကို 'ထန်းဖိုတွဲလ' လို့ ခေါ်ရာက ကာလရွေ့လျား၍ 'တပို့တွဲလ' ဖြစ်လာတာတဲ့။ နို့ပြီး နောက်တစ်လကျ ထန်းဖို၊ ထန်းမ၊ သီးနု၊ သီးရင့်ကထွက်တဲ့အားလုံး ထန်းရည်တွေ တစ်ပေါင်းတည်းရတာမို့ 'ထန်းပေါင်းလ' ခေါ်ရာမှ 'တပေါင်းလ' ဖြစ်လာတာတဲ့ခင်ဗျ။ ထန်းသမားတွေက ပြောကြတာပဲ။ ဟုတ်၏ မဟုတ်၏။ ကျုပ်မသိ။

နို့ပြီး သူတို့ပြောကြတာရှိသေး၊ ပင်ကျရည်စစ်စစ်၊ ထန်းရည်ကောင်းတို့ မည်သည်မှာ အမြုပ်ကလေးတွေ ပုစွန်ဆိတ်ခုန်၊ ပလုံစီပြီး ခေါင်းပေါင်းစဝေနေရမယ် သောက်လိုက်တယ်ဆိုရင် 'ဟေ့ ...' ကနဲ လေတက်ပြီး ရင်ချောင်သွားရမယ်။ အရသာကလည်း....

- * သောက်လိုက်ရင် ချို၊ မျိုလိုက်ရင် ခါး
- * လေတက်ရင် ရင်ချောင်တဲ့၊ မူးထွတ်ခေါင်ဖျား။

အမှတ် - ၂ (၁၉၇၄၊ ဖေဖော်ဝါရီလ)

ကျွန်တော့်မြေးနှင့် ကျွန်တော့်မြင်းရုပ်

အမည်ပေးကင်ပွန်းတပ်မင်္ဂလာ
ကျွန်တော်၊ ကျွန်တော်မတို့၏ သားဦးရတနာအား
မောင်အောင်ညွန့်သော် (Alan)

ဟု

အမည်ပေး ကင်ပွန်းတပ် မင်္ဂလာ
ပြုလုပ်မည် ဖြစ်ပါ၍ ကြွရောက်ကြပါရန် လေးမြတ်စွာ
ဖိတ်ကြားအပ်ပါသည်။

- ◆ နေ့ရက် ၂၈-၁-၈၄၊ (စနေနေ့)
 - ◆ အချိန် နံနက် (၇) နာရီမှ (၁၂)နာရီ။
 - ◆ နေရာ အမှတ် ၇၀၊ ၁၂၅ လမ်း၊ ရန်ကုန်။
- ဒေါက်တာ အောင်သော်
ဒေါက်တာ ခင်သန်းအေး

ကျွန်တော်၏သား ဆရာဝန်လင်မယားသည် အထက်ပါကင်ပွန်းတပ် ဖိတ်စာကို
လာပေးပါသည်။ ကျွန်တော့်တွင် အိမ်ထောင်ကျပြီး သားသမီး ၅ ယောက်ရှိရာမှ ယခု
မြေးသည် ဒသမမြောက်ဖြစ်ပါသည်။

ဖိတ်စာကို ဖတ်ပြီး ကျွန်တော်က သားကို မေးလိုက်ပါသည်။

“သော်သော် ... မင်း သား အသက် ဘယ်လောက်ရှိသွားပြီလဲကွ”

“အခါလည်နဲ့ တစ်လကျော်ပြီ ဒါဒါ”

ကျွန်တော် ရုတ်တရက် သတိရလျက်

“ဟာ ... ဒါဖြင့် ဒီကောင် မြင်းစီးနိုင်ပြီကွာ၊ မင်းတို့ အခု ကားပါခဲ့ကြတယ် မဟုတ်လား”

“ပါတယ် ... ဒါဒါ”

“အေး ဒါဖြင့် အပြန်မှာ ငါ့အိမ်က မြင်းရုပ်ကို ယူသွားကွာ” ဟု ဆိုပြီး ကျွန်တော်ထိုင်ရာမှ ထ၍ နောက်ဖေးခန်းထဲထားသော ကလေးစီးကျွန်းသားမြင်းရုပ်ကို ဆွဲထုတ်ကာ ဖုန်များကို သုတ်လိုက်ပါသည်။ သော်သော်လည်း လိုက်လာပြီး ကူသုတ် ပါသည်။

“ဒါ ... ဆေးပြန်သုတ်လိုက်ရင် အသစ်ပြန်ဖြစ်တာပေါ့ကွ”

“ဟုတ်ကဲ့ ဒါဒါ”

“ကလေး ဒီလို ရှေ့နောက်လှုပ်ရတဲ့ မြင်းရုပ်စီးပါစေကွ။ ကျန်းမာရေးကောင်း တယ်၊ စိတ်ဓာတ်တက်ကြွတယ်”

ခင်သန်းအေးပါ မြင်းရုပ်ကို လာကြည့်လျက်

“ဟုတ်ကဲ့ ... ဒါဒါ”

သူတို့ လင်မယားနှစ်ယောက် ပြန်ကြသောအခါ ထိုမြင်းရုပ်ကို သူတို့ ကားပေါ် တင်ယူသွားကြလေ၏။

ကျွန်တော်သည် မမြင်ရသေးသော မြေးကလေးအတွက် ပီတိဖြစ်နေ၏။ ထိုစဉ် ဘွားအေကြီး၏ အသံထွက်လာ၏။

“မောင်လုပ်ပုံ မဟုတ်သေးပါဘူး”

ကျွန်တော် ရုတ်တရက် အံ့အားသင့်ကာ

“ဟေ ... ဘာလဲကွ၊ ဘာမဟုတ်တာလဲ”

“ကိုယ့်မြေးလေး ကင်ပွန်းတပ်ပွဲ လက်ဖွဲ့တာ ဒီမြင်းရုပ်အဟောင်းကြီးပေးလို့ ဘယ်ကောင်းမလဲ မောင်ရဲ့”

“ဟာ”

ကျွန်တော် ယခုမှ သူ့စကားအဓိပ္ပာယ် သတိရသည်။ စင်စစ် ကျွန်တော်က ဤမြင်းရုပ်ကို သော်သော်အားပေးစဉ်က ကင်ပွန်းတပ်ပွဲ လက်ဖွဲ့သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုမြင်းရုပ်ဟောင်းနေသည်ကိုလည်းကောင်း စိတ်ထဲ လုံးဝ သတိမထားမိချေ။ အိမ်၌

အလကားဖြစ်နေသော မြင်းရုပ်သည် သော်သော်သားလေးနှင့် အံ့ကိုက်ပဲဟူ၍ ကိုယ့်မြေးကိုယ်ပေးလိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

စင်စစ် ဤမြင်းရုပ်ဟောင်းသည် ဆိုသည်မှာလည်း မှန်ကန်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့၏ ပထမဆုံး မြေးဦးအတွက် ဝယ်ခဲ့တာပဲ၊ အခု ဒီမြေးမကြီးက ၁၅ နှစ်ပဲရှိနေပြီ။ သူ့အောက်နောက်မြေးများလည်း စီးထားပြီ။ သို့သော် ဤမြင်းရုပ်သည် ဆေးရောင်ဟောင်းသည်မှ လွဲ၍ အကောင်းပကတိပဲ၊ ဦးစွန်းဖုတ်နဲ့ အမြီးတွေလည်း ဝေဝေဆာဆာ ရှိနေပေသေးသည်။

ထို့ကြောင့် ဘွားအကြီး၏ စကားကို ချေပရန် စဉ်းစားလိုက်ပြီး။

“ဟေ့ မြင်းရုပ်ကဟောင်းပေမဲ့ ငါ့စိတ်စေတနာက သစ်ပါတယ်၊ သန့်ပါတယ် ကွာ”

“လူမြင်လို့ မကောင်းဘူးပေါ့”

“ဟေ့ ... ငါက လူမြင်ကောင်းအောင် လုပ်တာမဟုတ်ဘူး၊ ငါ့စိတ်စေတနာ အရင်းအတိုင်းသာလုပ်တာ ”

ကျွန်တော်က စကားနိုင်လှ၍ အဆုံးသတ်လိုက်ပါသည်။ စင်စစ်တော့ ဘွားအကြီးပြောတာ မှန်၏။

ကင်ပွန်းတပ်ပွဲနေ့ ကျွန်တော် သော်သော်တို့အိမ် မွေးနေ့သွားသောအခါ သူတို့ ဆရာဝန်အသိုင်းအဝိုင်းနှင့်သူတို့ ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟ အဆင့်အတန်းအလျောက် ကလေးကစားစရာ လက်ဖွဲ့ပစ္စည်းတွေ ယူလာလိုက်ကြတာ နိုင်ငံခြားဖြစ်အရပ်အမျိုးမျိုး အထွေထွေဆန်းပါဘိ၊ လှပါဘိ ဧည့်ခံစားပွဲပေါ်မှာ အပြည့်။ သို့သော် ကျွန်တော်၏ မြင်းရုပ်ကြီးကား ဤထဲတွင်မပါချေ။

အင်းပေါ့လေ ... ဒါကြီးက (ကျွန်တော့်အဘွားကြီး ပြောသလိုပဲ) အနီ ပရိသတ်ရှေ့မှာ ပွဲထုတ်လို့ ဘယ်ကောင်းပါမည်နည်း။ သို့သော် နိုင်ငံခြားဖြစ် ပလတ်စတစ်ရုပ်၊ ရာဘာရုပ်တွေထက် ကျွန်တော်တို့ မြန်မာဖြစ် ကျွန်းသားမြင်းရုပ်ကြီးက ကျွန်တော့်မြေးကလေးအတွက် ပို၍ အသုံးဝင်ပါလိမ့်မည်။ ဟိုဟာတွေကကော ကိုင်ပြီး ရှိုးကော်ထဲ အလှကြည့်ရုံသာမကဘဲ “ငါ့မြင်းရုပ်ကြီးကမှ ငါ့မြေးကလေး တကယ်စီးချင်မှာပါဟု ကိုယ့်ဘက်ကိုယ် ယက်တွေး၍ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ အသာထားလိုက်ရပါသည်။

ယခု ဤစာရေးနေချိန်မှာလည်း ဟိုနေ့က ကင်ပွန်းတပ်ပွဲတွင် “သူ့ဘိုးအသော်တာဆွေနဲ့ တူတယ်” ဟု ပြောကြသော ကျွန်တော့်မြေးကလေးသည် ကျွန်တော့်

မြင်းရုပ်အား ရှေ့တိုးနောက်ငင် စီးလျက်နေသည်ကို ကျွန်တော်မျက်စိထဲ မြင်ယောင်နေ
ပါ၏။ နှုတ်မှလည်း တီးတိုးသီချင်းဆိုမိပါသေးသည်။

အိမ်ရှေ့ ... နောက်ဖေး ... ဘယ်မရွေး ... မြေးကလေးစီးလို့လေး ... ပျော်
စရာကြီးဟေး...။

အမှတ် - ၃ (၁၉၈၄၊ မတ်လ)

ဥဏှတေဇေနှင့် သီတတေဇေ

သည်လိုပူအိုက်လှသော နွေရာသီရောက်တိုင်း သတိရမိပါသည်။

ကျွန်တော်ငယ်စဉ်က အလွန်ကြိုက်နှစ်သက်လှသော ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်း၏ ပထမဆရာသိန်း ဝတ္ထုတွင် (ကျွန်ုပ်တို့သည် ရေခဲပြင်ပေါ်၌ခရီးသွားရင်း၊ အစာအာဟာရ ဆာလောင်သောအခါ မြင်းသားကို အတုံးငယ်များလှီးပြီး နှင်းခဲနှင့် လုံး၍မျိုရပါသည်။) ဟုဖတ်ရလေရာ ကျွန်တော်မှာ ဇာတ်လိုက် ကိုကျင်စိန်ကို အားကျပြီး နှင်းခဲနှင့် မြင်းသားကို စားချင်စိတ်ပေါ်မိပါသည်။ နှင်းခဲနှင့် မြင်းသားဟာ ကောင်းလို့နေမှာပဲဟု အောက်မေ့ခဲ့ သည်။ ဘာကြောင့်ဟူ၍ မသိခဲ့။

ဟောဗျ၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ် ကျွန်တော် ရုရှားပြည်ရောက်သွားတော့မှ ကိုကျင်စိန်နှင့် ပထမဆရာသိန်းတို့ အဘယ်ကြောင့် နှင်းခဲနှင့် မြင်းသားစားရသည့် အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်ပါတော့သည်။

ကျွန်တော်တို့ ဆိုဗီယက်ယူနီယံသို့ရောက်ခဲ့သည်မှာ သီတင်းနှစ်ပတ်ကျော်ခဲ့ပြီး၊ မော်စကို ဗဟိုထား၍ ပြည်နယ်များကို လည်ပတ်ခဲ့ကြရာ တတိယ သီတင်းပတ်တွင် လီနင်ဂရက်မြို့သို့ ရောက်ခဲ့လေ၏။ ထိုနေ့ တည်းခိုရာဟိုတယ်၌ ညစာစားကြသောအခါ စကားပြန်က ကျွန်တော့်အား “ခင်ဗျား ဘာဟင်းစားမလဲ” ဟု မေး၏။

ကျွန်တော့်ဝါသနာမှာ အစားအစာကို စူးစမ်းလေ့ရှိသည် အားလျော်စွာ ကျွန်တော့် တို့၏ ပြည်မှာရရန် ခဲယဉ်းလှသော သမင်သား၊ ကုလားအုတ်သား အပါအဝင် အသား

ပေါင်းမျိုးစုံလောက်အောင် စားဖူးနေပြီ။ ထို့ကြောင့် တစ်မျိုးပြောင်းဦးမှပဲဟု စဉ်းစားနေစဉ် အခြားစားပွဲတစ်ခု၌ ရုရှားလူမျိုးတစ်ယောက် မြန်ရေရှက်ရေ စားနေသည်။ သူ့ဟင်းပန်းကန်ထဲမှာ အလုံးလက်မခန့်နှင့် လက်ညှိုးလောက်ရှည်သော ငါး အကောင်ကလေးတွေ၊ သူစားနေပုံကြည့်၍ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲကောင်းမှာပဲဟု အောက်မေ့ကာ စကားပြန်အား “ဟေ့ ငါ့ကို အဲဒီငါးမျိုးမှာပေး” ဟု ပြောလိုက်၏။

ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ တစ်ခါက စားခဲ့ဖူးသော ဩစတြီးယားကလာသည့် ငါးသေတ္တာအငယ်စားကလေးတွေလို နူးနူးညံ့ညံ့နှင့် လေးလေးပင်ပင်ရှိလိမ့်မည်ဟု ထင်မိသည်။

သို့သော် ဟင်းရည်ကလေးပျူပျူနှင့် ငါးကလေး ၅ ကောင်ပါသည့် ၎င်းဟင်းပန်းကန်ကျွန်တော့်ရှေ့ရောက်လာ၍ ပထမဦးဆုံးတစ်ကောင်ကို ဓားသွားနှင့်ဖိကာ ခက်ငှင်းနှင့်ထိုးကော်လိုက်တော့ ငါးအကောင်ငယ်က နူးနူးညံ့ညံ့ ပျော့ပျော့အိအိမဟုတ်၊ မာတောင့်တောင့် စိမ်းဆတ်ဆတ်နှင့် ပါးစပ်ထဲရောက်တော့ အောင်မယ်လေးများ အေးစက်စက်နှင့် ဆားရည်စိမ်ထားတဲ့ငါး၊ အစိမ်းသက်သက်ကြီးပါလား။ ငန်ငြိငြိ ညှိစို့စို့နှင့် ပျို့ချင်အန်ချင်ရှိလာသည်။ သို့သော် သူတို့ဆီက ဟိုတယ်တွေမှာက ထွေးခံမရှိ၊ ပြတင်းပေါက်မရှိ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့်မှာ ထွေးရန် အန်ရန် နေရာမရှိတော့၍ ကိုယ့်ပါးစပ်ထဲရောက်လာသော ငါးတစ်တစ်ကို အတင်းဖျစ်ညှစ် မျိုချလိုက်ရပြီး စကားပြန်အား ...

“ဟေ့ ... မင်းတို့ငါးက အစိမ်းသက်သက်ကြီးပါလား”

သူသည် မသက်မသာဖြစ်နေသော ကျွန်တော်မျက်နှာကြည့်၍ အားနာဟန်ဖြင့်...

“အစိမ်းသက်သက်တော့ မဟုတ်ဘူးဗျ၊ ကျွန်တော့်တို့ဆီက ချက်နည်း တစ်မျိုးပဲ။ ခင်ဗျားတို့ဆီမှာလို မီးနဲ့ချက်တာမဟုတ်ဘူး။ အအေးဓာတ်နဲ့ ချက်ထားတာ ကျက်နေတာပါပဲ။ စားပါဗျ၊ ကောင်းပါတယ်”

“ဟာ ... ငါတော့ မစားနိုင်ဘူးကွာ၊ မင်းပဲ စားတော့” ဆိုပြီး ၎င်းဟင်းပန်းကန်သူ့ရှေ့တိုးပေးလိုက်တော့ အောင်မယ်လေးများ စားလိုက်တာ ကြောင်ဝါးတဲ့အတိုင်းပဲ၊ တကျွတ်ကျွတ်နှင့်။

ဒီလို ဟင်းမျိုးထိတာ ကျွန်တော်သာမဟုတ်သေး၊ မင်းရှင်လည်းခံခဲ့ရ၏။ သူက ဂျာမနီတွင်၊ ဘာလင်မှ ဒရက်စတန်မြို့ကိုအသွား ကြားမှာရှိတဲ့ Inn ခေါ်တဲ့ ဟိုတယ်ကလေးတစ်ခုမှာ နေ့လယ်စာစားကြတော့ အဲဒီဆိုင်မှာက ရှိုးကေ့စ်ထဲ ပြထားတဲ့ ဟင်းပန်းကန်တွေကြည့်ပြီး ဝက်သားပေါင်းရယ်လို့ မှာလိုက်တာ တောက်တောက် စဉ်းပြီး

လုံးထားတဲ့ ဝက်သားတော့ဝက်သားပါဗျာ။ သို့သော် မီးနှင့်ပေါင်းထားတာ မဟုတ်၊ အခုန စကားပြန်ပြောသလို အအေးဓာတ်နဲ့ပဲ စိမ့်ထားတာဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပါးစပ်အဖို့ အစိမ်းသက်သက်ပဲ ဖြစ်နေလို့ မင်းရှင်မစားနိုင်၊ ကျွန်တော်လည်း မြည်းကြည့်သည်။ မျိုမကျ။ ထို့ကြောင့် ဂျာမန်စကားပြန် အမျိုးသမီးပဲ ထိုးအပ်လိုက်ရ ၏။

အောင်မာ ... သူတို့လူမျိုးနဲ့ သူတို့အစားအစာကျတော့ အားရပါးရကြိတ်သဗျ။

စင်စစ်တော့ အသားငါးတို့မည်သည် ဥဏှတေဇောအပူဓာတ်နှင့် ကျက်သလို သီတတေဇော အအေးဓာတ်ဖြင့်လည်း ကျက်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် စကားပြန်ပြောသည့် (အအေးဓာတ်နဲ့ ချက်ထားတာ ကျက်နေတာပါပဲ) ဆိုသည်မှာ မှန်ပါ၏။

ကျွန်တော်တို့ အပူတိုင်းပြည်များမှာ အသားငါးကို အပူမီးဖြင့်သာ ချက်ပြုတ် စားသောက်လေ့ရှိကြ၍ သူတို့ အအေးတိုင်းပြည်များ၌ကား အအေးဓာတ်နှင့်လည်း ချက်ပြုတ်ကြကုန်၏။

ထို့ကြောင့် ယင်းကိုထောက်ချင့်၍ ဤစာအစက ဖော်ပြခဲ့သော ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်း၏ ပထမဆရာသိန်းဝတ္ထုထဲတွင် မြင်းသားအတုံးကလေးများကို နှင်းခဲနှင့် လုံး၍မျိုရသည်ဆိုခြင်းမှာ ပထမဆရာသိန်းနှင့် ကိုကျင်စိန်တို့သည် အာတပ္ပနဗေဒင် ကျမ်းကို ယူရန် တိဘက်ပြည်သို့ ရေခဲတောင်ခရီးကို သွားရာ၌ အဘယ်မှာ ချက်ပြုတ်ရန် မီးဖိုနိုင်မည်နည်း။ ထို့ကြောင့် မြင်းသားကို သီတတေဇောအအေးဓာတ်နှင့်ကျက်ရန် နှင်းခဲနှင့် လုံး၍ စားရသည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း။

ထိုပြင်တဝ သီတတေဇော၏ သဘောကို နားလည်ခဲ့ရပြန်သည်မှာ တစ်နေ့ သ၌ ကျွန်တော်တို့မော်စကို မြို့ထဲလျှောက်လည်ရာတွင် ရုတ်တရက် မိုးရေစက်တွေ SPRAY ဖွဲ့ဖွဲ့ကျလာ၍ လွန်စွာ အေးမြသွားလေရာ ကျွန်တော်က “သိပ်ချမ်းတယ်၊ အရက်သောက်မှဖြစ်မယ်။ အရက်ဆိုင်ပို့စမ်းပါ” ဆိုတော့ စကားပြန်က ဒီအနီးအနားမှာ အရက်ဆိုင်မရှိဘူးဗျ။ ခင်ဗျားတို့ သိပ်အေးနေရင် အိုက်စကရင်စားပါဆိုတော့ ကျွန်တော့် စိတ်ထဲဒီကောင်နယ်တို့မြန်မာတွေ (အိုက်မီးလှုံစောင်ကိုခြုံ၊ ချမ်းရေချိုးနှင်းတောတိုး) ဆိုသလို တမင်နောက်ပြောတယ် အောက်မေ့လို့ “မင်းနှယ်ကွာ ကြံကြံဖန်ဖန် ရယ်စရာ ပြောတတ်ပေတယ်” ဆိုတော့ သူက ခပ်တည်တည်ပဲ “ဟာ ... ကျွန်တော် တကယ်ပြော တာပါဗျ။ ခင်ဗျားတို့ မယုံစားကြည့်ကြပါ” ဆိုပြီး အနီးမှာရှိတဲ့ ဆိုင်တစ်ခုထဲက အလုံး လက်ကောက်ဝတ်လောက် အရှည်တစ်ထွာလောက်ရှိတဲ့ အိုက်စကရင်အချောင်းကြီးတွေ တစ်ခုစီဝယ်ကျွေးတယ်။

အောင်မယ် ... အဲဒါ စားလိုက်တော့ ကျွန်တော့်တို့ရင်ထဲမှာ တကယ်ပဲ နွေးသွား
တယ်ဗျ။

စင်စစ်တော့ အိုက်စကရင်သည် အေးနေသော အပူဓာတ်ပင်တည်း။
ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာပြည်တွင် အိုက်စကရင်စားပြီးလျှင် ရင်ပူသည်မဟုတ်ပါလား။

အမှတ် - ၄ (၁၉၈၄၊ ပေရယ်လ)

ဥဒြ

ဥဒြ ဥဒြနှင့်၊ မြိုင်ကြောမှာ တွန်သံချိုလှ၊ နွေဆိုလျှင် သူ့အသံများ ကြားရ ပါ၏။

ဟုတ်ကဲ့၊ ဥဒြသံကို နွေရာသီ၌သာ ကြားရတတ်ပါသည်။ သူသည် နံနက်ခင်း မိုးမလင်းမီတွင် စတင်မြည်ကျူးတတ်၍ သူ့အသံကို ကြားရသူတိုင်းက နှစ်သက်ကြပါ သည်။ သူ့အသံမှာ ကရုဏာရသပါလျက် ကြည်နူးဖွယ်ရာ၊ လွမ်းမောဖွယ်ရာကောင်းပါ သည်။

ထို့ပြင် ဥဒြသည် အခြားငှက်များထက်ထူးခြားသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ တိုင်းရင်း သားလူမျိုးများတွင် သူ့အကြောင်းနှင့်ပတ်သက်သော ပုံပြင်တစ်မျိုးစီရှိကြပါသည်။ သို့သော် ဥဒြငှက်၏အကြောင်းခြင်းရာ ဇာတိဇာစ်မြစ်ကိုကား မည်သူမျှ တိတိကျကျ မသိကြချေ။

စင်စစ် ဥဒြသည် လျှို့ဝှက်ဆန်းကြယ်သောငှက်ဖြစ်၏။

ဥဒြသည် ကျီးကန်းသိုက်ထဲမှပေါက်ဖွားသည်ကား မှန်၏။ သို့သော် သူ့အဖေနှင့် အမေသည် ကျီးဖိုနှင့် ကျီးမဟုတ်ပါလေစ။ ကျီးအမျိုးသည် ဥနှစ်လုံးသာ ဥတတ်ပြီး ကျီးကလေးနှစ်ကောင်သာ ပေါက်လေ့ရှိ၏။ အကယ် ၍ ကျီးသိုက်တစ်ခုတည်းမှ သားငယ် သုံးကောင်ပေါက်ပြီဆိုလျှင် တစ်ကောင်က ဥဒြကလေးဖြစ်လေရာ ယင်းဥဒြသည် ကျီးမကြီးမိုက်ထဲကပင် ပဋိသန္ဓေတစ်မျိုးဆန်းပြီး ထွက်လေသလော။ သို့မဟုတ် ဥဒြမက

ကျီးသိုက်ထဲလာဥထား၍ အတိတ်ဘဝကံကြွေးကြောင့် ကျီးမသည် ဥဩငယ်ကို ပေါက်ဖွားပေးရသည်ဟု အချို့ကဆိုကြလေသည်။

အနီလိုဖြစ်ဖို့ကလည်း တော်တော်စဉ်းစားရခက်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆို သော် ကျီးကန်းအဖို့သည် အလွန်စွာ၏။ သူတို့အသိုက်နားသို့ မည်သည့်သတ္တဝါကိုမျှ အကပ်မခံချေ။ ငှက်အချင်းချင်း မဆိုထားနှင့်၊ လူသားတို့ကိုပင် ရဲရင့်စွာ ထိုးဆိတ်ပစ်ကြသည် မဟုတ်တုံလော။ နို့ပြီး ကျီးနှင့်ဥဩသည် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခြင်းလည်း လုံးဝမပြုချေ။ ကျီးကန်းအုပ်စုထဲတွင် ဘယ်သောအခါမျှ ဥဩမရှိ။ ဥဩသည် လူနေအိမ်ခြေနှင့် ကင်းဝေးရာ သစ်ပင်ခေါင်ဖျားပေါ်တို့တွင် ပုန်းလျှိုးကွယ်လျှိုး တစ်ကောင်တည်းနေတတ်သည်။

သင်သည် သစ်တစ်ပင်ထိပ်ဖျားမှ ဥဩသံကြား၍ အကောင်ကိုရှာဖွေကြည့်အံ့။ အင်မတန် ကြိုးစားကြည့်ပါမှ မြင်ရပေမည်။ သူသည် ကျီးကန်းနှင့် အမွေးရောင်ချင်း၊ အကောင်ချင်းတူလှပါ၏။ သို့သော် သေသေချာချာ သတိထားကြည့်မည်ဆိုလျှင် ဥဩကိုယ်လုံးသည် ကျီးကန်းကိုယ်လုံးထက် နည်းနည်းငယ်၍ ရှည်သွယ်သွယ်နေသည်။ နှုတ်သီးချင်းလည်း ကျီးကန်းက ပို၍ကြီး၏။ အမြီးမူကား ကျီးကန်းအမြီးထက် ဥဩအမြီးက ပို၍ရှည်၏။ စိတ်နေသဘောထားနှင့် အစားအစာချင်းကား လုံးဝ ခြားနား၏။

၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့နီစိပယ်မှ ကျီးကန်းသိုက်တွေ ဖျက်ဆီးပစ်ရမည်ဟု အမိန့်ထုတ်ပြန်၍ မြူလုပ်သားများ လိုက်လံဖျက်ဆီးနေစဉ်အခါ တစ်နေ့သ၌ ခင်ဆွေဦးနှင့် အေးအေးတို့ ညီအစ်မနှစ်ယောက်သည် ဥဩငယ်တစ်ကောင်ကို ကျွန်တော့်အိမ်ယူလာ၍ ပေး၏။

ထိုစဉ်က ကျွန်တော့်အိမ်သည် ပြည်လမ်း၊ ၇ မိုင် ရွာတန်းရှည်တွင်ဖြစ်၏။ သူတို့ အိမ်က ပြည်လမ်း ၆ မိုင်၊ အင်းလျားကန်ဘောင်ရိုးကြီးနှင့် မျက်နှာချင်း ဆိုင်ဖြစ်၏။ ဆရာကြီး မဟာဆွေသေပြီးနောက် ၅၂ လမ်းက တိုက်ခန်းကိုရောင်းပြီး ဤနေရာ (ယခု ၇-D ဟု နံပါတ်ရေးထားသော) ခြံလွတ်တစ်ခုမှာ အိမ်ငယ်ကလေးဆောက်ပြီး သားအမိ ၃ ယောက်နေကြ၏။ ထိုစဉ် အေးအေး (ဒေါ်ခင်ဆွေအေး) အသက်က ၁၄-၅ နှစ်၊ ခင်ဆွေဦးက ၁၇-၁၈ လောက်ရှိပေဦးမည်။

“ဟဲ့ ... နင့်တို့ကို ဒါ ဥဩကလေးလို့ ဘယ်သူက ပြောသလဲ”
“ကျီးကန်းသိုက် ဖျက်ချတဲ့လူတွေက”
“သူတို့ကကော ဘယ်နှယ်လုပ် သိသတဲ့လဲ”

“ကျီးသိုက်မှာ ကလေးသုံးကောင်ရှိရင် တစ်ကောင်က ဥဩတဲ့”

“ဒါတော့ ဟုတ်ပါပြီ။ ဒီမည်းမည်း အာပြဲပြဲလေးချင်းကို ဟိုနှစ်ကောင် ကျီးကန်း၊ သူက ဥဩလို့ သူတို့ ဘယ်နှယ်လုပ် ခွဲသတဲ့လဲ”

“ကျီးကန်းလေးတွေက ဥဩလေးထက် အကောင်လည်းကြီးတယ်၊ ခေါင်းလည်း ကြီးတယ်။ နို့ပြီး လူကို သိပ်ဆိတ်တယ်။ ခြေသည်းနဲ့လည်း ကုတ်တယ်။ အကိုင်မခံဘူး။ ဟော ... အခု ဥဩကလေးကတော့ သဘောကောင်းတယ်။ လူကို ဘာမျှ မလုပ်ဘူး။ ဒါကြောင့် သူ့ကို ကျွန်မတို့ ယူထားလိုက်တာပေါ့။ အစဦးတော့ ကျွန်မတို့အိမ်မှာ မွေးထား မလို့ပဲ။ ဒါပေမဲ့ အိမ်ပတ်လည်မှာ ကျီးကန်းတွေက တအာအာနေတယ်။ ကျွန်မတို့ကို လည်းလိုက်ထိုးတယ်။ ဒါကြောင့် မေမေက ဒီအကောင် အိမ်မှာမထားနဲ့တော့၊ တခြား ပို့ပစ်လိုက်ကြဆိုတာနဲ့ ဦးလေးတို့ အန်တီမေတို့ကတော့ တိရစ္ဆာန် ချစ်တတ်ပါတယ် လေဆိုပြီး ယူခဲ့တာ”

ဟု နှုတ်ပိုသွက်သော အေးအေးက ပြော၏။

သို့နှင့် ကျွန်တော့်အိမ်မှာ ဥဩကလေးတစ်ကောင်မွေးဖြစ်သွားပါသည်။ ကြက်တူရွေးလှောင်အိမ်ကလေး တစ်ခုဝယ်၍ ထည့်ထားလိုက်ပါသည်။ သူကြီးလာလျှင် အိမ်မွေးချိုးများ တကူးကူးကူသလို သူလည်း ဥဩ၊ ဥဩ မြည်လိမ့်မည်လားဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ သို့သော် သက်ဆိုးမရှည်ရှာပါ။ တစ်လကျော်ကျော် နှစ်လ အမွေး အတောင်စုံစမှာ ကလေးတွေက အပျံသင်စေရင်း အိမ်အောက်အကျတွင် ခွေးဝါးသွား ပါသည်။

ဤမျှသာ သူ့အား မွေးမြူလိုက်၍ ကျွန်တော့်ကိုယ်တွေ့သိလိုက်ရသည်မှာ ဥဩသည် ကျီးကန်းနှင့် အစားချင်းမတူပေ။

ကျီးကန်းတို့ကား အများသိကြသည့်အတိုင်းပင်၊ မစင်ကစပြီး တွေ့ကရာတွေ အကုန်စား၏။ အသေကောင် အပုပ်များနှင့် ကြက်ငယ်၊ ငှက်ငယ် အရှင်တို့ကိုလည်း စား၏။

ဥဩကား ဤသို့မဟုတ်ပေ။ အသားငါး လုံးဝမစား။ ထမင်းဖြူနှင့် ငှက်ပျောသီး၊ ပိန္နဲသီး၊ သရက်သီးမှည့်များကိုသာ စား၏။

စင်စစ်ကား ကျီးကန်းနှင့်ဥဩသည် တစ်ဥကျင်းတည်း၊ တစ်သိုက်တည်း မွေးဖွား ခဲ့၍ အမွေးရောင်နှင့် အကောင်ချင်းတူလှသော်လည်း သဘောသဘာဝ အကျင့်စရိုက် ချင်းက လုံးဝခြားနား၏။ ကျီးကန်းတို့က အုပ်စုနှင့်လူ့ပတ်ဝန်းကျင်တွင်နေကြ၍ လူ့ဥစ္စာ

ကိုမှီခိုသည်။ ခိုးယူတတ်သည်။ လုယက်တတ်သည်။

ဥဩကား လူတို့နှင့်ကင်းဝေးရာ သစ်ပင်မြင့်မြင့်တို့အပေါ်မှာ အဖော်ကင်းမဲ့စွာ တစ်ကောင်ထီးတည်း နေတတ်သည်။ နို့ပြီး သူသည် ဆယ့်နှစ်ရာသီမရှိ၊ နွေဦးပေါက်စ တပို့တွဲလမှသည် တန်ခူးကုန် ကဆုန်ဆန်း လောက်အထိသာ သူ့အသံကြားရ၍ မိုးနှင့် ဆောင်းရာသီတို့တွင်ကား သူ ဘယ်သွားနေသည် မသိတော့ပါ။

ထို့ကြောင့်

ဥဩ ... ဥဩ နှင့်
မြိုင်ကြောမှာ တွန်သံချိုလှ
နွေဆိုလျှင် သူ့အသံများ
ကြားရပါ၏။
သို့ပေငြား
မိုးဆောင်း ရာသီများမှာတော့
သူ့အား ရှာမတွေ့လေဘူး
ပုန်း၍ကွယ် ... ဘယ်ဆီများ
သွားလို့နေဘိ။

အမှတ် - ၅ (၁၉၈၄၊ မေလ)

ပူဇာစပူဇနေယျာနံ

တစ်နေ့သ၌ ရန်ကုန်မြို့ စမ်းချောင်းရပ် ချမ်းသာလမ်းရှိ ဆရာကြီးသခင် ကိုယ်တော်မှိုင်းနေအိမ်သို့ ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းနှင့် ကျွန်တော်ရောက်ရှိသွားပါ၏။ ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းသည် ဦးသျှောင်တစ်ပတ်လျှို့၊ နှုတ်ခမ်းမွေး ကုပ်ကားကား နှင့် ခေါင်းရင်းဘက် ဘုရားခန်းမှာ တင်ပျဉ်ခွေထိုင်လျက် ကွမ်းအစ်တစ်လုံးရှေ့ချကာ ကွမ်းညှပ်နှင့်ကွမ်းသီးတဖြောက်ဖြောက်ညှပ်ရင်းမှ ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းအား အယ်လဲဝမ်း သာ

“ဟေ့ မောင်ဖေသိန်းလာကွ၊ မတွေ့ရတာ ကြာပြီကော”

ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းသည် ဘာတစ်ခွန်းမျှ မပြောသေးဘဲ၊ ဆရာကြီးသခင် ကိုယ်တော်မှိုင်းရှေ့မှောက် ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်ကာ ထိခြင်းကြီးငါးပါးနှင့် ဦးသုံးကြိမ်ချပြီးမှ ဘုန်းတော်ကြီးရှေ့မှောက်မှာကဲ့သို့ ပုဆစ်တုပ်ထိုင်လျက်...။

“ဆရာကြီး နေကောင်းတယ်နော်”

“အေးကွယ် ကောင်းပါရဲ့၊ ဒါပေမဲ့ ဒီအသက် ဒီအရွယ်ဆိုတော့ ဇရာသဘော ဘယ်လွန်ဆန်နိုင်တော့ မတုံး၊ တစ်နေ့ရွှေ တစ်နေ့ငွေပေါ့ကွယ်”

ယင်းမှ ဆရာကြီးနှစ်ယောက်သည် တစ်နာရီလောက် စကားပြောကြ၏။ ဤ စကားပြောနေစဉ်အချိန်အတွင်းမှာ ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းသည် ဆရာကြီးသခင် ကိုယ်တော် မှိုင်းရှေ့တွင် ဘုန်းတော်ကြီးရှေ့မှောက် ဒကာတစ်ယောက်ကဲ့သို့ ပုဆစ် တုပ်သာထိုင်လျက်

ရှိပါသည်။ နောက်ဆုံးစကားပြောပြီး ပြန်တော့မည်ဟု နှုတ်ဆက်သောအခါလည်း ရှေ့နည်းတူ ဦးသုံးကြိမ်ချခဲ့ပါသေး၏။

ထိုအချိန်သည် ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်း ကျောက်မြောင်းသီတာလမ်း၌ တစ်နှစ်လောက်လာနေစဉ် ၁၉၅၁ ခုနှစ်ကဖြစ်ပေရာ ဆရာကြီး၏ တစ်သက်တာမှတ်တမ်းနှင့် အတွေးအခေါ်များကို မရေးရသေးချေ။ ၁၉၆၀ ခုနှစ်ကျော်မှ လူထုသတင်းစာတွင် နေ့စဉ်ရေးခဲ့၍ နောက်စာအုပ်ထုတ်သောအခါ ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ရေးထားသည်များ တွေ့ရသည်မှာ။

ဆရာလွန်း၏ ချီးကျူးချက်

၁၉၁၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ တစ်ရက်နေ့၌ ကျွန်ုပ် သူရိယမဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာ ဖြစ်လာသောအခါ သူရိယသည် လေးထပ်တိုက်ကြီးတွင် အောက်ဆုံးတစ်ထပ်ကိုသာ ငှားနိုင်သေးသည်ဖြစ်၍ လုပ်သားများနှင့် နေရာမမျှအောင် ကျဉ်းကျပ်သည့်အတွက်ကြောင့် ဆရာလွန်းနှင့် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် တစ်စားပွဲတည်းသာ နေရာပေးနိုင်လေသည်။ ဤတွင် ကျွန်ုပ်တို့နှစ်ယောက်သည် နေ့တိုင်းမျက်နှာချင်းဆိုင် ထိုင်ကြ၍ ထွေရာလေးပါးစကားပြောခွင့်ရကြ၏။ ဆရာလွန်းသည် ကျွန်ုပ်အား မန္တလေးသားဆိုကတည်းက စိတ်ဝင်စားသည့် လက္ခဏာရှိပေရာ ကျွန်ုပ်ကလည်း နှုတ်ခမ်းမွှေးရေးရေးနှင့် အမြဲ ကွမ်းယာဝါးလှေရှိသဖြင့် 'အညာဂိုက်' ရှိသော ဤလူကြီးအား မြင်လျှင်မြင်ချင်း ကြည်ညိုမိပါသည်။ ဆရာလွန်းမှာ ကျွန်ုပ်ထက် အသက် ၁၄ နှစ်ကြီး၍ ထိုစဉ်က ၄၂ နှစ်ရှိပြီဖြစ်ရာ၊ အသက် ၄၀ ကျော်လျှင် ဧရာမလူကြီးတစ်ယောက်ဟူ၍ ထင်မိခဲ့သော ကျွန်ုပ်၏ မျက်မြင် အသက်ကြီးရင့်ပြီဟု အောက်မေ့ခဲ့ပါသည်။

ဆရာလွန်းနှင့် ကျွန်ုပ်မူကား သူရိယတိုက်သားများအဖြစ်နှင့်လည်းကောင်း၊ တစ်သက်လုံးတွင်လည်းကောင်း ဆက်ဆံရေးတွင် အဖုအထစ်မရှိ၊ ပြေပြေပြစ်ပြစ် ရှိခဲ့ကြပါသည်။

သူရိယမဂ္ဂဇင်းခေါင်းကြီးများမှာ အယ်ဒီတာချုပ် ဦးလှဖေအကြောင်း အရာကိုပြောပြ၍ ဆရာလွန်းက သူရေးနေကျ စကားပြေမျိုးဖြင့် ကျမ်းတစ်စောင် လိုခြေဆန်၍ ရေးလိုက်သောအခါ စာမျက်နှာနံပါတ် အတော်များလေ၏။ ဆရာလွန်း၏ စကားပြေရေးနည်းမှာ ဦးဩဘာသ၏ ဇာတ်ကြီး ဆယ်ဖွဲ့ရေးနည်း

မျိုးကဲ့သို့ စကားပြေတွေ ဖွဲ့ကာဖွဲ့ကာ ရေးခြင်းကြောင့် ဖတ်၍အလွန်ချောသော်လည်း ကျမ်းစာတစ်စောင်ရှည်လွန်းသကဲ့သို့ ဖြစ်နေ ၏။ ဤတွင် ဦးလှဖေသည် ကျွန်ုပ်ကိုခေါ်၍ ခေါင်းကြီးပိုင်းကို တစ်ဆက်တည်း တောက်လျှောက်ပြောပြီး ရေးခိုင်း၏။

ကျွန်ုပ်သည် ခဲတံဖြင့် တစ်လုံးတလေမျှ ရေးမှတ်ခြင်းလည်းမရှိ၊ ချက်ချင်းလက်ငင်းမရေးသေးဘဲ လေး ငါးရက်ကြာသောအခါမှ သုံးပုဒ်စလုံး ရေးပြီး ပေးလေရာ ဆရာလွန်းသည် ကျွန်ုပ်၏ ပထမဦးဆုံးလက်ရာဖြစ်သော ခေါင်းကြီးသုံးပုဒ်ကို ဖတ်ကြည့်ရာတွင် ဦးလှဖေ၏ ခေါင်းမှထွက်သော အကြံဉာဏ်များဟူ၍ သိပြီးဖြစ်သော်လည်း မြန်မာစာရေးပုံရေးနည်းကို သဘောကျသည့်လက္ခဏာနှင့် “တို့လူတွေများတော့ ဒီလောက်မရေးတတ်ပါဘူး” ဟု ဆိုကာ တိုက်အုပ်များဘက်သို့ မေးငေါ့၍ ပြောဖူးလေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ ပထမဦးဆုံး ခေါင်းကြီးများကို ဆရာသမားဖြစ်သော ဆရာလွန်းက ထိုသို့ ပြောလိုက်သော အခါတွင်မူကား ငါသည် ခေါင်းကြီးရေးခြင်းအလုပ်တွင် လူညံ့တစ်ယောက် မဟုတ်တော့ဟုဆိုကာ လွန်စွာအားတက်သွားပါသည်။

ဆရာလွန်းကား သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းမဖြစ်မီ ဆရာကြီး၏ နာမည်ရင်းတည်း။ ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်း၏ တစ်သက်တာမှတ်တမ်းထဲတွင် အခြားတစ်နေရာ၌ ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၏အကြောင်း ရေးထားသေးသည်မှာ

၁၉၁၇ ခုနှစ်၌ ကျွန်ုပ်တွေ့စဉ်က ဆရာလွန်းအသက်မှာ ၄၂ နှစ်မျှသာရှိသေး၍ သုံးလခန့် တစ်စားပွဲတည်းထိုင်ကာ အလုပ်လုပ်ကြရသဖြင့် လျင်မြန်စွာ ရင်းနှီးလာကြသည်တွင် ဆရာလွန်းသည် ဖိုးသူတော်ဦးမင်း၊ လူဦးမင်းစသည့် စာဆိုတော်များရေးသော (ကာလသားကြိုက်) ခပ်ကြမ်းကြမ်း ရေးထားသည့် စာပေအတိုအထွာများ၊ အမည်မသိ စာရေးဆရာများ ရေးခဲ့သည့် (ဆရာလွန်းရေးစပ်ခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။) ခပ်သောသော တေးထပ်များကို ကျွန်ုပ်အားရွတ်ပြ၍ ကျွန်ုပ်ကလည်း ရေးမှတ်ယူလေ့ရှိ၏။ သူရိယတစ်တိုက်လုံးတွင် ကျွန်ုပ်လောက် ရင်းနှီးသူတစ်ယောက်မျှ မရှိသဖြင့် ကျွန်ုပ်အား အညာသားကလေးတစ်ယောက်ဆိုကာ (အညာသားချစ်တတ်သော ဆရာလွန်းက) မည်သူနှင့်မျှမတူအောင် အရောတဝင်ဆက်ဆံခြင်းကြောင့် အဆိုပါလျှို့ဝှက်သောစာကြမ်းများကို ကျွန်ုပ်အား ရွတ်ပြခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ဆရာလွန်း

ကိုယ်တိုင်မှာလည်း ထိုစဉ်က အလွန်ဆုံးလူလတ်တစ်ယောက်အရွယ်မျှသာ ရှိသေးသည့်ပြင် မြန်မာစာသက်သက်သာတတ် သော ဆရာတစ်ယောက်သည် ခေတ်ပညာတတ် အယ်ဒီတာကလေးတစ်ယောက်ထက်လခနည်း၍ မော်ကြည့် ရဦးမည်ကဲ့သို့ ဖြစ်ခဲ့ရသော သူရိယတိုက် ထုံးစံအရ ကျွန်ုပ်တို့လူစုကပင် ဂုဏ်ကြီးသလိုလို ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်နှင့် ဆရာလွန်းသည် ကျွန်ုပ်လိုချင်သော 'စာကြမ်း' များကိုကြည်ဖြူစွာ ပေးတတ်ရှာသည်။ သို့ရာတွင် ဆရာလွန်းကား အခြားသော မြန်မာဆရာကြီးများနှင့် ခြားနားခြင်း ရှိပေသည်။ သူရိယတိုက်၌ ဆရာလွန်းအပြင် အခြားသော မြန်မာဆရာကြီး များလည်း ၂ ယောက် ၃ ယောက် ရှိသေးရာ ကျွန်ုပ်တို့လူစုသည် အခြားသော မြန်မာဆရာများအား လူဖက်မဟုတ်လေဟန် ဆက်ဆံမှု နည်းပါးသော်လည်း ဆရာလွန်း၏ ပညာကိုတန်ဖိုးထားကြဖို့ ကျွန်ုပ် တို့က နားမလည်ကြစေကာမူ ဆရာလွန်း၏ ဥပဓိရုပ်သည် မည်သည့် ပရိသတ် မျိုး၌ဖြစ်စေ မထိမဲ့မြင်ပြုရန် မဖြစ်နိုင်သော ရုပ်မျိုးဖြစ်သည့်အတွက် ကျွန်ုပ်တို့ ခေတ်ပညာတတ်ကလေးများက ကြိုက်သည်ဖြစ်စေ မကြိုက်သည်ဖြစ်စေ လေးစားကြရလေသည်။ ဆရာလွန်းကိုယ်၌ကလည်း ထိုစဉ်ကတည်းက သူ့ကိုယ် သူ အထင်သေးသည်မဟုတ်။ တိုက်အုပ်နှစ်ယောက်တို့အား မောင်ဘဖေ၊ မောင်လှဖေဟု ခေါ်လေ့ရှိ လေသည်။ (ဤနောက်ပိုင်း၌ ဆရာလွန်းသည် နိုင်ငံရေးအရ တိုင်းပြည်၏ ဘိုးအကြီးအဖြစ်သို့ ရောက်သော်လည်း) ထိုစဉ်ကမူ အလုပ်သမားလခစား မြန်မာဆရာတစ်ယောက်က ခေတ်ပညာတတ် တိုက်အုပ် များအား 'မောင်' တပ်၍ ခေါ်ဝံ့ခြင်းမှာ သေးငယ်သောသတ္တိမဟုတ်ပေ။ သူရိယ တိုက်၌ရှိကြသည့် အခြားမြန်မာဆရာများကမူ (ဆရာလွန်းနှင့်ရွယ်တူလောက် ဖြစ်ကြသော်လည်း) တိုက်အုပ်များကို 'မောင်' တပ်ခေါ်ဖို့ ဝေးစွာ မတ်တတ် ရပ်၍ပင် စကားပြောဝံ့ကြဟန် မတူချေ။

ဤသည်တို့ကား ဆရာရွှေဥဒေါင်း၏ တစ်သက်တာမှတ်တမ်းထဲတွင် ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၏ ဂုဏ်ပုဒ်ကို ထုတ်ဖော်ရေးသားထားခြင်းများ ဖြစ်ပါ၏။ ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်းက ဆရာကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်းအား ဤမျှကြည်ညို၍သာ လေးစားသည် ဖြစ်၍ ၁၉၅၁ ခုနှစ်က ကျွန်တော်နှင့်အတူ သွားရောက်ကန်တော့ခဲ့ပုံကို ဤစာအစဉ် ဖော်ပြခဲ့သည်။ ဤအချိန်တွင် ကျွန်တော့်အသက်က ၃၂ နှစ်၊ ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်းက (ကျွန်တော့်ထက် ၃၀ ကြီးသည်ဖြစ်၍) ၆၂ နှစ်၊ ဆရာကြီး သခင် ကိုယ်တော်မှိုင်းက

(ဆရာကြီးရွှေခေါင်းထက် ၁၄ နှစ် ကြီးသည်ဖြစ်၍) ၇၆ နှစ်။

ယင်းသို့ ၇၀ ကျော် အဘိုးအိုအား ၆၀ ကျော် အဘိုးကြီးက သည်မျှ ဂါရဝ ပြုနေတာမြင်ရတော့ ထိုစဉ်က အသက် ၃၀ ကျော်မျှရှိသေးသော ကျွန်တော့်စိတ်ထဲဝယ် “ဒီဆရာကြီးနှစ်ယောက်နှယ်ဟယ် တောကဘုန်းကြီးနဲ့ တောကဒကာကြီးကျနေတာပဲ” ဟု အောက်မေ့ခဲ့ရာ ယခု ကျွန်တော်အသက် ၆၀ ကျော်လာသည်၌ စဉ်းစားမိသည်ကား ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာ၊ ပူဇာစ ပူဇနေယျာနံ။ ပညာရှိကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်း၊ ပူဇော်ထိုက်သူကို ပူဇော်ခြင်းသည် မင်္ဂလာတရားမည်လျက် ရိုသေစွာ ရှိခိုးကန်တော့ ရသူ၏ စိတ်ထဲဝယ် မည်မျှပီတိသောမနဿဖြစ်ကြောင်း မိမိကိုယ်တွေ့ ခံစားမှုများဖြင့် နားလည်လာရပါတော့၏။

အမှတ် - ၆ (၁၉၈၄၊ ဇွန်လ)

ကျွန်တော့်မွေးနေ့

ကျွန်တော်၏ မွေးနေ့သည် မြန်မာလို ၁၂၈၁ ခု ကဆုန်လဆုတ် ၁၃ ရက် အင်္ဂလိပ်လို ၁၉၁၉ ခု၊ မေလ ၂၆ ရက် တနင်္လာနေ့ဖြစ်ရာ ဟောဗျာ၊ သည် ၁၉၈၄ ခု ကျွန်တော်၏ အသက် ၆၅ နှစ်ပြည့်သော မေလ ၂၆ သည် စနေနေ့၊ ကဆုန်လဆုတ် ၁၃ ရက်သည် တနင်္ဂနွေနေ့ဖြစ်၍ အင်္ဂလိပ်နှင့်မြန်မာ တစ်ရက်ကလေးသာ ကွာခြားနေ၏။

စင်စစ် မွေးနေ့ပွဲကျင်းပခြင်း အလုပ်သည် မူရင်းက မြန်မာမှုမဟုတ်၊ အင်္ဂလိပ် ဓလေ့မှ ကူးသန်းလာခြင်းဖြစ်လေရာ ကျွန်တော်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာမြန်မာလူမျိုးတို့မှာ အချို့ သာ (လုပ်လိုသော လုပ်နိုင်သောအခါ) လုပ်လေ့ရှိကြ၍ ခရစ်ယာန်တို့ကမူ တကတဲဗျာ ဒီမွေးနေ့ပွဲကလေးမှ (တစ်ခုခုတတ်နိုင်သမျှ) မလုပ်လိုက်ရရင်ဖြင့် သူတို့ အမေဗိုက်ထဲ ပြန်ဝင်ရတော့မလောက် ဖြစ်နေရကား ခရစ်ယာန်မနှင့် ညားမိ၍ ခရစ်ယာန်အသိုင်းအဝိုင်း ထဲရောက်နေသော ကျွန်တော်မှာ သူတို့အထဲ ကန့်လန့် ကန့်လန့်နှင့်ပါရတော့၏။

ကျွန်တော့်မွေးနေ့ကို အင်္ဂလိပ်လို မေလ ၂၆ ရက်နေ့ဟု အတည်ပြုထားရကား ဒီရက်နီးလာပြီဆိုလျှင် ကျွန်တော်က ဘာမျှ သတိမရသေး၊ အိမ်က သားသမီးနှင့်မြေးများက ကျွက်စီ၊ ကျွက်စီ ဖြစ်လာကြပြီ။ 'ပါပါကြီး မွေးနေ့ ဘာကျွေးမလဲ၊ မြေးတို့ကို ရုပ်ရှင်ပြ ရမယ်နော်' ဘာညာတွေ လုပ်လိုက်ပြီ...။

ဒီမွေးနေ့ကို အကြောင်းပြုပြီး သူတို့က စားပေါက်သောက်ပေါက် ရနေတာ ကိုးဗျာ၊ သူတို့ပျော်ကြပေမပေါ့။ သို့သော် ကျွန်တော်မပျော်မိပါဘူး၊ မေလ ၂၅ ရက်နေ့ ညမှာ သူတို့က နက်ဖြန်ခါ ဘာတွေညာတွေ ဝယ်ခြမ်းပြီး ဘယ်လိုတွေ ချက်ပြုတ်စား

လိုက်မယ်၊ နောက်ပြီးတော့ ဘယ်ရုပ်ရှင်သွားလိုက်မယ် စီမံနေကြတုန်းမှာ ကျွန်တော် ကတော့ အိပ်ရာထဲမယ် နဖူးပေါ်လက်တင်ပြီး စဉ်းစားနေမိတယ်။

ဪ ... လွန်ခဲ့သော ၆၅ နှစ်၊ ၁၂၈၁ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လဆုတ် ၁၂ ရက်နေ့ညမှာ ကျွန်တော့်အမေဟာ မီးဖွားခါနီး ကြီးစွာသောဝေဒနာကိုခံစားနေရပြီး ယောက်ျား ဖောင်စီး၊ မိန်းမမီးနေဆိုတယ် မဟုတ်လား။

ကျွန်တော်တို့ တောခလေ့ထုံးစံ အိမ်ပေါ်မှာမီးနေခန်းကို စီမံထားပြီး တင်းတိမ် စောင်ကြီးတွေကာလို့၊ ကျွန်တော့်အမေ ပဋိသန္ဓေရင့်လာပြီ ဆိုကတည်းက ကျွန်တော့် အဖေက မန်ကျည်းသားအမျက်ဆုံတွေခုတ်ပြီး အခြောက်လှန်းထားတဲ့ ထင်းတွေနဲ့ မီးနေ ခန်းထဲမှာ မီးဖိုကြီးဖိုလို့ ခုခေတ်မှာလို့။ တောရွာတွေမှာ အစိုးရလက်မှတ်ရ ဝမ်းဆွဲဆရာမ ဘယ်ရှိဦးမှာတုံး၊ ဟိုတုန်းကခေတ် တောဝမ်းဆွဲသည်နှင့်ပေါ့။

အဲသည် အချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့အိမ်လူအပြည့်။ အမျိုးသားတွေမဟုတ်၊ အမျိုး သမီးတွေ။ ဒါ ကျေးရွာတွေရဲ့ ထုံးစံ။ မိန်းမတစ်ယောက် မီးဖွားတော့မယ်ဆိုရင် သူတို့ မိန်းမသားချင်းတွေက မီးနေလာစောင့်ကြတယ်။ စင်စစ်တော့ အဲဒါမှ ကျွန်တော့် မွေးနေ့ပွဲ အစစ်၊ သူတို့ကို လက်ဖက်ရည်ကြမ်းနဲ့ စားစရာတွေနဲ့ ဧည့်ခံကျွေးမွေးရတယ်၊ ကွမ်းအစ်နဲ့ ဆေးပန်းချပေးထားရတယ်။ ကွမ်းကြိုက်တဲ့ လူက ကွမ်းစားကြ၊ ဆေးလိပ်ကြိုက်တဲ့လူက ဆေးပြင်းလိပ်၊ ဆေးပေါ့လိပ်၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် စိတ်ကြိုက် လိပ်သောက်ကြ၊ စကားတ ပြောပြောနဲ့ တသောသောပေါ့။ ဒါ ပျော်စရာပွဲပဲ။

ဝမ်းဆွဲသည်မကြီးက (ကျွန်တော်တို့ အမေနာမည်) ‘လှရင်တော့ ဒီနေ့ည မွေးလိမ့်မဟေ့’ လို့ ကြေညာလိုက်တာနဲ့ သည်ကနေ့ ညနေမိုးချုပ်ကတည်းက သူတို့ လာနေကြတာ၊ ကလေးမျက်နှာမြင်ပြီးမှ ပြန်ကြမှာပဲ။

သို့သော် ကျွန်တော်က တော်တော်နဲ့မမွေးဘူးဗျ၊ တနင်္ဂနွေနေ့ညဦးကတည်းက မျှော်လိုက်ကြတာ ဒီ ငမိုက်သားလေးက မအေ့ဝမ်းထဲ တော်တော်လေး ဒုက္ခပေးနေပြီး သန်းခေါင်ကျော် လဆုတ် ၁၃ ရက် တနင်္လာနေ့ဘက်ရောက်မှ နာရီပြန်က တစ်ချက် လောက်မှာ လူထဲ အူဝဲ အူဝဲ နဲ့ ကြွေးကြော်လာပါသတဲ့ ခင်ဗျာ။

“ဟဲ့ ... ဘာလေးလဲ ဘာလေးလဲ”

“ယောက်ျားလေး ယောက်ျားလေး....”

ကျွန်တော့်အမေက ကျွန်တော့်မွေးတော့ သူ အသက် ၂၆ နှစ်၊ ကျွန်တော်က စတုတ္ထမြောက်သား၊ ကျွန်တော့်အထက် သုံးယောက်မွေးတာက မိန်းကလေးတွေချည်းပဲ။

သည်တော့ မိဘတို့ထုံးစံ သားယောက်ျားလေးတမ်းတနေတုန်း ကျွန်တော့်မွေးလိုက် တော့ သိပ်ပြီး ဝမ်းသာသွားကြတာပေါ့။

အဲသည် ခေတ်က တောရွာတွေမှာ ယောက်ျားလေးကို ဘာကြောင့် ဒီလောက် လိုချင်ကြတာလဲဆိုတာ အကြောင်းနှစ်ရပ်ရှိပါတယ်။ (၁) သာမဏေပြု၍ သာသနာ့ ဘောင်သွတ်သွင်းရမယ်၊ (၂) စာပေပညာ သင်ကြားပေးရမယ်။

ဟဲ့ ... ဟဲ့ သားယောက်ျားလေးမှပဲ စာသင်ရမလား၊ မိန်းကလေးဆိုရင် မသင်ရ တော့ဘူးလားလို့ အလန့်တကြား မေးဖွယ်ရှိပါတယ်ခင်ဗျာ။

ဟုတ်ဗျ၊ မြန်မာပြည်ကျေးလက်တွေ ရွာတွေမှာ ကျွန်တော်တို့ မမွေးမီခေတ် အခါတွေတုန်းက လောကဓာတ်ကျောင်းခေါ်တဲ့ စာသင်ကျောင်းတွေ မရှိသေးဘူး၊ ဘုန်းကြီးစာသင်တဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေပဲရှိတယ်။ ဒီတော့ ဘုန်းတော်ကြီးဆိုတာက မာတုကာမနဲ့ ကြမ်းတစ်ပြေးတည်းထိုင်တာမှ မဟုတ်ဘဲ၊ ဘယ်မှာ အမျိုးသမီးတွေကို စာသင်ပေးနိုင်တော့မလဲ။ ဒါကြောင့် အဲဟိုခေတ်က ကျေးရွာအမျိုးသမီးတွေဟာ စာ မတတ်ကြဘူး။ ကျွန်တော့်တို့ အမေလည်း လုံးဝမတတ်ခဲ့ပါဘူး၊ ဒါကြောင့် အခုခေတ် အစိုးရက ကျေးရွာတွေမှာ အသုံးလုံးစီမံကိန်းတွေ ချနေရတာပေါ့။

ကျွန်တော်တို့ အမေကတော့ ဒီအသုံးလုံးခေတ် မမိရှာတော့ဘူးခင်ဗျာ၊ ၁၉၄၁ ခုနှစ်အသက် ၄၈ နှစ်မှာ ကွယ်လွန်သွားပါသည်။ ထို့ကြောင့် စာတစ်လုံးမျှ တတ်မသွား ရှာသော မိခင်ကြီးကိုရည်စူး၍ ကျွန်တော်၏ ၆၅ နှစ်မြောက်မွေးနေ့၌ ဤခေတ်ပြ ကြေးမုံ တစ်ချပ်ကို ရေးသားတင်ဆက်လိုက်ပါသည်ခင်ဗျား။

အမှတ် - ၇ (၁၉၈၄၊ ဇူလိုင်လ)

သည်းထိတ်လှိုက်မို

ဤဇာတ်လမ်းသည် ဤစာရေးသူနေထိုင်ရာ စွပ်ကျယ်စက်လမ်းမှာပင် အမှန် တကယ် ဖြစ်ပွားခဲ့ပေသည်။ ကျွန်တော်တို့ လမ်းသည် အရှေ့နှင့်အနောက် တန်းနေလျက် အရှေ့ဘက်ကမြင့်ပြီး အနောက်ဘက်သို့ ဆင်ခြေလျော့နိမ့်ဆင်းသွားသည်။ ကျောက်၊ ကတ္တရာတို့ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည်မဟုတ်၊ အုတ်ခဲကျိုး အနည်းငယ်မျှသာ ခင်းထားလေရာ ဧရာမမော်တော်ကားကြီးများ သွားထားသဖြင့် ဘေးနှစ်ဘက် အိမ်တန်းမြေထက်များစွာ နိမ့်နေသည်။ ဤနိမ့်သောလမ်း၏ ဘေးနှစ်ဖက်မှာ ရေမြောင်းနှစ်ခုဖောက်ထားသဖြင့် မိုးရွာပြီဆိုလျှင် အိမ်တွေဘက်က ရေများ မြောင်းထဲသို့စီးကျ၏။ တော်ရုံတန်ရုံ မိုးဆိုလျှင် ထိုရေမြောင်းများနှင့် ပြီးသွားသော်လည်း ဧရာမ မိုးကြီးသည်းစွာရွာပြီဆိုလျှင်တော့ မြောင်းနှစ်ဖက်မှ လမ်းမသို့လျှံတက်သဖြင့် ကျွန်တော်တို့လမ်းတစ်လျှောက် ချောင်းပေါက် လေတော့၏။ ထိုအခါတွင် မည်မျှရေစီးသန်သနည်းဟူမူ ဥပမာ .. သင်စီးလာသော ရော်ဘာဖိနပ် မတော်တဆ ကျွတ်သွားသည်ဆိုပါက ပြန်ရအောင်လိုက်ပေရော့ အပြေး။

ယင်းသို့ မိုးကြီးစွာရွာပြီဆိုလျှင် ကျွန်တော်တို့ အရပ်သားအချို့က အကျင့်ရှိ သေး၏။ သူတို့အိမ်ထဲက အမှိုက်သရိုက် အညစ်အကြေးတို့ကို လမ်းမသို့ ထုတ်ပစ်ကြ တော့၏။ မျောသွားလေရော့ ရေစီးကြောင်းတစ်လျှောက်။ ဘယ်သောင်ဘယ်ကမ်း ဆိုက် ဆိုက်၊ ဘယ်သူ့အိမ်ရှေ့ရောက်ရောက်၊ ကိုယ့်အိမ်ကလွတ် ပြီးရောက်ကိုး၊ ထို့ကြောင့်

လွန်ခဲ့သော ဇွန်လ တတိယသီတင်းပတ်၊ သောကြာနေ့နံနက်ခင်းမှာ လမ်းဘေး မြောင်းထဲ သောင်တင်နေသော အထုပ်ကြီးတစ်ထုပ် ပြဿနာပေါ်ခဲ့လေသည်။

ပြောရဦးမည်။ ကျွန်တော်တို့လမ်းထဲမှာ အလျား ဓာတ်တိုင် ၄ တိုင်မျှရှိသည်သော
ဈေးတန်းရှိ၏။ ကုန်စို၊ ကုန်ခြောက်၊ သားငါး၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက် အစုံရသဖြင့် နံနက်ခင်းမှာ
လူတော်တော်စည်ကားသည်။

ဖော်ပြပါနေ့၊ အဲသလို လူစည်ကားနေတုန်းအချိန်။ နံနက်ခင်း ၆ နာရီလောက်
မှာပေါ့။ လက်ဖက်ချင်းသုပ်သည် အပျိုကြီးဒေါ်ချောလှဆိုင်ရှေ့ တံတားအောက် ရေမြောင်း
ထဲမှာ အထုပ်ကြီးတစ်ထုပ် တစ်ဆို့ သောင်တင်နေသည်။

ပထမဦးဆုံး မြင်သူတစ်ယောက်က ... “ဟင် .. အပျိုကြီးဆိုင်ရှေ့ တံတားအောက်
မှာ ဘာအထုပ်ကြီးပါလိမ့်”

နောက်တစ်ယောက် “ဟင် ... ဟုတ်ပါရဲ့ အကြီးကြီးပဲ”

မှန်ပါသည်။ ကျွတ်ကျွတ်အိတ်ခေါ် ထင်ပါ။ ပလတ်စတစ်အိတ် စိမ်းစိမ်းကြီးထဲ
ထည့်ထုပ်ထားသည်။ ဖရဲသီးအလုံးကြီးကြီးလောက်ရှိ၏။

လူတွေ ဝိုင်းကြည့်လာကြသည်။ ဒါကြီး ဘယ်က ဘယ်လိုရောက်လာသနည်း။
လွန်ခဲ့တဲ့ ညက မိုးကြီးသည်းစွာ ရွာခဲ့သည်မို့ ရေစီး၌ မျောပါလာခဲ့ခြင်းပဲ။

လက်အငြိမ်မနေနိုင်သော လူတစ်ယောက်က မြောင်းထဲမှ ဆွဲတင်လိုက်ရင်း...
“ဟင် ... အလေးကြီးပဲဗျ”

“အထဲ ... ဘာတွေများပါလိမ့်”

“ထုတ်ကြည့်ကွာ”

တစ်ယောက်က ပလတ်စတစ်အိတ်ထိပ်မှ စုချည်ထားသော ကြိုးကိုဖြေလိုက်
သည်။ ဂုန်နီအိတ်စ ပေါ်လာပြီး အပုပ်နဲ့ထောင်းခနဲ ထွက်လာသည်။

“ဟာ ... နံတယ် ... နံတယ်”

“ဘာများပါလိမ့်၊ အထဲမှာ ဂုန်နီအိတ်နဲ့လည်း ထုပ်ထားသေးသကဲ့”

လူတစ်ယောက်က တုတ်နှင့်ထိုးကြည့်လိုက်ပြီး ... ‘မာမာကြီးကွ’

လက်ရဲသော လူတစ်ယောက်က လက်ညှိုးနှင့်ထောက်ပြီး လှုပ်ရှားကြည့်လိုက်
သည်။ ပြီး လက်ကိုဆတ်ခနဲ မြှောက်လိုက်၍ ...

“ဟာ လူခေါင်းနဲ့တူတယ်”

“ဟာ ... ဟုတ်မယ် ဟုတ်မယ်၊ ကြည့် ... ဂုန်နီအိတ်ပေါ်မှာ ဆံပင်မွေးစတွေ
ပေါ်နေတယ်”

ဟုတ်ပါ၏။ ဂုန်နီအိတ်ပေါက်မှ အမွေးစ မည်းမည်းများ ထွက်နေသည်။

“ဒါ ... မွေးခါစ ကလေးဆံပင်လည်း ဖြစ်နိုင်တယ်” တစ်ယောက်က လုပ်ပြန်၏။

“ဟာ ... ဖြေကြည့်ကွာ”

“မင်း ဖြေပါလား ...၊ ရာဇဝတ်မှု မကင်းတာဆို ဘယ်နှယ်လုပ်မလဲ”

“ဟေ့ ... ဟေ့ မင်းတို့လက်နဲ့ မထိကြနဲ့၊ ရပ်ကွက်ကောင်စီ သွားခေါ်ကြကွ”

လူကြီးတစ်ယောက်က ပြောလိုက်တော့

“ဟာ ... ဟုတ်တယ် ... ဟုတ်တယ်”

ဤသတင်းသည် ဈေးတစ်ခင်းလုံး ပျံ့နှံ့သွားရာ၊ လူတွေများစွာ ဝိုင်းအုံလာကြသည်။ အပျိုကြီးဆိုင်ရှေ့မှာ ကြိတ်ကြိတ်တိုးနေကြသည်။

မကြာမီ ရပ်ကွက်ကောင်စီ ရောက်လာသည်။ သို့သော် သူလည်း ဤအထုပ်ကို မဖြေဝံ့ပါတဲ့။ လူခေါင်းနဲ့တူတယ်၊ ကလေးဆံပင်မွေးလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ ပုပ်စော်လည်းနံတယ်ဆိုတော့ ဒါဟာ ရာဇဝတ်မှုမကင်းပေဘူး။ ရဲခေါ်မှပဲဟု ဆို၍ တယ်လီဖုန်းရှိသော အိမ်သို့သွားပြီး လှိုင်ရဲစခန်းသို့ ဆက်လိုက်သည်။

သည်တော့ လူတွေ ရင်တမမနှင့် ပို၍ စိတ်ဝင်စားလာကြသည်။ အချို့ ဈေးဝယ်ပြီးပြီ ဖြစ်သော်လည်း အိမ်သို့မပြန်ကြသေး၊ ရဲအလာကို စောင့်နေကြသည်။ အထဲမှာ လူခေါင်းပြတ်လော၊ ကလေးအသေလော သူတို့ သိချင်၊ ကြည့်ချင်ကြသည်။ ဧကန္တ ဒါတစ်ခုခုတော့ဖြစ်ရမှာပဲဟု သည်းထိတ်လိုက်ဖို့ ခံစားမှုတွေနှင့် ရဲအလာကို မျှော်ကြသည်။ ထင်မြင်ချက်တွေ အမျိုးမျိုးပေးနေကြသည်။ ရာဇဝတ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဘယ်အရပ် ဘယ်ရွာမှာ ဘယ်တုန်းက ဘာတွေ ဘယ်လိုဖြစ်ခဲ့ဖူးတာပဲ စသည်ဖြင့် ဘာတွေ ပြောနေကြသည်။ ယခင်က မရင်းနှီးခဲ့ဖူးသူချင်းလည်း ယခု စကားလက်ဆုံကျနေကြသည်။

စင်စစ်ကား သူတို့အားလုံးသည် ဈေးဝယ်ပြီးကြသော်လည်း အိမ်သို့မပြန်နိုင်ကြသေးဘဲ သည်းထိတ်လိုက်ဖို့ အရသာကို ခံစားနေကြခြင်းဖြစ်သည်။

ဟော ... မကြာမီ ရဲများရောက်လာပါပြီ ခင်ဗျာ။

ဖယ်ကြ ... ဖယ်ကြ ... ရဲရောက်လာပြီ၊ ရပ်ကွက်ကောင်စီလူကြီးများက ဦးဆောင်လာပြီး ထိုအထုပ်ကြီးအား ရဲများက ရဲရင့်စွာပဲ ဖြေထုတ်လိုက်သည်။

အတွင်းဂုန်နီအိတ်ထဲမှ ထွက်လာသည်တို့ကား ခွေးခေါင်းတစ်လုံးရယ်၊ ခွေးသားရေရယ်၊ ဝမ်းတွင်းကလီ စာတွေရယ်၊ ခြေလေးချောင်းရယ်၊ အမြီးတစ်ချောင်းရယ် ဖြစ်သတည်း။

ဥပဒေသ၊ ခွေးသား ကိုယ်ကြိုက်လို့ စားတာတော့ စားပေါ့။ သို့သော် ဤသို့ ဖြင့် မပြုသင့်ပေ။ မလိုသော အရာများကို မြေတူး၍ မြုပ်သင့်ပါ၏။

စင်စစ် ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာလူမျိုးများ၏ ယဉ်ကျေးမှုသည် ခွေးသားကို စားလေ့ မရှိကြပေ။ ခွေးကို အိမ်၌ မိတ်ဆွေအဖြစ်နှင့် ချစ်ခင်ကြင်နာစွာ မွေးမြူကြပါ၏။

အမှတ် - ၈ (၁၉၈၄၊ ဩဂုတ်လ)

အယ်ဒီတာဟူသည်ကား (ပိမိုးနင်း)

အခြားသော တိုင်းပြည်ကြီးများ၌ အယ်ဒီတာအလုပ်သည် အထမြောက်ဖို့ရန် လွန်စွာ ခက်ခဲသော အလုပ်ဖြစ်လေသည်။ စင်စစ်အားဖြင့် ထိုတိုင်းပြည်များ၌ အယ်ဒီတာ အဖြစ်သို့ မရောက်မီ သတင်းထောက်အဖြစ်နှင့်လည်းကောင်း၊ လက်အောက် စာပြင်ဆရာ၊ စာရေးဆရာအငယ်များအဖြစ်နှင့်လည်းကောင်း၊ နှစ်ပေါင်းများစွာ အနွံအနာခံ၍ သင်ကြား ရလေသည်။ သို့ပင် သင်ကြားလုပ်ကိုင်ကြရသော်လည်း အယ်ဒီတာတစ်ယောက်အဖြစ် အောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းဖို့ရန် မျှော်လင့်ရခြင်းမှာ များစွာ အားတက်ဖွယ်လောက်သော မျှော်လင့် ခြင်းမျိုး မဟုတ်ပေ။

ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာပြည်မှာမူကား အယ်ဒီတာဖြစ်ဖို့ရန် များစွာလွယ်ကူလေသည်။ ထိုကဲ့သို့ လွယ်ကူခြင်းသည် မြန်မာလူမျိုးတို့မှာ မွေးကတည်းက အယ်ဒီတာ သွေးပါလာ ကြလို့ပေလား။ သို့မဟုတ် မြန်မာလူမျိုးများမှာ လူတတ် လူလိမ္မာဖြစ်ဖို့ရန် လွယ်ကူသော ကြောင့်လား။ သို့မဟုတ် မြန်မာပြည် စာနယ်ဇင်းအလုပ်သည် ဖြစ်ကတတ်ဆန်း အလုပ်ဖြစ် သောကြောင့် မည်သူမဆို အယ်ဒီတာဖြစ်နိုင်လေသလား။ သို့တည်းမဟုတ် ရဟန်းလူထွက် များသော တိုင်းပြည်ဖြစ်သောကြောင့်လားဟု တွေးတောဖွယ်ရာအချက်တွေများစွာ ရှိလေသည်ဖြစ်ကြောင်း။

အချို့က ပထမကျော်အောင်လျှင် အယ်ဒီတာဖြစ်သည်။ အချို့က တေးထပ် လေးချိုးရေးတတ်လျှင် အယ်ဒီတာဖြစ်သည်။ အချို့က ပျို့ကဗျာရေးတတ်လျှင် အယ်ဒီတာ

ဖြစ်သည်။ အချို့က သတ်ပုံပြင်တတ်လျှင် အယ်ဒီတာဖြစ်သည်။ အချို့က ဝတ္ထုဆောင်းပါး ရေးတတ်လျှင် အယ်ဒီတာဖြစ်သည်ဟု တွေးထင်တတ်ကြလေသည်။ စင်စစ်သော်ကား ပထမကျော်အောင်၍ ဘီအေအောင်၍ ဝတ္ထုဆောင်းပါး ကဗျာလင်္ကာ ရေးတတ်လျှင် ထိုသို့သောဆရာတို့မှာ အယ်ဒီတာမဖြစ်ဘဲ စာရေးဆရာမျှသာ ဖြစ်သည့်အပြင် သတ်ပုံ သတ်ညွှန်းနားလည်၍ အပင့်အရစ်၊ ညသတ်၊ လုံးကြီးတင် ပြင်ဆင်တတ်လျှင်လည်း သတ်ပုံဆရာတို့မှာ အယ်ဒီတာမဖြစ်ဘဲ စာပြင်ဆရာသာ ဖြစ်ရကား အယ်ဒီတာနှင့် စာရေး ဆရာ၊ စာပြင်ဆရာများသရုပ်ကို အထူးကွဲဖို့ လိုပေသည်။

အယ်ဒီတာဆိုသည်မှာ ဘီအေအောင်ဖို့လည်း မလို၊ ပထမကျော်နှင့်လည်း မဆိုင်။ သူတစ်ပါးရေးသည့် များစွာသော အမှိုက်ပုံကြီးများထဲမှ မိမိ၏ဉာဏ်ကို အသုံးပြုကာ ရှေ့အစွန်း နောက်အစွန်းကို ဆင်ခြင်လျက် ကောင်း၏ မကောင်း၏၊ သင့်၏ မသင့်၏ ချင့်ကာကြည့်ပြီး ဤစာကို ဤခြင်းထဲသို့ဆုတ်၍ချ၊ ဟိုစာကို ဟိုဖိုင်မှာတွဲ၊ ထိုအစုကို ထိုသူထံပြန်ပို့၊ ရာဇဝတ်မှုအရေးတို့ကို ဖယ်ရှား၊ အဘယ်စာ များက အဘယ်လူစုအတွက်၊ ဘယ်လိုအကျိုးများပြီး အဘယ်လိုစာမျိုးတို့ကို စာနယ်ဇင်းဖတ်သူတို့ သဘောကျမည်ဟု ဆင်ခြင်ကာ နငယ်ကို အမြီးတပ်၊ အသတ်ကို ထင်အောင်ရေး၊ သေးသေးတင်ပါ မကျန် ရစ်စေရအောင် လျော်သလို ပြုပြင်ပြီး ဖြတ်တန်ဖြတ်၊ ဖြည့်တန်ဖြည့်၊ ပြောင်းတန်ပြောင်းပြီး ကောင်းအောင်အကန့်အကန့်ခွဲ၊ အခန်းအခန်းတို့မှာ နေရာချထားပြီးလျှင် စာနယ်ဇင်းတည်း ဟူသော စာအမျိုးစုံ ပွဲရုံကြီးမှာ ဆော့ဝံကလေး၊ချတ်တနီကလေးများနှင့် မွှေးမွှေးကြိုင်ကြိုင်၊ မြိုင်မြိုင် ဆိုင်ဆိုင်ဖြစ်အောင်ပြင်ပြီး အငွေတထောင်းထောင်းနှင့် မြင်ရလျှင် သွားရည်ကျ လောက်အောင် စိမ့်တတ်သော စာအိုးသူကြီးဉာဏ်မျိုးရှိသူတို့ကို အယ်ဒီတာဟူ၍ ခေါ်ဝေါ် ပညတ်သမုတ်အပ်ပေကြောင်း။

စင်စစ် အယ်ဒီတာဆိုသည်မှာ 'Edere' အပြင်သို့ ထုတ်ပေးသည်ဟူသော လက်တင်စကားမှ ဆင်းသက်လာလေသည်။ စင်စစ်အားဖြင့် အယ်ဒီတာကို စာနယ်ဇင်း မှစ၍ စာအုပ်တို့ကို ထုတ်ခြင်း၌ ကြီးကြပ်ပြုပြင်သူ ဖြစ်လေရာ ပိဋကတ်သုံးပုံ၌ ကြီးကြပ် သော ဆရာကြီးများသည် အယ်ဒီတာအစစ်ကြီးများ ဖြစ်ကြလေသည်။ အယ်ဒီတာချုပ် ကြီးမှာ အဘယ်ပညာကိုမှ အခေါင်အဖျားတတ်ဖို့မလို၊ လူကြိုက်အောင် စာတစ်ပုဒ်ကို ရေးတတ်ဖို့ ဝတ္တရားမရှိ၊ ဤကမ္ဘာလောကကြီး၏ အခြေအနေကို ဉာဏ်မျက်လုံးဖြင့် ခြံ၍ ငုံ့၍ ကြည့်ပြီး ခေါင်းကြီးရေးသူ၏ အပြစ်၊ ဝတ္ထုရေးသူ၏ အပြစ်၊ သတင်းရေးသူ ၏အနာ၊ နိုင်ငံရေးဆရာ၏ အမှား၊ ဆောင်းပါးရေးသူ၏ ရွတ်ယွင်းချက်၊ မသမာသူ၏

စိတ်သဘောထား၊ ကောင်းမကောင်း၊ သင့်မသင့်၊ တော်မတော် အရာများ ကို ဝေဖန်ခွဲခြား တတ်ပြီး ပြုတတ်၊ ပြင်တတ် တန်ဆာဆင်တတ်သော အသိဉာဏ်ကြီး ဖို့သာလိုပေသည်။ တိုတိုပြောရလျှင် အဆဲတတ်ရုံနှင့်လည်းအယ်ဒီတာမဖြစ်၊ ထုတ်ဝေနိုင်ရုံမျှနှင့်လည်း အယ်ဒီတာမဟုတ်။ စာနယ်ဇင်းတစ်စောင်ကို ဖြစ်မြောက်အောင် မောင်းနှင်နိုင်သောသူကို သာ အယ်ဒီတာဟု ခေါ်ရလေသည်။

ပီမိုးနင်း

အထက်ပါ ဆောင်းပါးသည် ၁၉၂၅ ခုနှစ်က ထုတ်ဝေခဲ့သော သုတ ရတနာ ဂျာနယ်တွင် ဆရာကြီးပီမိုးနင်း ရေးသားခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုခေတ်မှာ စာနယ်ဇင်းများ အပြိုင်အဆိုင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြ၍ အယ်ဒီတာများမှာလည်း ခေတ်အားလျော်စွာ ပါဠိဆရာ၊ ပျို့ဆရာ၊ လင်္ကာဆရာ ရဟန်းလူထွက်တွေသာ များပြားနေသော ကြောင့် ဆရာကြီးက အမြင်ကတ်ကတ်နှင့် တွယ်လိုက်ဟန်တူပေသည်။

ကဲ ... ယခုမဂ္ဂဇင်းတွေ မှိုလိုပေါက်နေသော ကျွန်တော်တို့ခေတ်၌ ဘယ်လိုလူတွေ များ အယ်ဒီတာဖြစ်နေကြပါသနည်း။ စိစစ်လိုက်တော့၊ ဟိုက် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ပင် သောင်းပြောင်းထွေလာ အယ်ဒီတာချုပ် ဖြစ်နေရကား ဖော်ပြပါ ပီမိုးနင်း၏ 'အယ်ဒီတာ ဟူသည်ကား' ဆောင်းပါးကို ဖတ်လိုက်မိသောအခါ၌ကား ကျွန်တော်သည် ကိန်ကိန် ကိန်ကိန်အော်ပြီး အမြုပ်ကီး၍ ထွက်ပြေးချင်စိတ်သာ ပေါ်မိပါတော့သတည်း။

အမှတ် - ၉ (၁၉၈၄၊ စက်တင်ဘာလ)

သူငယ်ပြန်ခြင်း

လူတို့သည် အသက်ကြီးလာသောအခါ၌ မည်သူမဆို သူငယ်ပြန်တတ်သည် သာ ဖြစ်ကုန်၏။ သတိမဲ့ခြင်းနှင့် သတိရှိခြင်းနှစ်မျိုးသာ ခြားနား၏။ သတိမဲ့သူတို့ကား စိတ်သာမက ကာယကံ၊ ဝစီကံတို့ပါ ထင်ရှားပြသဖြင့် လူသိကုန်၏။ သတိရှိသူတို့ကား စိတ်ထဲကသာ ကျိတ်ပြီး သူငယ်ပြန်ကြကုန်၏။

အသို့ဟူမူ လူတို့သည် အသက်ကြီးလာသောအခါ မိမိလက်ရှိဘဝမှာ ပင်ပန်း ငြီးငွေ့လာ၏။ အနာဂတ်အတွက် မျှော်လင့်ချက်များလည်း ကုန်ဆုံးပြီဖြစ်သောကြောင့် အသစ်ဘယ်လိုကောင်းကောင်း အဟောင်းကိုတဲ့ တလည်လည်ဆိုသကဲ့သို့ အတိတ်ကို သာ ပြန်၍ပြန်၍သတိရရလာတတ်လေရာ နောက်ဆုံးမှာ ငယ်စဉ်တောင်ကျေး ကလေး ဘဝသို့ ပြန်ရောက်သွားလေ၏။ ထိုအခါ၌ သူငယ်ပြန်စိတ် ကိန်းအောင်းခြင်းပင်၊ ယင်း အချိန်၌ လက်ရှိဘဝနှင့်နွယ်၍ ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်တွေ ပေါ်ပေါက်လာတတ်၏။

ကျွန်တော် ကိုယ့်ဖြစ်အင်ကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်၍ ရေးနေခြင်းပါ။ ယခုအခါ၌ ကျွန်တော့်ဘဝလက်ရှိမှာ ဇနီးသည် မုန့်ဟင်းခါးချက်ဖို့အတွက် နေ့စဉ် ငါးဝယ်ဖို့ ဈေးသို့သွားသွားနေရရာ ကြာတော့ ငြီးငွေ့လာသဖြင့် တစ်ခါတစ်ရံ နှုတ်မှ

‘ငါ့လခွီးတဲ့ တို့ငယ်ငယ်တုန်းကများ ငါးကို ဈေးသွားဝယ်မနေရပေါင်ဗျာ၊ ခုလို မိုးတွင်းဆို မနက်စောစော ထပြီး တို့တလင်းထဲက မန်ကျည်းပင်ကြီးအောက်မှာ ကောက်ယူလိုက်တာပဲကွ၊ ငါးမှ ငါးမျိုးစုံ’ ဟု လွတ်ခနဲ ပြောလိုက်မိတော့ ကျွန်တော့် ဇနီးသည်က “ဒီအဘိုးကြီး ဘာတွေ သူငယ်ပြန်နေတာလဲ” ဟု ဆို၏။ မှန်၏။ ကျွန်တော့်

စိတ်ထဲက သူငယ်ပြန်နေခြင်းပင်။ စိတ်အလျဉ်သည် ငယ်စဉ်က ပုဆိုးလည်ပင်းရောက် အရွယ်သို့ ရောက်နေ၏။ နှစ်စဉ် ခါသမယ၊ မိုးတွေ ဖြိုင်ဖြိုင်ကျပြီဆိုမှဖြင့် ကျွန်တော်တို့ တလင်းပြင်ကြီးထဲက မန်ကျည်းပင်ကြီးပေါ်သို့ ဗျိုင်းတွေ၊ လင်းဝက်တွေ တဆူဆူ တံညံညံ နှင့်ရောက်လာကြပါရောခင်ဗျ။

သူတို့လာတာ မြင်ရတော့ ကျွန်တော်တို့မောင်နှမတွေ ဝမ်းသာလှသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မန်ကျည်းပင်ကြီးအောက်မှာ ငါးတွေ၊ သာယာဝတီ ဗျိုင်းမွှေး တွေ ကောက်ရတော့မှာကိုဗျ။ ကျွန်တော်သိသမျှ ဗျိုင်းမှာ သုံးမျိုးရှိပါသည်။ ဗျိုင်းအောက်၊ နွားကျောင်းဗျိုင်း၊ သာယာဝတီဗျိုင်း။

ဗျိုင်းအောက်မှာ ဟိုနှစ်မျိုးလောက် အကောင်မကြီး၊ အမွေးလည်းအဖြူ သက်သက်မဟုတ်၊ ကျောမှာ ချောကလက်ရောင်အကွက်ရှိသည်။ မွေးစ၊ တောင်စ၊ မြီးစတို့ သည်။

နွားကျောင်းဗျိုင်းကား ဗျိုင်းအောက်ထက် ခြေတံလည်တံရှည်လျား၍ အကောင် ပိုကြီးသည်။ အမွေးရောင်လည်း ဆွတ်ဆွတ်ဖြူသည်။ သူသည် ရေသတ္တဝါ ငါး၊ ဖား၊ ပုစွန်ကိုသာမက မြေပြင်ပေါ်မှ ပိုးမွှားများကိုလည်း စားသောကြောင့် ကုန်းတွင်းဒေသမှ ချောင်းမြောင်း အင်းအိုင်တို့ ခန်းခြောက်သောအခါ စားကျက်ထဲ၌ နွားများနောက် တကောက်ကောက်လိုက်နေတတ်သဖြင့် လူတို့က သူ့အား နွားကျောင်းဗျိုင်းဟု ခေါ်ကြခြင်း ပင်။ စင်စစ်ကား သူတို့သည် နွားများကို ထိန်းကျောင်းနေသည် မဟုတ်ပေ။ နွားက မြက်လျှောက်စားတော့ မြေပြင်နှင့် မြက်ပင်တို့ အကြားမှ လှုပ်ရှား၍လာသော ပိုးမွှားများကို စားသောက်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် နွားကိုယ်ပေါ်မှ မွှားကောင်များကိုလည်း သူတို့ အင်မတန်ကြိုက်လေရာ နွားကိုယ်ပေါ်တွင် နား၍ မွှားကောင်များကို ရှာဖွေစားသောက် သည်။ နွားကလည်း အလွန်သဘောကျ၊ သူတို့နှစ်ဦးကား တစ်ဦးကို တစ်ဦး အကျိုးပြု နေပေသည်။

သာယာဝတီဗျိုင်းကား မြန်မာပြည်တွင် ကုန်းဆောင်ခေတ်ကပင် သာယာဝတီမြို့၊ သာယာဝတီမင်းသားဟုထင်ရှားခဲ့လေရာ ယင်းသာယာဝတီနယ်မှာ ထိုဗျိုင်းတွေ အနေ များကြသည်ကို အစွဲပြု၍ သာယာဝတီဗျိုင်းဟု ခေါ်လေသလား၊ သို့မဟုတ် သာယာဝတီ ဗျိုင်းတွေကြောင့်ပဲ သာယာဝတီမြို့ဟု ခေါ်လေသလား ကျွန်တော်မသိပါ။ ဗျိုင်းဥ အစရှာ မရသလို ဖြစ်ရသည်။

သာယာဝတီဗျိုင်းနှင့် အခြားဗျိုင်းတို့ ခြားနားသည်ကား သူက အကောင်ပိုကြီး

သည်။ မွေးစ၊ တောင်စရှည်သည်။ အမောက်ကဲ့သို့ နောက်သို့စွန်းထွက်နေသော အမွှေး
မှင်ရှိသည်။ အထူးသဖြင့် သူ့မှာ လှပသော လည်ဆံမွှေး၊ ခါးဆံမွှေးများရှိသည်။ အဖြူ
သက်သက်မဟုတ်။ ရွှေရောင်ကလေး လဲ့လဲ့နှောသည်။ အဖိုးတန်သည်။ ဗိုလ်မတွေ
ဦးထုပ်မှာ ပန်းပန်ဖို့ ဘိလပ်ကိုပို့ရသည် ဆိုလား၊ ဝယ်သူများရှိသည်။ တစ်ကျပ်သား
ဘယ်လောက်ဆိုလဲ ရောင်းရသည်။

အံ့ဩဖို့ ကောင်းသည်ကား သာယာဝတီဗျိုင်းတို့သည် အမျိုးတူဖြစ်သော
ဗျိုင်းအောက်၊ နွားကျောင်းဗျိုင်းတို့နှင့် အတူမနေဘဲ သူတို့၏ တွဲဖက်ကား လင်းဝက်များ
ဖြစ်သည်။ လင်းဝက်သည် ဗျိုင်း၏အမျိုးမဟုတ်။ ဗျိုင်း၏ ပုံသဏ္ဍာန်နှင့်လုံးဝခြားနား
သည်။ အမွှေးက အုန်းခွံရောင်၊ အကောင်က ကြက်မနှင့်တူ၍ ကြက်မတမ်းမ အငယ်စား
လောက်ရှိသည်။ နို့ပြီး သူသည် ညဉ့်ငှက်ဖြစ်သည်။ နေ့အချိန်မှာ မြင်ရခဲသည်။ ညနေခင်း
အိပ်တန်းဆင်းနှင့် မနက်ဘက် အိပ်တန်းတက်လောက်မှသာ ပျံသန်းသွားတာတွေ နိုင်
သည်။

မိုးဦးလေဦးကျ၍ ကျွန်တော်တို့ရွာရှိ မန်ကျည်းပင်ကြီးများသို့ ထိုငှက်များ
လာပြီဆိုပါက ရှေးဦးစွာ နေ့အချိန်မှာ သာယာဝတီဗျိုင်းများ ရောက်လာကြသည်။
ဟော .. နောက်နေ့မနက်ကျတော့ လင်းဝက်တွေ အသံများကိုပါ ကြားရရော ... ဗျိုင်းတွေ
က အောက်အောက်နှင့်မြည်၍ လင်းဝက်တွေက ဝှက် ... ဝှက်နှင့် မြည်ကြသည်။
သူတို့သည် ညဉ့်ငှက်များဖြစ်၍ ညအချိန်မှ ရောက်လာကြခြင်းဖြစ်သည်။

သူတို့နေထိုင်ရန် မန်ကျည်းပင်ကိုမှ အဘယ်ကြောင့် ရွေးချယ်ကြသနည်း။
၎င်းတို့သည် ခဏတစ်ဖြုတ်နားခိုဖို့မဟုတ်၊ မိုးတွင်းလယ်ကွင်းတွေမှာ ရေရှိနေသမျှ
ကာလပတ်လုံး သည်မှာ တစ်ဝါဆိုကြလျက် အသိုက် အအုံများလုပ်ကာ သားသမီးများ
ပေါက်ဖွားကြမည်ဖြစ်လေရာ မန်ကျည်းပင်သည် အခြားအပင်များကဲ့သို့ လေမိုးကြောင့်
အကိုင်းအခက်များမကျိုး၊ ခိုင်ခံ့သည်။ နို့ပြီး အပင်မြင့်မား၍ အကိုင်းအခက်ကလေးများ
ကလည်းစိပ်ပြီး ယှက်သန်းနေသဖြင့် လောက်စာလုံးမထိုးဖောက်နိုင်၊ လေးသမားတို့
အန္တရာယ်မှကင်းသည်။ ထိုအပြင် အကြင်နာတရားရှိသူ ပိုင်ဆိုင်သော မန်ကျည်းပင်ကိုမှ
လည်း သူတို့ရွေးချယ်တတ်သေးသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ အချို့လူများသည် မိမိ
အရိပ်အာဝါသကို လာရောက်မှီခိုသော သတ္တဝါများရယ်လို့ အကြင်နာတရားမထားဘဲ
လင်းဝက်ပေါက်စ၊ ဗျိုင်းပေါက်စကလေးများကို မန်ကျည်းပင်ပေါ်တက်၍ ရိုက်ချပြီး
ချက်ပြုတ်စားသောက်တတ်ကြ၏။ ကျွန်တော်တို့အဖေ ဦးဘိုးဆယ်ကား ဤမှာဘက်

တွင် စိတ်ချရသည်။ မည်သည့် ငှက်သတ်သမားမျှ သူ့မန်ကျည်းပင်ပေါ်သို့ မတက်ရ၊ ထိုကြောင့် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ဥဗျိုင်း၊ လင်းဝက်တို့သည် ကျွန်တော်တို့ တလင်းထဲက မန်ကျည်းပင်ကြီးမှာ စည်စည်ဝေဝေရှိလှသည်။

စင်စစ် ဥဗျိုင်းနှင့် လင်းဝက်တို့သည် ငှက်တံငါများဖြစ်ကြသည်။ ဗျိုင်းတို့သည် နေ့အချိန်မှာ လင်းဝက်တို့သည် ညအချိန်မှာ ငါးရှာထွက်ကြသည်။ သူတို့သည် ဝါဆိုလ လောက်မှာ ဤမန်ကျည်းပင်ပေါ်ရောက်ကြ၍ ဝါခေါင်လလောက်မှာ သားငယ်တွေပေါက် ကြသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ မန်ကျည်းပင်အောက်မှာ ငါးကောက်ကြရတော့သည်။ အကြောင်း မှာ သူတို့ကလေးများစားကြရန် ငါးများကို ကိုက်ချီလာကြရာ၌ အချို့ အရှင်များဖြစ်၍ အောက်သို့ လွှတ်ကျကြသည်။ အချို့ကလေးတွေစားရင်း အသိုက်ထဲမှ ထွက်ကျကြသည်။ ငါးခု၊ ငါးရုံ၊ ငါးခုံးမ၊ ငါးလုံးမ စသည့် လယ်ငါးမျိုးစုံရသည်။ ယင်းကို ကျွန်တော်က ပြန်စဉ်းစားမိ၍ ငါတို့ ငယ်ငယ်ကမန်ကျည်းပင်ကြီးအောက်မှာ ငါးတွေကောက်ခဲ့တယ်ဟု လွှတ်ခနဲ ပြောလိုက်မိတော့ ကျွန်တော့်ဇနီးက အဘိုးကြီး သူငယ်ပြန်နေသလားဟု ဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

စင်စစ်၊ အမှန်ပဲ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲက သူငယ်ပြန်နေခြင်းဖြစ်သည်။ အကယ်တိ ကျွန်တော်သည် မနောက် သာမက ကာယကံမြောက် သူငယ်ပြန်မည် ဆိုပါက ယခု အိမ်ရှေ့က သစ်ပင်များအောက်၌ ပုဆိုးလည်ပင်းရောက်ပြီး သစ်ရွက်ခြောက်တွေကို ငါးလုပ်၍ ကောက်နေလိမ့်မည်တည်း။

အမှတ် - ၁၀ (၁၉၈၄၊ အောက်တိုဘာလ)

လိပ်တစ်ကောင်

ထိုနေ့နံနက် ကျွန်တော်တို့အရပ်ထဲရှိ သားငါးဈေးတန်းသို့ ရောက်သွားသည်၌ ငါးသည်မတစ်ယောက်၏ ဇလုံထဲတွင် ထန်းသီးခြမ်းမျှရှိသော လိပ်အရှင်တစ်ကောင်ကို တွေ့ရ၏။ ဤအရွယ်ရှိသော လိပ်အမျိုးအစားတွင် ဇင်းရှော၊ လိပ်ကြည်၊ ဆောက်လိပ် ဟူ၍ သုံးမျိုးရှိရာ ယင်းလိပ်သည် လိပ်ကြည်ဖြစ်နေ၏။

လိပ်ကြည်နှင့်ဆောက်လိပ်သည် ဟင်းအဖြစ်စားရန်၌ အရိုးအခွံကြီးမားသဖြင့် အရှင်တစ်ပိဿာမျှရှိသောလိပ်ကို မီးမြိုက်ပြီး အသားထွင်လိုက်သောအခါ အစိတ်သားမျှသာရနိုင်၏။ ဇင်းရှောလိပ်မှာမူ မီးမြိုက်လိုက်သောအခါ၌ ကျောကုန်းနှင့် ရင်ဘတ် အလယ် တည့်တည့်မှာ အရိုးစင်စစ်က ဝုံညင်းခန့်မျှသာရှိသည်။ ကျန်သော အခွံကြီးက ကော်ပြားကဲ့သို့ ပျော့ပျောင်းလျက် စား၍အလွန်ကောင်းသော နေရာမျိုးဖြစ်နေ၏။ (ဒါမျိုးက လိပ်မှာသာရှိ၏။) ထို့ကြောင့် ဇင်းရှောလိပ်တစ်ကောင် တစ်ပိဿာရှိလျှင် စားရသော အသားနှင့် အူအသည်းက ၈၀ သားမျှနိုင်၏။

အသည်းကို အသဲဟူ၍ ကာရန်ငဲ့ကာ ‘ဖွတ်ဥ၊ လိပ်သဲ၊ ကျွဲနို့ခဲ’ ဆိုသော စကားရှိ၏။ အမှန်ပဲ လိပ်သည်းက ကောင်းလှပါ၏။ အသည်းသာမဟုတ် အသားတွင် လည်း လိပ်သားကို ကျွန်တော်အကြိုက်ဆုံးဖြစ်၏။ ဒီရန်ကုန်မြို့မှာတော့ လိပ်သားက ရတောင့်ရဲခဲပါ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်က ငါးသည်မကို မေးလိုက်မိ၏။

“ဟေ့ နင့်လိပ် ဘယ်လောက်လဲ”

“တစ်ပိဿာ နှစ်ဆယ်သားရှိတယ်၊ ဦးလေးလိုရင် ၁၅ နဲ့ပဲ ယူသွား”

“ထပ်သရိုး၊ နင့်လိပ်က လိပ်ကြည်ကြီး၊ ဇင်းရှောဆို ဟုတ်သေး”

“ဒါဖြင့် ဦးလေး ဘယ်လောက်ပေးမလဲ ...၊ ကြည့်ပေးသွားလေ”

“လိပ်ကြည်က အခွံအရိုးတွေပစ်ရတာနဲ့ စားစရာအသားက များများမရပါဘူး ကွယ်” ဆိုပြီး ကျွန်တော် ထိုဈေးတန်းကလေးထဲမှ ထွက်ခဲ့ကာ လမ်းထိပ်ရှိ အင်းလျား ကန်ဘောင်ရိုးသို့ လမ်းလျှောက်တက်ခဲ့လေ၏။ ယင်းအချိန်၌ ကျွန်တော့်ခေါင်းထဲ လိပ် အကြောင်းကို စဉ်းစားနေမိသည်။

လူနှင့် လိပ်

လူနှင့်လိပ်သည် တိရစ္ဆာန်နှင့် မနုဿပင်ဖြစ်လင့်ကစား လနှစ်ချောင်းငင် ‘လူ’၊ လလုံးကြီးတင်ပသတ် ‘လိပ်’ဟူ၍ လအကွာရာတစ်လုံးချင်း တူနေလို့လားမသိ၊ လူသည် လိပ်ကို တော်တော် ‘ပါစား’ ပေး၏။ လယ်သမားတို့သည် မိမိလယ်ထဲ၌ လိပ်ရှိနေလျှင် အေးချမ်းသာယာသည်ဟု အယူရှိ၍ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်လျက်၊ လိပ်ကို ကောင်းမွန်စွာ နေစေ၏။ ဘုရားကျောင်းကန်တို့တွင် လိပ်များအား ဘေးမဲ့ပေး၍ လိပ်စာတမင်လာကျွေး သူများပင်ရှိကြ၏။ အချို့သူများသည် လိပ်ကို ကျောကုန်း ရွှေချပြီးလိပ်ကန်ထဲ လွှတ်ကြ သေး၏။

ကျေးတောရွာများ၌ ကလေးများကစားရာတွင်ပင် ‘လိပ်ဥဂှက်တမ်း’ ဆိုသည် ဆို၍ ‘လိပ်ဥပျောက်လို့ လိပ်မရှာ၊ သူ့ခမျာ ငိုမဲ့ ငိုမဲ့’ ဟု လိပ်မကို ကရုဏာသက်သော သံပြိုင်ဆိုကြ၏။

ထို့အပြင် ပုံပြင်တို့တွင်လည်း အလွန်အပြေးမြန်သောယုန်ကို အလွန်နှေးသော လိပ်နှင့် အပြေးပြိုင်စေပြီး လိပ်ကို အနိုင်ပေးလျက် ‘ယုန်နှင့်လိပ်ကို၊ ပုံပြဆို၊ ထိုထိုမှတ်ကြရန်။ လိပ်မှာမူကား၊ နှေးသော်ငြား စိတ်ထား လုံ့လသန်’ ဟု လိပ်ကို ဩဘာပြု၏။

နို့ပြီး ဇာတ်ကြီးဆယ်ဘွဲ့ဝင် ဘူရိဒတ္တနဂါးမင်းဇာတ်တော်မှာလည်း လိပ်က လူပေါ်လိပ်ဇော်လုပ်သွားကြသဗျ။ ဘယ်လိုလဲဆိုရင် (မိတ်ဆွေလည်း သိပြီးဖြစ်မှာပေါ့နော်) ဗာရာဏသီမင်းကြီးက သူ့သားတော် သမီးတော် ကလေးတွေထိတ်လန့်စေတဲ့လိပ်ကို ဖမ်းစေပြီး ဘယ်လိုအပြစ်ဒဏ်များ ပေးသင့်သနည်း မေးတော်မူ၏။ အမတ်တစ်ဦးက သက်သက်ညှာညှာပဲ လျှောက်တင်တယ်။ မောင်းဆုံထဲထည့်ထောင်း ပစ်သင့်ကြောင်းပါ ဘုရား၊ နောက်အမတ်တစ်ယောက်က ရဲရဲတောက်နေတဲ့မီးကျည်းဖိုထဲ ပစ်ချသင့်ကြောင်း ပါဘုရား။ ဒီတော့ လိပ်က ဘာမထီမျက်နှာနဲ့ ခပ်ပြုံးပြုံးပဲနေသတဲ့။ အဲသည်အခါ အမတ်တွေစိတ်ထဲမှာ အင်း ... ဒီလိပ်ကမောင်းဆုံလည်းမမှု၊ မီးလည်းမကြောက်၊ သူ့အခွံက

ဒီလောက်ပဲ မာနေရောလားထင်ပြီး။ နောက်ဆုံးမှာ ရေမကူးတတ်လို့ ရေအလွန်ကြောက် တဲ့ အမတ်တစ်ယောက်က “အား ရှုပ်ပါတယ်၊ ဒီလိပ်ကို တခြားဘာမျှလုပ်မနေနဲ့တော့ သင်း ရေမွန်းသေအောင် ယမုန်နာမြစ်ထဲသာ ပစ်ချလိုက်ပေးရော့” ဆိုတော့မှ လိပ်က ချုံးပွဲချင်သတဲ့ဗျ။

ဒါနဲ့ မှူးမတ်တွေက လိပ်ကိုရေထဲပစ်ချလိုက်တဲ့အတွက် အခု ကျွန်တော်တို့မှာ ‘စူဠရေချ’ စူဠလိပ်ရေထဲ လွှတ်လိုက်တဲ့အတိုင်းပဲဟေ့’ ဆိုတဲ့စကားတွေ သုံးနေကြရပါ ရောလားဗျ။ ဟား ... ဟား ... ကျွန်တော် တော်တော်ရယ်ချင်တယ်။ စင်စစ်တော့ လိပ်ဟာ စားတတ်တဲ့ လူတွေအဖို့ တကယ့်ဟင်းကောင်းဗျ။ ကျွန်တော် ကဗျာတစ်ပုဒ် တောင် စပ်ခဲ့ဖူးပါသေးတယ်။

လိပ်သားဆီပြန်
ပြည်တန်တဲ့ ဟင်း
တစ်ခါစားမိလျှင်ဖြင့်
လျှာဖျားမှာ ရသာစိမ့်လို့ရယ်
စွဲလိမ့်ခံတွင်း။

သည်နောက် ကျွန်တော် အင်းလျားကန်ပေါင်ရိုးပေါ် လမ်းလျှောက်ရာက ပြန်လာခဲ့တော့လည်း အောင်မယ် ကိုရွှေလိပ်က ငါးသည်မဆီမှာ ရှိနေသေးဗျ။ ရန်ကုန်မှာ က လိပ်သားစားတတ်သူနည်းသားပဲ။ ဝယ်သူတစ်ယောက်မှ မလာဘူးထင်ရဲ့။ ဒါနဲ့ ငါးသည်မက ကျွန်တော့်မြင်တော့ ...

“ဦးလေးကြီး လာ၊ ၁၀ ကျပ်နဲ့ ယူသွားပါရှင်”
သင်းသိပ်ရောင်းချင်နေမှန်းသိတော့ ကျွန်တော်က ခပ်မာမာပဲ။
“ဟေ့ အေးကွာ ငါးကျပ်ပဲပေးမယ်”

“အမယ်လေးတော် ဟုတ်တာပြော ချမ်းသာပါစေ၊ အဲဒါအရင်းပဲ ရွက်လာခလေး တစ်ကျပ်တော့ပေး ခြောက်ကျပ်နဲ့ပဲယူပါဦးလေးရယ်”
ကျွန်တော်သည် ထိုလိပ်ကိုယူသွားပြီး အင်းလျားကန်သို့ပြန်၍ ရေထဲလွှတ်ခဲ့ တော့၏။

ကျွန်တော်တို့အသက်အရွယ်သည် ခံတွင်းအရသာထက် စိတ်၏အရသာကိုရှာရ တော့မည် မဟုတ်ပါလား။

ပိတောက်နှင့် ဆောင်တော်ကူး

တစ်နှစ်တွင်တစ်လ၊ တစ်လတွင် တစ်ရက်တည်း ပင်လုံးကျွတ် ဝေဝေဆာဆာ ပွင့်သည်ဟု ပိတောက်ပန်းကိုဖွဲ့ဆိုကြသည်။ ပိတောက်သည် မြန်မာပြည်မှာ မျက်နှာပွင့် လှသည်။ သူ့အား သင်္ကြန်ပန်း၊ နှစ်ကူးပန်းဟူ၍လည်း ခေါ်ဆိုကြသည်။ သူ့အကြောင်းကို ကဗျာဆရာတို့ကလည်း ဖွဲ့ဆိုကြသည်။ ပိတောက်ပွင့်ချိန်တွင် ပိတောက်ပန်းအကြောင်း ပြုပြီး လှလင်ပျိုနှင့် လုံမပျိုတို့ တွေ့ဆုံချစ်ကြိုက်ကွဲ၊ ညားဝတ္ထုများကိုလည်း စာရေးဆရာ တို့က ရေးခဲ့ကြသည်။

သို့သော် တစ်နှစ်တွင်သည်တစ်လ၊ တစ်လတွင် တစ်ရက်တည်း ပင်လုံးကျွတ် ဝေဝေဆာဆာပွင့်သော အခြားပန်းတစ်မျိုးသည်လည်း ကျွန်တော်တို့မြန်မာပြည်မှာရှိနေ သေး၏။

၎င်းကား ဆောင်တော်ကူးပန်းတည်း။

ထို့ပြင် ပိတောက်ပင်သည် ကျွန်တော်တို့ မြန်မာသင်္ကြန်ပန်း၊ နှစ်ကူးပန်းဖြစ်သကဲ့ သို့ ဆောင်တော်ကူးပန်းသည်လည်း အင်္ဂလိပ်ခရစ္စမတ်ပန်း၊ နှစ်ကူးပန်း ဖြစ်နေပါ၏။

ကြည့်ပါ .. ပိတောက်ပန်းသည် ကျွန်တော်တို့ မြန်မာသင်္ကြန်ရာသီဖြစ်သော တန်ခူးလ (ဧပြီလ) ကို မဏ္ဍိုင်ထားပွင့်သကဲ့သို့ ဆောင်တော်ကူးသည်လည်း အင်္ဂလိပ် (ခရစ္စမတ်) ရာသီ၊ ဒီဇင်ဘာ (တန်ဆောင်မုန်း- နတ်တော်) ကို မဏ္ဍိုင်ထားပွင့်ပါသည်။

သူတို့နှစ်ဦးခြားနားသည်ကား ပိတောက်ပန်းသည် ဝါဝါဝင်း၏။ ဆောင်တော် ကူးက ဖြူဖြူဖွေး၏။ ပိတောက်က မိုးကြိုက်၏။ ဆောင်တော်ကူးက နှင်းကြိုက်၏။

ပိတောက်သည် အဖူး၊ အငုံတွေဘယ်လောက်ပဲ ဝေဝေစည်နေစေကာမူ မိုးရေ ပေါက်ကလေးမှ မထိရသေးပါက သူမပွင့်ဘိသကဲ့သို့ ဆောင်တော်ကူးကလည်း သူ့ အဖူးအငုံတွေကို နှင်းငွေ့ခြုံမပေးသရွေ့ မပွင့်သေးပေ။ မိုးများများ ရွာက ပိတောက် များများပွင့်သကဲ့သို့ နှင်းများများကျက ဆောင်တော်ကူးများများပွင့်၏။

ပိတောက်သည် မိုးဦးပန်း။

ဆောင်တော်ကူးသည် ဆောင်းတွင်းပန်း။

ပိတောက်လှိုင်လှိုင်ပွင့်ပြီးမှ မိုးဖြိုင်ဖြိုင်ရွာ၏။

ဆောင်တော်ကူး မြိုင်မြိုင်ပွင့်ပြီးမှ ဆောင်းရာသီပီသ၏။

ပိတောက်ပန်းသည် တစ်နေ့ပဲခံသကဲ့သို့ ဆောင်တော်ကူးပန်းသည်လည်း တစ်နေ့ပဲခံပါ၏။

တစ်နှစ်တွင် သည်တစ်လ၊ တစ်လတွင် တစ်ရက်တည်း။ တစ်ရက်တည်းမှာ တစ်နေ့တာသာခံသော ဤပိတောက်ပန်းနှင့် ဆောင်တော်ကူးပန်းတို့ကို ပေါ်တုန်း ပေါ်ခိုက် အမျိုးသမီးတို့သည် အလွန်ပဲနှစ်ခြိုက်ကြ၏။

ဘုရားပန်းတင်၏။ ဧည့်ခန်းပန်းအိုးထိုး၏။ ခေါင်းမှာ ဝေဝေဆာဆာပန်ကြ၏။ ကလေးကအစ အဘွားကြီးအထိ။

အမျိုးသမီးတို့အား ပိတောက်နှင့်ဆောင်တော်ကူးပန်း ဘယ်သင်းက ပိုလှသနည်း။ ဘယ်သူက ပိုမွှေးသနည်းဟု မေးသော် အို ... တစ်မျိုးစီပဲဟု ဖြေဆိုကြပေမည်။

ကဲ ... ဒါဖြင့် ပိတောက်ပန်းနှင့် ဆောင်တော်ကူး နှစ်ခုယှဉ်ထားမယ်။ ဘယ် သင်းယူမလဲ၊ တစ်ခုပဲရွေးရမယ်နော်ဟု ဆိုလျှင် ...

“အို ... ရွေးပြမယ်၊ အခု နှစ်ခုယှဉ်ထားပြလေ” ဆိုသော် ကျွန်တော်ရုံးပါပြီ။

အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ ပိတောက်နှင့် ဆောင်တော်ကူးသည် အနောက်မှပေါက် သော သက်တံနှင့်အရှေ့မှထွက်သော စို့ကဲ့သို့ သူတို့နှစ်ဦးက ဘယ်တော့မျှ ပြိုင်တူ မဖြစ်နိုင်ကြဘူး။ ပွင့်ချိန်ချင်းက လများစွာ ကွာခြားနေ၏။

သူတို့ အပင်ပုံစံချင်းကလည်း ကွာခြားလှပါ၏။ ပိတောက်သည် အပင်ကြီးမျိုး ဖြစ်၍ ဆောင်တော်ကူးက အခြားအပင်ကို မှီခိုရသော အနွယ်မျိုးဖြစ်၏။ ပိတောက်က စိုက်ရလွယ်ကူသလောက် ဆောင်တော်ကူးကဖြစ်မြောက်ရန် ခဲယဉ်း၏။

တစ်ရံရောအခါက ပိတောက်ပန်းပွင့်ချိန်မှာ သူများအပင်ကချိုင်ချသော

လက်မောင်းလောက် ပိတောက်ကိုင်းတစ်ခုကို ကျွန်တော်ယူလာပြီး ရေချိုးခုံနားမှာ စိုက်ထားလိုက်မိပါတယ်။ လေးငါးခြောက်နှစ်လည်း ကြာရော သူ့ထက် အသက်ကြီး၍ အသီးစားနေပြီဖြစ်သော သရက်ပင်နှင့် ပိန္နဲပင်တို့ကို လောင်းရိပ်မိုးတက်သွားသဖြင့် 'ဟယ် နင်ကတစ်နှစ်မှ တစ်ခါ၊ တစ်ရက်တည်းပွင့်တဲ့အကောင်' ဆိုပြီး ခုတ်ပစ်လိုက်ရ ပါရောလား။ ဒါပေမဲ့ သေခဲတယ်ဗျ။ သူ့အငုတ်က ပြန်ထွက်တဲ့အတက်ကလေးဟာ အခုပေါင်လုံးလောက်ရှိနေပြန်ပြီ။ အပင်ကြီးမျိုးထဲတွင် ပိတောက်က အစိုက်ရ အလွယ် ကူဆုံး၊ အကြီးလွယ်ဆုံး၊ အသက်အပြင်းဆုံး၊ သူ့စိုက်ပြီး မျိုးတုံးချင်ရင် အမြစ်တူးပစ်မှပဲ။

အဲ ဆောင်တော်ကူးကတော့ စိုက်ရပျိုးရလည်းခက်၊ ဖြစ်မြောက်ရန်လည်း မလွယ် ကူဘူး။ သူ့တွယ်တက်ဖို့ အပင်ကလည်းရှိဦးမှဗျ။ ဆောင်တော်ကူးပင် အမြစ်ပါတဲ့အနွယ် တစ်ခွေကို ကျွန်တော့်ချွေးမယူလာပြီး အိမ်ခေါင်းရင်းက ပိန္နဲပင်ခြေမှာ စိုက်လိုက်တာ ၁၀ နှစ်လောက်ကြာမှ စပွင့်တယ်။ သူက လောင်းကြောက်ပြီး အင်မတန် အာကာသဓာတ် ကြိုက်တာပဲ။ သူ့နွယ်တက်ခဲ့တဲ့ ပိန္နဲပင်ခေါင်ဖျား လွမ်းမိုးတော့မှ ပွင့်တော့တာကိုဗျ။ အခု (ဒီစာရေးနေတဲ့) နိုဝင်ဘာလဆန်းမှာ သူ့အဖူးအငုံကလေးတွေ မြင်ရပြီ။ ဒီဇင်ဘာလ နှင်းဖြိုင်းဖြိုင်းကျရင် ပွင့်တော့မှာပဲ။ ခရစ္စမတ်ရက်တွင်းကျမလား၊ စောမလားမသိသေး။ ပိတောက်သည် မိုးမှာ မူတည်သကဲ့သို့ သူကနှင်းတွင် မူတည်၏။

ဆရာဇော်ဂျီက သူ၏ 'ပိတောက်ပန်း' ကဗျာတွင် သူလည်းလေ လောကီသား လိုပါ့၊ ကြွားချင်လှပေလိမ့်မယ် ဟု ဆိုသည်။

ဟုတ်ကဲ့ ကျွန်တော့်ရဲ့ ဆောင်တော်ကူး ဟာလည်း 'သူလည်းတမူ၊ လောကီ သူမို့၊ ဖြူဖြူဖွေးဖွေး၊ မွှေးမွှေး ကြိုင်ကြိုင်၊ ရနံ့လှိုင်၍ စတိုင်တင်းချင်ပေလိမ့် မည်"

တစ်နှစ်မှာ တစ်ခါပွင့်ပါတဲ့၊
ချစ်စရာ ပဏာတင့်ပါဘိ၊
မာလာမြင့် ပင်ထက်စံ၊
မချူကြပါနဲ့၊
သူလှတာ သည်တစ်နေ့သမို့၊
ကြည်မွှေးစွာ နေပါစေတော့
လေလာလျှင် ဘယ်ညာတိမ်းလို့ရယ်
ယိမ်းကတဲ့ဟန်။

ဟက်ပီးနယူးယီးယား

ကမ္ဘာပေါ်တွင် လူအမျိုးမျိုး ဘာသာအမျိုးမျိုးရှိသည့်အနက်၊ ခရစ်ယာန်ဘာသာ ဝင်တို့က အများဆုံးဖြစ်လေရာ နိုင်ငံပေါင်းများစွာတွင် နှစ်စဉ် ခရစ္စမတ်ပွဲတော် ကျင်းပမြဲ ဖြစ်လေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာပြည်မှာလည်း အင်္ဂလိပ်လက်ထက်ကတည်းက ပေါက်ဖွားခဲ့ သော ခရစ်ယာန်တို့မှာ ဟော - ယခု ကျွန်တော့်အိမ်က အဘွားကြီးနှင့် သူ့သားမြေးများ အထိဆက်နွယ်နေလေ၍ ကျွန်တော့်အိမ်မှာပင် နှစ်စဉ် ခရစ္စမတ်ပွဲကျင်းပမြဲဖြစ်နေပါ၏။

ခရစ္စမတ်ပွဲဆိုတာ ခရစ်ဝင်တို့၏ ဘာသာရေးပွဲတော်၊ ခရစ်တော်သည် ဒီဇင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့ ညဦးသန်းခေါင်ယံအချိန်တွင် ဖွားမြင်တော်မူသဖြင့် ၂၄ ရက်နေ့ သည်အကြိုနေ့၊ ၂၅ ရက်နေ့သည် ခရစ္စမတ်နေ့ဟူ၍ ခရစ်တော်၏ မွေးနေ့ပွဲ ကျင်းပကြခြင်းဖြစ်ပေသည်။

သို့သော် ဤပွဲတော်ကို လူမျိုးတိုင်း ပါဝင်ပျော်ရွှင်ကြ၏။ အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ အခြားလူမျိုးတွေ ဘာသာရေးအလှူလို အစားအစာကျွေးရုံမက အရက်က ပါမြဲဖြစ်သော ကြောင့် အရက်သမားမှန်သမျှ လူမျိုးမရွေး၊ ဘာသာမရွေး ကြိုက်နှစ်သက်ကြကုန်၏။

သို့အတွက် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း အရက်သမားဖြစ်ခဲ့သည့်အားလျော်စွာ ကျွန်တော့်အိမ်မှာ ခရစ္စမတ်ပွဲတော်ကျင်းပဖို့ကို ကျွန်တော့်ဇနီးသည်အား အထူးပဲကူညီ အားပေးမြဲဖြစ်ပါ၏။ ဤပွဲကိုလာရောက်အားပေးကြမည့်သူများကလည်း ဖိတ်ကြား နေစရာပင်မလိုပါ။ နှစ်စဉ် ခရစ္စမတ်နေ့ကျပြီဆိုလျှင်ဖြင့် 'ဂျင်ဂယ်လ်ဘဲလ်၊ ဂျင်ဂယ်လ် ဘဲလ် - ဂျင်ဂယ်လ် အံ့သဝေး' စသည့် ခရစ္စမတ်သီချင်းတွေ သီဆိုကာ ရောက်လာကြပါပြီ။

ကျွန်တော် ယခုအတိတ်ကိုပြန်တွေး၍ အတိတ်ကို ပြန်ရေးနေခြင်းဖြစ်ပေရာ ဟိုယခင် ကျွန်တော်တို့နုပျိုစဉ်တုန်းက ကာလကိုရောက်သွား၏။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော့်အိမ် ခရစ္စမတ်ပွဲလာကြသူများထဲမှ စာဖတ်သူသိမည့် လူများကို ဖော်ပြရပါ လျှင် တင့်တယ်၊ သန်းဆွေ၊ မိုးဝေ၊ မင်းရှင်၊ အောင်လင်းတို့ ဖြစ်ကြကုန်၏။

ဤလူ ငါးယောက်အနက် ယခု မင်းရှင်တစ်ယောက်သာ အသက်ထင်ရှားရှိ တော့၏။ ကျန်လူများက သေဆုံးကုန်ပါပြီ။ သူတို့သည် အရက်သောက်လွန်၍ အသက်တို့ ကြသည်။ ဥပါဒ်အန္တရာယ်ရောက်ကြသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ကုန်၏။

သန်းဆွေသည် ၁၉၆၄ ခု၊ ဧပြီလသင်္ကြန်တွင်းမှာ အရက်မူးလွန်ပြီး အင်းလျား ကန်ထဲမှာ ရေနစ်သေဆုံးသွား၏။

အသက် ၃၈ နှစ်။

မိုးဝေကား သူ့အား ဆရာဝန်က အကြိမ်ကြိမ် သတိပေးသည်။ အရက်သောက် လွန်နေပြီ၊ ရှေ့ဆက်သောက်လျှင် အသက်တိုတော့မည်။ လူ့ပြည်ကြာရှည်နေသေး လိုလျှင် အရက်ဖြတ်ပါ။

သို့သော် မိုးဝေသည် ခေါင်းမာသူဖြစ်၏။ လူ့ပြည်နေ၍ အရက်မသောက်ရလျှင် ဘာလုပ်တော့မည်နည်းဆိုပြီး ဆက်လက်သောက်မြဲသောက်နေခဲ့ရာ ၁၉၆၆ ခုနှစ် မှာ အသက် ၄၀ တွင် ခရစ်တော်၌ အိပ်ပျော်သွားသည်။ (မိုးဝေက ခရစ်ယာန်၊ မေ့အစ်ကို တစ်ဝမ်းကွဲ)

တင့်တယ်နှင့် အောင်လင်းကား ဆရာဝန်စကားနားထောင်၏။ ဆရာဝန်က ဖြတ်ဆိုလျှင် ခမ်းခမ်းနားနား တံတားလေးသွားဖြတ်ကြ၏။ သို့သော် သူတို့သည် အရက်ဖြတ်တာ အလွယ်ကလေးပါကွဟု ဖြတ်လိုက်၊ ပြန်သောက်လိုက်နှင့် ဖြတ်၍မပြီး။ ဖြတ်ပြီးရင်းဖြတ်ကာ ခွေးမြီးကောက်ကျည်တောက်စွပ်လုပ်နေကြသဖြင့် သန်းဆွေ၊ မိုးဝေတို့လို အသက်မတို၊ တော်တော်နှင့် မသေကြသော်လည်း လွန်ကျူးသော အရက်က ဦးနှောက်ကို ထိခိုက်လေသည်။ တွေးတောစဉ်းစားဉာဏ်တွေ ထိုင်းမှိုင်းကုန်သဖြင့် သူတို့ သည် လူမသေမီ နှစ်များစွာကပင် စာရေးပျက်ကုန်ကြသည်ကို စာဖတ်သူတို့ သတိပြုမိက သိရှိကြပါလိမ့်မည်။

ဤနေရာ၌ အရက်သမားတို့ ဆင်ခြင်ဖွယ်ရာကို ကျွန်တော်သတိရပါသည်။ အရက်မသောက်တော့ဘူး ဖြတ်တော့မည်ဆိုလျှင် မိမိစိတ်ကို အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍ မိမိဘာသာ ဖြတ်ပါ။ ၃ ရက်မျှသာ (သောက်ဝါရင့်လှသော် အလွန်ဆုံး ခုနစ်ရက်ပဲ) မစားနိုင်၊

ကမ္ဘာတစ်ဝန်း၊ ဤနှစ်ဆန်းဝယ်
 ငြိမ်းချမ်းသာယာ ရှိပါစေ။
 လူအားလုံးတို့၊ စားသုံးဖို့ရာ
 ရိက္ခာကြွယ်ဝ ပြည့်ပါစေ။
 ကမ္ဘာထိပ်သီး၊ နိုင်ငံကြီးများ
 စစ်မီးဘေးရန် ကင်းပါစေ။
 လက်ဝဲလကျာ၊ ပြည်သေးရွာတို့
 မေတ္တာတရား ပွားများနိုင်ကြပါစေ။
 လူအသီးသီး ငြိမ်းချမ်းပြီး
 ဟက်ပီးနယူး ယီးယားတူယူအောင်။ ■

အမှတ် - ၁ (၁၉၈၅ ဇန်နဝါရီလ)

ကဗျာစွမ်းရည်

ကဗျာလင်္ကာတို့တွင် ကာရန် နဘောရှိ၏။ ထိုကာရန် နဘောတို့သည် လူတို့ စိတ်ကို ဆွဲဆောင်၍ နားမှာ စွဲစေပြီး နှုတ်ထဲရောက်ကာ အော်ဟစ်သီဆိုမိသည်အထိ ဖြစ်ပေါ်စေ၏။ ဥပမာ - ဇာတ်မင်းသားများ သီဆိုသည့် သီချင်းများ၊ ပဒကုသလ ဇာတ်တွင်၊

အကြံခက်ပါသနော်
သန်လျက်တော် ယူသည့် သူခိုးကိုလ
သူ၏ အမျိုးကို
စကားထုတ်ဖော်၍ ပြောရမှာဖြင့်
ဓားကုပ်ပေါ်မှာဝဲ။
အရေးမကြီးတဲ့အရာမှာလေ
သူဌေးသမီးဟာ ထောင်ငွေသပြာ
မင်လို့တဲ့ဗျ
ဆောင်ဗွေဘမရာ ပလ္လင်၊
နန်းမဟာသန သီဟပျံမှာတော့
(အောင်မယ်လေး ...) မင်းက
ဗန်းပြ ညီလာခံသွား။

ဤသီချင်းများသည် ကာရန် နဆာကောင်းလှသဖြင့် စာမတတ်သော ကျေးတော သားများပင် ရရှိ သိဆိုကြကုန်၏။

စာပေဝါသနာပါသူတို့အဖို့မူ အချို့ကဗျာလင်္ကာတို့မှာ အဓိပ္ပာယ်ပင် မသိပါ။ ဖတ်ကောင်းတာနှင့် ဖတ်ပြီး နှုတ်ထဲစွဲနေလျက် ရွတ်ကောင်းတာနှင့် ရွတ်နေမိတတ်၏။

ဥပမာအားဖြင့် စစ်ကြီးမဖြစ်မီက စာနယ်ဇင်းများတွင်ပါသည့် ကြော်ငြာကဗျာ တစ်ပုဒ်။

ခေတ်၏အလိုက်၊ ဘလောက်တိုက်၊ နှစ်ခြိုက်စရာ၊ မြသီတာ။

ကျွန်တော်သည် ဤကဗျာကို ငယ်စဉ်စာဖတ်တတ်စကတည်းက နှုတ်ထဲ စွဲနေလိုက်သည်မှာ ယခုတိုင် ရနေသေးသည်ကိုသာ ကြည့်ပါတော့၊ သို့သော် ထိုစဉ်က ဘာပစ္စည်းကြော်ငြာသည်ကိုပင် မသိခဲ့ပါ။

စင်စစ် 'ဘလောက်' ဆိုသည်မှာ အင်္ဂလိပ်လို Block ဖြစ်၍ ပုံနှိပ်စက်သုံး ပစ္စည်း၊ ရုပ်ပုံများရိုက်နှိပ်သည့်ဇင့်ပြားနှင့် သစ်သားတုံး ယင်းကို ကျွန်တော် စာရေးဆရာ ဖြစ်လာ၍ ရှုမဝပုံနှိပ်တိုက်ရောက်လာတော့မှ ဪ... အဲသည်တုန်းက ကဗျာဟာ မြသီတာဘလောက်တိုက်ကြော်ငြာပါလားဟု သိလာပါတော့၏။

ထို့ပြင် ထိုစဉ်က စာနယ်ဇင်းများ၌ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲစွဲနေသေးသည့် ကြော်ငြာ ကဗျာတစ်ပုဒ်မှာ -

ကုပ်ပိုးချုပ်ရိုး၊ ထိုနှစ်မျိုး၊ ခြံလေးမှာ
ကြိုးဆက်မပါ၊ လွန်သေချာ၊ ခြံလေးငြိမ်း
အသားလည်းချော့ခြံခြံ၊ ဝါယာခွံနုပင်
ဈေးလည်းပေါ့၊ ဝါယာခွံ ခြံလေးကြံဝင်
တောရောမြို့ပါ ဝယ်ကြပါ၊ ဝါယာခွံ ... မနု

ယင်းကိုတော့ ကျွန်တော်သိပါသည်။ သို့ရာတွင် ဆိပ်စွပ်ကျယ်ကြော်ငြာ၊ နို့ပြီး ထိုခေတ်က လူတို့စိတ်ကို အဆွဲဆောင်ဆုံးသောကြော်ငြာကား ရွှေတလေး၏ ကာတွန်းပုံနှင့် တွဲထားသော ကဗျာတစ်ပုဒ်။

ယောက်ျားရုပ်ပုံက အိပ်ရာထဲမှ ခြင်္သေ့ကို မိ၍ မီးကြီးဆွဲကိုင်လျက် ဒေါသတကြီး၊ သူရွတ်ဆိုနေဟန် ဘာလဲလဲကဗျာလေးလွင် လှလှလှလှ ပြိုင်လှလှပ

ပွက်ပွက်ရိုက်ဆူးရိုက်ဆူး၊ မိလိမု လှလှ လှလှလှလှလှလှလှလှလှလှလှလှလှ
တဘူဘူညှင်းပါလို့။ ဝါယာခွံမြို့ပြင်ပနေထိုင်လျက် ဝါယာခွံ

ဘယ်သူတွေက မြင်းပါလိမ့်၊
ဆင်းလို့ဆော်မယ်
သူ့နောက်မှ မိန်းမက သူ့ခါးကိုဆွဲထားလျက် -
မသွားနဲ့
ထားတမယ့်၊ မောင်ရယ်
မောင်ရယ်၊
ပျိုပျိုမယ် တစ်ယောက်မှာလေ
အိပ်ပေါက်မိတယ်။

၎င်းကဗျာနှင့် ရုပ်ပုံတို့ အောက်မှ စားလုံးမည်းကြီးနှင့်
ချင်ခပိုက် လေပုပ်ထုတ်ဆေးကြီး
အမြို့မြို့ဆိုင်တိုင်းမှာ ရနိုင်ပါသည်။

ထိုကြော်ငြာမှာ ရုပ်ပုံရော ကဗျာပါ ဟာသမြောက်၍ လူတို့စိတ်တွင် ပီတိဖြစ်
လျက် ပြုံးရွှင်ရယ်မောစေ၏။ နှုတ်ဦးလည်းစွဲစေ၏။ ကဗျာချင်းတူလျှင် ဟာသ ကဗျာက
ပို၍ ထိရောက်သည်။

ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသားဘဝက ဦးပုည၏ ရေသည်ပြဇာတ်ကို သင်ခဲ့ရသည်။
ထိုပြဇာတ်တွင် ရေသည်မ၏ ပုံသဏ္ဍာန်ကို ဟာသနှင့်သရုပ်ဖော်သော -

ဆံထုံးတော်ကြီး၊ တမာသီးနှင့်၊
ခါးစည်းဝတ်လဲ၊ ချုပ်စပြု၊
တဲအပ်နှင့်တွယ်၊ မြင်မြင်သမျှ
ဘဝင်ကြွအောင် လှပါတဲ့၊
နမ ... မရေသည် ...

ပျိုနှိုင်းပြောဟူသော စာပိုဒ်သည် လူတို့စိတ်ဝယ်စွဲ၍ အကျန်ခဲ့ဆုံးဖြစ်သည်။
ခွဲပုံနိဗ္ဗာန်သည်နှစ် စာဆိုတော်ဟောပြောပွဲများ သွားခဲ့ရာ လက်ပံတန်းမြို့၌ ကျွန်တော်
၏ ကျောင်းနေဖက်တစ်ယောက်နှင့် တွေ့ခဲ့ရသည်။ ဤဟောပြောပွဲတွင် ကဗျာဆရာ
မောင်စွမ်းရည်၊ မောင်နီသင်းနှင့် စောမုံညင်းလည်းပါ၍ ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းက ကဗျာနှင့်
ပတ်သက်ပြီး ရုတ်တရက် သွားသတိရထင်ပါရဲ့။ ကျွန်တော့်အား 'ဟော့ကောင် မင်းငယ်ငယ်
က ရည်းစားစာပေးခဲ့တဲ့ ကဗျာ မှတ်မိသေးရဲ့လား' ဆိုပြီး သူ့ရွတ်ပြတော့ အံ့ဩရသည်။
သူသည် ကဗျာဝါသနာပါသူဖြစ်သည်။

ဤကဗျာ ရေးခဲ့သည့်ကာလကို တွက်စစ်ကြည့်မည်ဆိုလျှင် ကျွန်တော် ၉ တန်းမို့ နှစ်ပေါင်း ၅၀ လောက်ရှိပြီဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းကဗျာသက်သည် (ကြီးကြီး ကျယ် ကျယ်ပြောရလျှင်) ရွှေရတုပင် မြောက်ခဲ့ပေပြီ။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်တို့နှင့်အတန်းတူ မိန်းကလေးတစ်ယောက်သည် တော်တော် လေး လေးချောမောလှပပြီး စိတ်လည်းကစားသဖြင့် မကြာခဏ ရည်းစားစာ ပေးခံရ၏။ စာပေးခံရတိုင်းလည်း သူက (ဖတ်တောင်မကြည့်ဘူးထင်ရဲ့) အတန်းပိုင် ဆရာကို သွားပြလေ့ရှိ၏။ ဆရာကလည်း ဒီကိစ္စမျိုးတိုးတိုးကျိတ်မလုပ်၊ အတန်း တက်ချိန်မှာ နှုတ်အာစရွင်သောကျောင်းသားတစ်ယောက်အား ထိုရည်းစားစာကို တစ်တန်းလုံးကြား အောင်ဖတ်ပြကာ စာပေးသူရှက်အောင်လုပ်သည့်နည်းဖြင့် ဆုံးမလေ့ရှိ၏။

စင်စစ် ဒီကောင်မလေးသည် သူ့အားရည်းစားစာပေးချင်အောင် ကောင်လေး တွေကိုဆွဲဆောင်ပြီး အမှတ်ယူနေသည်ဟု ကျွန်တော်ထင်မိ၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် စာဖတ်သူစဉ်းစားကြည့်ပါ။ ယောက်ျားလေးတစ်ယောက်က မိန်းကလေးတစ်ယောက် အား စာပေးသည်ဆိုရာ၌ အကြောင်းမဲ့သက်သက်ကြီး အရမ်းစွတ်လုပ်သည်မဟုတ်၊ သူကလေးတော့ ငါ့ကျနေပြီထင်၍ အရဲစွန့်ခြင်းသာဖြစ်၏။

ဒီကောင်မလေးလုပ်ပုံများကို ပြောရဦးမည်။ သူသည် သူ ပစ်မှတ်ထားပြီး ဆိုသော ကောင်လေးကို တွေ့ရာမှာ နှုတ်ဆက်စကားပြော လုပ်လာ၏။ အတန်းထဲတွင် အကြည့်ချင်းဆုံလာ၏။ နေ့ခင်းမုန့်စားချိန်မှာ မုန့်ခေါ်ကျွေး၏။ တစ်ခုခုကို သွားဝယ် ခိုင်းတတ်၏။ ခဲတံချွန်ပေးခိုင်းတတ်၏။ သင်္ချာတွက်ချိန်မှာ ထိုကောင်လေးအား မျက်ရိပ်ပြ၍ နောက်ဖေးသို့ခေါ်သွားကာ ကျား-မ အိမ်သာနှစ်လုံးကြားတွင် ပုစ္ဆာ တွက်နည်းနှင့်အဖြေကို မေးတတ်၏။ ‘အိမ်သာစော်နံတယ်နော်’ ဆိုပြီး ရေမွှေးဆွတ်ထား သော သူ့လက်ကိုင်ပဝါလေးကို ကောင်လေးအား ပေးရူစေ၏။

အနှိုလိုဆိုတော့ အဘယ်ကျောင်းသားငယ်သည် ‘သင်းကလေးတော့ ငါ့ကို ကြွေနေပြီ’ ဟု မထင်ပဲရှိပါအံ့နည်း။

လူပျိုပေါက်တို့မည်သည်မှာ ချစ်ရေးချစ်ရာကို နှုတ်နှင့်လက်က မဆောင်ရွက် တတ်သေး၊ သဟာနှင့်စာပေးမိပါရော့ဗျာ၊ ပေးမိတယ်ဆို ဒီစာ ဆရာဆီရောက်ပါရော ဗျား။

သည်လိုနှင့် ဒီကောင်မလေးသွေးဆောင်မှုသည် ကျွန်တော့်အလှည့်သို့ရောက် လာချေပြီ။

ကျွန်တော်ကလည်း ဘာသာထုထားသည့် ကောင်မို့နည်း၊ သူ့အားရည်းစားစာ
 ပေးလိုက်တော့တာပေါ့ဗျ။ သို့သော် ကျွန်တော့်စာတွင် အခြားသူတွေ၏စာနှင့်မတူ၊ တစ်မူ
 ထူးခြားသော ကဗျာတစ်ပိုဒ်ပါနေသည်ကား ကြားရသူများ တဟားဟားရယ်မောကြလျက်
 နားထဲစွဲသွားပြီး နောင်သော် ဒီကောင်မလေးမြင်တိုင်း ဒီကဗျာကို သတိရ၍ အချို့
 နောက်ပြောင်တတ်သူတို့ကမူ သူ့ကြားအောင် ရွတ်ဆိုတတ်ကြသဖြင့် ဒီသူငယ်မက ရှက်လှ
 ပါတယ်ဟု ကျောင်းထွက်တော့မည်ပင်ပြုသောကြောင့် ဆရာက နောက်ပြောင်သူအား
 ကြိမ်ဒဏ်ငါးချက်ရိုက်မည်ဟု အမိန့်ထုတ်ယူရသော ကဗျာဖြစ်၏။

ဤ ကဗျာမှာ သူ့နာမည်၊ သူ့ပုံသဏ္ဍာန်နှင့်လည်း အံဝင်ခွင်ကျ၍ လှလှကြီး
 ကာရန်မိနေ၏။

တင်ကွကွနှင့် ခင်မမ
 ယဉ်စစ မျက်နှာ
 မြင်သမျှ မက်စရာငယ်
 ရတက်ဖြာ မချို၊
 တစ်ခဏလောက် ကြင်လိုက်
 ရပါလျှင်
 ဆင်ကိုက်တာတောင် ခံဝံ့
 ရဲ့လေး။

အမှတ် - ၂ (၁၉၈၅၊ ပေဖော်ဝါရီလ)

တမာချဉ်နှင့် ကညာခင်

ဤရာသီကို 'တမာနုချိန် ကျေးဥချိန်' တဲ့။ တပို့တွဲလဆန်းပြီဆိုလျှင်ဖြင့် တမာရွက် နုကလေးတွေ၊ အဖူးကလေးတွေ ဝေဝေဆာဆာနှင့် တို့မြန်မာတွေ တို့စရာ တမာချဉ်ပေါ်ပြီ ဗျ။

သည်မနက်၊ ကျွန်တော်တို့ အရပ်ဈေးကလေးမှာ တမာချဉ်သည်တွေ တာနှင့်-

“ဟေ့ ... ဘယ်လိုရောင်းသလဲကွ”

“တစ်ဆယ်သားသုံးကျပ်၊ ဦးလေး”

အညာတမာဟာ ပေါ်ဦးပေါ်ဖျားဆိုရင် ရန်ကုန်မှာ ဒီဈေးတော့ပေးရတာပဲ။ ကျွန်တော် ဈေးသည်မလေးရှေ့ထိုင်ချလိုက်ပြီး

“ငါ့ ငါးကျပ်သားပေးစမ်းဟယ်။ အဖူးကလေးတွေများတာရွေးပေး”

ဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော့်နားထဲ ရုပ်ရှင်မင်းသမီးအဆိုတော်ချိုပြုံးရဲ့ သီချင်းသံ ကြားယောင်လာ၏။ (သူ့စာသားအတိုင်းတော့ မဟုတ်ဘူးဗျာ)

တမာတောမှာ ပျော်တယ်ဆိုတဲ့ မောင်ရေ ... မောင်ရေ ...

တမာချဉ်ကို တို့ချင်လို့လား၊ ကညာခင်ကို တို့ချင်လို့လား

ခွဲခွဲခြားခြား ပြောပါ မောင်ရေ ...

သည်တော့ ကျွန်တော့် စိတ်ထဲက အဖြေပေးလိုက်တယ်။

ဟာ ... နှစ်ခုစလုံးပေါ့ကွာ။

“ဟင် ... ဒါဖြင့် ရှင့်ဟာက တက်စာချည်းပါလား”

ဒီစကားကတော့ ကျွန်တော့်နောက်နားရောက်လာတဲ့ အမျိုးသမီးငယ်တစ်ယောက်ရဲ့အသံပါ။ အဲသည်အခါ နောက်တစ်ယောက်က

“ဘာဖြစ်လို့လဲ စမ်းစမ်းတင်ရဲ့”

“ရှင် အခုနဲ့ပဲ ငါးသလောက်ဝယ်ပြီး အခု တမာချဉ်ဝယ်မယ်ဆိုတော့ စားပြီး အိပ်ရာထဲကွေးနေရုံရှိတော့တာပေါ့”

“အဲဒါ ဇိမ်ပေါ့ သူငယ်ချင်းရာ ဒီနေ့ ဆန်းဒေးလေ၊ တို့လင်မယား နှစ်ယောက် စလုံး ရုံးမသွားရဘူး”

ယင်း၌ ကျွန်တော်က ‘ငါး ငါးသလောက်၊ မယားဆံတောက်’ ဆိုသောစကား သတိရလာပြန်ပါသည်။ သို့သော် အခုခေတ်၌ ဟိုတုန်းကလို ဆံတောက်မရှိတော့။ ဆံကောက်၊ ဆံလိမ်၊ ဘော့မိတ်ယားတွေ များနေသည်။ ယခု ကျွန်တော့်အနား တမာချဉ် ဝယ်ရောက်လာတဲ့ အမျိုးသမီးနှစ်ယောက်ကလည်း ဆံလိမ်ကုပ်ဝဲ ဆံကောက်တွေဗျ။ အင်း ကြည့်လိုတော့ လှကြပါပေဗျာ။

ထိုအမျိုးသမီး တမာချဉ် တစ်ဆယ်သားဝယ်ပြီးနောက် စမ်းစမ်းတင်ဆိုသူကပဲ “ကဲ ... မစန္ဒာ ညည်း တမာချဉ်နဲ့ ငါးသလောက် ဝယ်ပြီးတဲ့နောက် မထူးတော့ပါဘူးဟယ်၊ တက်သည်ထက်တက်၊ တာဝတိံသာရောက်သွားအောင် ရှင့်ဖေးဘရိတ် ပုစွန်ကြား ခုနစ်ကောင်ဝယ်လိုက်ပါဦးလား ...”

“ဘတ်ဂျက်က မတတ်နိုင်လို့ပေါ့အေ၊ ငါက ပုစွန်ကြားသိပ်ကြိုက်တာကွ” ဟု မစန္ဒာဆိုသူက ပြန်ပြော၏။

စမ်းစမ်းတင် “ကဲ ... အခု တမာချဉ်ဝယ်ပြီးတော့ ဘာလိုသေးလဲ”

မစန္ဒာ “လိုတာပေါ့ကွ၊ ငါ အခု ဝယ်ထားတာတွေနဲ့ လိုက်ဖက်ညီအောင် မရန်းသီးထောင်းရယ်၊ လဲလူရွက်နဲ့ ဆူးပုပ်ရွက်ဟင်းချိုရယ်”

စမ်းစမ်းတင် “ဆူးပုပ်ရွက်ကလည်း တက်စာပါပဲလားဟဲ့”

မစန္ဒာ “ဒီနေ့ ရုံးအားတဲ့ရက်မှာ တက်လေကောင်းလေပေါ့ကွာ၊ စားပြီး အိပ်ရာထဲ မှိန်းရုံပဲ”

ဤသူငယ်မနှစ်ယောက်ကို ကျေးဇူးတင်ရပါမည်။ ကျွန်တော်သည် အညာသား မဟုတ်သော်လည်း တမာချဉ်ကြိုက်သဖြင့် ၎င်းကိုဝယ်ပြီး တွဲဖက်ဘာဝယ်ရပါ မည်နည်းဟု စဉ်းစားနေစဉ်ဖြစ်ရာ မစန္ဒာပြောသလိုပဲ ထမင်းစားပြီး အိပ်ရာထဲမှိန်းရင်း စာရေးဖို့စိတ်ကူး မည်ဟု ငါးသလောက်အစိတ်သားနှင့် ပုစွန်ကြားခုနစ်ကောင်ဝယ်လိုက်သည်။ ကျွန်တော်တို့

အိမ်မှာ လူက ၆ ယောက်လေ၊ ကျွန်တော်က နှစ်ကောင်စားမယ်ဗျ။ မရန်းသီးဆိုင်ရောက် သွားတော့ အောင်မယ်လေး မရန်းသီးပိစိကွေးလေးတွေ တစ်ဆယ် သား ၆ ကျပ်တဲ့ဗျာ။

“ဟဲ့ ... များလှချည်လား” ဆိုတော့ မရန်းသီးသည်မလေးက ...

“ပေါ်ဦးပေါ်ဖျားပဲ ဦးလေးရယ်၊ မနေ့ကဆို ၇ ကျပ်တောင်ရောင်းတာ”

“တစ်ဆယ်သား ၄ ကျပ်ထားဟယ်”

“၄ ကျပ်နဲ့လိုချင်ရင် နောက် ၄ ရက်လောက် စောင့်ဦး၊ အလုံးတွေလည်း ကြီးလာ လိမ့်မယ်”

ဟုတ်ဗျ။ မရန်းသီးများ ပေါ်စသေးသေးလေးတွေ ဈေးကြီးပြီး နောက် အလုံးကြီးလာလေလေ ... ဈေးကျလာလေလေ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်က စိတ်ထဲ မှတ်ချက်ချမိတယ်။ အင်း... မရန်းသီးဟာ အမျိုးသမီးနဲ့တူပါလားလို့ ဟုတ်တယ်။ ကဲ... ခင်ဗျားပဲ အချစ်စိတ်နဲ့ စဉ်းစားကြည့်လေ အပျိုပေါက်စလေးနဲ့ တစ်စတစ်စ ကြီးကြီးလာတဲ့ အမျိုးသမီး ခင်ဗျား ဘယ်လို သဘောထားသလဲ။”

“ရှာထ သူ့ရာသီ အခါသက်ပြီမို့... ဝိုက်လှည့်လေလိလိပိုမို လဲယေဥပေဥပရားထ”

နုရှာသည် တိမာခံတက်တွေက ယလေးဝိုင်းအေးအေးကွေးကွေး ဝိုက်လှည့်နေကြပြီး ပြီးမှ ဝိုက်လှည့် မြန်မာအတွက် လျှာမြက်ပါတဲ့ တို့စရာမို့ မိုးယောင် မေယောင်လိလိ တို့အစာ။

မရန်းကလည်း ကင်းပြီကောဗျ။ နှုံးလမ်းပဲဝိုင်းဝဲလကေးထ ဝိုင်းလေထ ဝမ်းတဝခံတွင်း ထမင်းမြိန်စရာပေါ့။ ပဲဝိုင်းဝဲလကေးလွှဲ ဝိုင်းလေထ

ရှာထချိန်အခါ ရာသီကကျွေးခိုက်မှာဝေးလွှဲးဝဲဝိုင်းဝဲလကေးလွှဲ ဝိုင်းလေထ လွေးလိုက်ကြပါ။

၂၀၁၅ ခုနှစ်ကျွန်တော်သည် နိုဏ္ဍိမနက် မစန္ဒာနှင့် စမ်းစမ်းတင်တို့ နှစ်ယောက်ပြော သွားကြတဲ့ စကားအတိုင်းပဲ ငါးသလောက်ဆီပြန်ချက်၊ ပုစွန်ကြားကြော်၊ မရန်းသီးထောင်း၊ အိမ်က ရှမ်းမချက်ထားတဲ့ ရှမ်းပဲပုပ် ငါးပိချက်ကို တမာချင်တို့ပြီး လဲလူ ဆူးပုပ်ဟင်းချိန် တုတ်လိုက်တာ အမယ်လေး၊ စားကောင်းလိုက်တာဗျာ၊ ထမင်းပွဲက ထပြီး အိပ်ရာထဲ တန်းဝင်ရတော့တာပဲ။ ဘယ်မှာ စာရေးဖို့စဉ်းစားနိုင်မှတော့။ တစ်ခါတည်း အိပ်ပျော်သွား တယ်။ အဲ... အိပ်ရာကလည်း နိုးရော ခေါင်းထဲ ရီဝေပြီး မူးနောက်နေတယ်။

ဒါနဲ့ ကျွန်တော်အိပ်ရာက မနည်းကြိုးစားထပြီး အိမ်နီးချင်းဆရာဝန် ဒေါက်တာ ခင်ထွန်းဆီ သွားရရောဗျ။

mgyoe.com

“ဆရာ.. ဘာဖြစ်လို့လဲ”

“ဧကလေးပြီး ခေါင်းကိုက်နေလို့ ဒေါက်တာ”

“ကဲ ... သွေးစမ်းကြည့်ရအောင်”

သွေးတိုင်း ကိရိယာလက်မောင်းပတ်ပြီး သွေးစမ်းကြည့်လိုက်တော့ ဒေါက်တာ မျက်လုံးပြူးလို့။

“ဆရာ .. သွေးသိပ်တက်နေပါလား၊ အောက်သွေး ၉၀၊ အပေါ်သွေး ၁၆၀ ဖြစ်နေတယ်။ ဆရာ မနက်က ဘာဟင်းတွေနဲ့ ထမင်းစားသလဲ”

“ငါးသလောက် ဆီပြန်၊ ပုစွန်တုပ်ကြော်၊ ပဲပုပ် ငါးပိချက်နဲ့ တမာချဉ်တို့ပြီး မရန်းသီးထောင်းနဲ့ လဲလူ ဆူးပုပ်ဟင်းချို”

“အောင်မယ်လေး၊ ဆရာဟာက နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်စာတွေချည်းပါလား၊ တော်တော်များ စားလိုက်သလား”

“စားကောင်းတာနဲ့ ထမင်းနှစ်ပန်းကန်တောင် ချောသွားတယ်”

“ဆရာတို့အရွယ်က ဒီလိုတက်စာတွေကို စားကောင်းတိုင်း မစားရဘူး ဆရာရဲ့” ဆိုပြီး ကျွန်တော့်ကို သွေးကျဆေးထိုးတယ်၊ စားဆေးတွေပေးလိုက်တယ်။

ဣတိတဿမာ သဲယားဖိုး၊ ဒီနေရာမှာ ဒေါက်တာခင်ထွန်း စကားအရ ကျွန်တော် ပြောချင်တာ ကျည်းကန်ရှင်ကြီးစာ အချိုးမျိုးနဲ့၊

အစားကို စားကောင်းတိုင်းမစားနဲ့၊

စကားကို ကြွားကောင်းတိုင်း မကြွားနဲ့၊

စကားကို ကြွားကောင်းတိုင်းကြွားတော့ တစ်နေ့အလိမ်ပေါ်ပြီး သောက်ရှက်ကွဲ တတ်တယ်။

အစားကို စားကောင်းတိုင်းစားတော့ အဲ ... ကျွန်တော့်လိုပဲ သွေးတိုးရောဂါ ထတတ်တာပေါ့ဗျာ။

“ဟား ... ဟား ဒါများ ကျည်းကန်ရှင်ကြီးစာချိုးတဲ့” စာဖတ်သူက ပြောတယ် ဆိုပါတော့ဗျာ “ကျုပ်တို့ ကျည်းကန်ရှင်ကြီး မေတ္တာစာတွေ ဖတ်ဖူးပါတယ်ဗျာ။ ရေကြည်ကို လည်း မနှောက်နဲ့၊ သေရည်ကိုလည်းမသောက်နဲ့၊ ရေကြည်ကို နှောက်တော့၊ အနည်မှုန်တွေ ထတတ်တယ်။ သေရည်ကိုသောက်တော့ အပါယ်ဘုံကို ကျတတ်တယ်... တဲ့။ ကဲ ဘယ်လောက် ကာရန်မိပြီး အဓိပ္ပာယ်ရှိသတဲ့”

သည်တော့ ကျွန်တော်က ပြန်ပြောမယ်။

“ဟုတ်တယ်၊ သူက ကျည်းကန်ရှင်ကြီး ကျွန်တော်က သော်တာဆွေကိုဗျ၊ ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျားတို့ ကျည်းကန်ရှင်ကြီးကို ကျွန်တော်ချေပချင်တာ တစ်ခုရှိတယ်”

“ဘာလဲ”

“အောက်သူကိုလည်း မစမ်းနဲ့၊ ကျောက်ဖြူကိုလည်း မစမ်းနဲ့၊ ကျောက်ဖြူကို နမ်းတော့ ဖုန်ကပ်သည်။ အောက်သူကို စမ်းတော့ ကုန်တတ်သည်။ ဆိုတာလေ ... ဒါဟာ သူ့တကာကြီး တစ်ယောက်ယောက်က အောက်ပြည်အောက်ရွာ ကုန်ကူးသွားရင်း သူ ကမြင်းကြောထသဖြင့် အောက်သူတစ်ယောက်က ချူလိုက်တာကို ပြောပြလို့ ရေးတာနဲ့ တူပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျည်းကန်ရှင်ကြီးလို အညာသားကို ကျွန်တော်က အောက်သား တစ်ယောက်အနေနဲ့ ပြန်တွယ်ချင်တယ်။

“ဘယ်လို တွယ်မလဲ”

“ဘာဘူ ကုလားကိုလည်း မရိုက်နဲ့၊ အညာသူများကိုလည်းမကြိုက်နဲ့၊ ဘာဘူ ကုလားကိုရိုက်တော့၊ ဂျားလ်တီးတရားစွဲမယ်၊ အညာသူများကို ကြိုက် တော့ အားကြီးစကားချဲ့တယ်။ မဟုတ်ဘူးလားဗျာ၊ ဘာမူတာလဲဟယ်။ အညာသူဟာ ချဲ့တယ်လို့တောင် ဆိုကြတယ်မဟုတ်လား”

ဟောဗျာ ဒီစာရေးနေရင်းပဲ ချိုပြုံးရဲ့ အညာသူမလေးတေးသံ ကျွန်တော့်နားထဲ ကြားယောင်လာပြန်တယ်။

တမာတောမှာ ပျော်တယ်ဆိုတဲ့ ... မောင်ရေ ... မောင်ရေ၊ တမာချဉ်ကို တို့ချင်လို့လား၊ ကညာခင်ကို တို့ချင်လို့လား၊ ခွဲခွဲခြားခြားပြောပါ၊ အစ်ကိုဆွေရေ။

ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ညီမရယ်၊ ဒါပေမဲ့ ငါ့ကို ဒေါက်တာခင်ထွန်းက ပြော ထားတယ်။ ဆရာတို့လို အသက်အရွယ်ကြီးတဲ့လူတွေဟာ တက်စာတွေကို မစားသင့် တော့ဘူးတဲ့။

အမှတ် - ၃ (၁၉၈၅၊ မတ်လ)

“အဲဒါ ကျုပ်ကို မမေးနဲ့၊ ရိုစီကိုယ် ... ရိုစီမေးပါ”

“ဟင် ... ဘယ်လိုတုန်း ဆရာရယ်”

“ဇိုရာအကြောင်းကို ဖတ်ရတော့ ရိုစီစိတ်ထဲမှာ ဘယ်လိုနေသလဲ၊ သူ့ကိုချစ်မိသလား”

“ဟုတ်တယ် ရိုစီ သူ့ဘဝလေးကို တွေးသနားပြီးတော့ ချစ်စိတ်ပေါ်လာတယ်”

“အေး ... အဲဒါ စာရေးဆရာက သူ့ဇာတ်ကောင်ကို သူ ချစ်နေလို့ပဲ။ စာရေးဆရာခံစားရသလို စာဖတ်သူလည်း ခံစားရတယ်၊ စာရေးဆရာစိတ်ဟာ စာဖတ်သူဆီကူးသွားတာပေါ့”

“ကဲ ... ဒါဖြင့် ဆရာဟာသဝတ္ထုတွေ ဖတ်ရတော့ ကျွန်မတို့ပျော်တယ်။ သည်တော့ အဲဒီ ဝတ္ထုတွေ ရေးနေတုန်းမှာ ဆရာစိတ်ထဲလည်း ပျော်နေတာပဲလား”

“အေး ... ပျော်နေတာပေါ့ကွ၊ ပျော်စရာတွေ တွေးလို့ ပျော်စရာတွေ ရေးနိုင်တာပေါ့ကွ။ လွမ်းစရာတွေ တွေးတော့ လွမ်းစရာတွေ ရေးပေါ့”

ထိုအချိန်၌ ကျွန်တော့်အိမ်တွင် ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်းရှိသည်။ ဘွားအေကြီး မုန့်ဟင်းခါးရောင်းသွားနေသည်။ မြေးများ ကျောင်းသွားနေသည်။ ရိုစီနှင့် လှလှတို့သည် ကျွန်တော့်ဝတ္ထုများနှင့် စာပေအကြောင်း မေးမြန်းပြောဆိုနေစဉ် ကြက်သမားမိတ်ဆွေများ (သူတို့က အိမ်ပေါ်တက်လေ့မရှိ) နောက်ဖေးမှ ခေါ်သံကြား၍ ကျွန်တော်ဆင်းသွားပြီး သူတို့ယူလာသော ကြက်ကိုပြ၍ တိုက်ဖက်ရှာပေးရန် (ထိုစဉ်က ကျွန်တော်ကြက်ပိုင်းလုပ်နေတုန်း) ခေတ္တစကားပြောနေကြသည်။ ၁၅ မိနစ်လောက်အကြာ ကျွန်တော်အိမ်ပေါ်ပြန်ရောက်လာတော့ ရိုစီနှင့် လှလှသည် တစ်ယောက်က (အိမ်ရှေ့ဝရန်တာ၌ တွေ့သော) မျက်နှာသုတ်ပဝါကိုလည်းကောင်း၊ တစ်ယောက်က ရေလဲလုပ်သည့် ပိတ်ဖျင်ပိုင်းကိုလည်းကောင်း ခေါင်းပေါင်းလျက် တံမြက်စည်းကို အိမ်ပေါ်ရှိ အဝတ်လှန်းသောဝါးလုံးတစ်ချောင်းနှင့် မီးသွေးအိတ်မှရသော ဂုန်နီကြိုးစဖြင့်ချည်နှောင်၍ ဆက်နေကြသည်။

“ဟဲ့ အမိတို့ ဘာလုပ်ကြမလို့တုံး”

ကျွန်တော် မေးတော့ နှုတ်အလွန်သွက်လှသော ရိုစီက

“သွားစမ်း၊ ဘားလမ်း၊ စားစမ်းဆိုလို့ ဆရာကတော့မုန့်ဟင်းခါးဆိုင်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ဆရာဇနီးဟာ အမှန်ပဲအချက်အပြုတ်ကောင်းတယ်၊ နို့ပြီး အခုအိမ်မှာ အခန်းဝတွေ ပြတင်းပေါက်တွေမှာ ခန်းဆီးကာပုံတွေကလည်း ခေတ်မီပါတယ်၊ ကြမ်းတိုက်ထားလိုက်တာလည်း ပြောင်ချောနေတာပဲ၊ ဒါပေမဲ့ အပေါ်မော့ကြည့်လိုက်တော့ ခေါင်မိုးနဲ့ထုပ်၊

လျောက်၊ ရက်မတန်းတွေမှာ၊ မီးချောင်းတွေမှာ မီးလုံးစလောင်းတွေမှာ ပင့်ကူအိမ်၊ ပင့်ကူမြွေ တွေချည်းပါလား။ ဒါတွေကို ရိုစီတို့က ကြုံတုန်းကြုံခိုက် သန့်ရှင်းရေးလုပ်သွား မလို့ပါ ဆရာ”

ဟုတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်တစ်အိမ်လုံးတွင် မီးဖိုခန်းမှာရော ဧည့်ခန်းမှာရော အိပ်ခန်းတွေမှာရော နေရာတကာ ပင့်ကူအိမ်၊ ပင့်ကူမြွေတွေချည်းပါပဲ၊ မြင်မကောင်းပါ။ သို့သော် ဒါတွေကို ကျွန်တော်က တမင်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အိမ်ရှင်မက သုတ်သင် ချင်ပါသည်ဆိုသည်ကိုလည်း (တစ်နှစ်တစ်ခါ ခရစ္စမတ်ချိန် အိမ်အလှပြင်စဉ်မှလွဲ၍ ကျွန်တော်ခွင့်မပြု၊ ထိုကြောင့် သန့်ရှင်းရေးလုပ်ပေးမည့်ဧည့်သည်အမျိုးသမီးနှစ်ယောက် အား ...

“ကဲ ... အမိတို့ ဒီပင့်ကူအိမ်၊ ပင့်ကူမြွေတွေအတွက်ဖြင့် ကျုပ်ဇနီးကိုလည်း အပြစ်တင်မနေနဲ့၊ အမိတို့ကလည်း သန့်ရှင်းရေးလုပ်မနေကြပါနဲ့။ ကျုပ်ကိုရူးတယ်လို့ ဆိုချင်ဆို၊ ဒီပင့်ကူအိမ် ပင့်ကူမြွေတွေ မြင်ရတာ ကျုပ်တော့ တယ်ပြီး စိတ်ချမ်းသာ တယ်ဗျာ”

သူတို့နှစ်ယောက်သား အံ့အားသင့်ကြလျက်။

“ဟင် ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆရာရယ်”

“သတ္တလောကကြီးအတွင်း ရှိသမျှသတ္တဝါတွေထဲမှာ၊ ပင့်ကူဟာ အင်မတန် ထူးခြားတယ်။ အရိပ်အာဝါသရှိတဲ့ အဆောက်အအုံတွေထဲမှာနေကြတယ်။ အပပစ္စည်း မပါဘဲ၊ သူတို့ကိုယ်ထဲက ထုတ်တဲ့အမျှင်တွေနဲ့ သူတို့အိမ်သူတို့ဆောက်ကြတယ်၊ နို့ပြီး သူတို့ အသက်ထက်ဆုံး ဒီအိမ်မှာပဲနေကြတယ်။

တခြားသတ္တဝါတွေဟာ အစာရေစာကို တခြားမှာသွားပြီး ရှာဖွေစားသောက် ကြတယ်။ သူတို့ကတော့ သူတို့အိမ်မှာပဲ အခန်းသားနေပြီးတော့ သူတို့အိမ်မှာလာမိတဲ့ အကောင်တွေကိုပဲ စားကြတယ်။ ကဲ ကျုပ်တို့ဘဝတွေနဲ့စာရင် သူတို့ဘဝက ဘယ် လောက်တည်ငြိမ်ပြီး ဣန္ဒြေရှိသလဲဗျာ၊ နို့ပြီး သူတို့မှီခိုနေတဲ့ အိမ်ရှင်လူသားတွေကိုလည်း အန္တရာယ်မပေးပါဘူး။ လူရဲ့ရန်သူဖြစ်တဲ့ ခြင်တွေ၊ ယင်တွေ၊ ခြ၊ ပလူကောင်တွေ ပိုးဟပ် တွေကိုလည်း သူတို့က စားပစ်တယ်။ ကျွန်တော့် စာအုပ်စင်အနီးဝန်းကျင်မှာ ပင့်ကူအိမ်တွေ ရှိနေတော့ ခြင်တွေ၊ ပိုးဟပ်တွေရန်က ကင်းတယ်ဗျ။ ကဲ မနိပ်လား။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်က သူတို့ကို အိမ်ဖော်မိတ်ဆွေတွေလို့ သဘောထားတယ်။ ကျွန်တော်ရဲ့အိမ် အရိပ်အာဝါသ အောက်မှာ သူတို့ချမ်းသာစွာနေကြပါစေလို့၊ ကျွန်တော်ရဲ့ အိမ်သူအိမ်သားတွေကို

ဒီပင့်ကူအိမ်၊ ပင့်ကူမြွေးတွေကို မဖျက်ဆီးကြပါနဲ့လို့ ပြောတာဗျ။ ကျွန်တော့်မျက်စိ၊
ကျွန်တော့်အမြင်၊ ကျွန်တော့်အတွေးကတော့ တစ်မျိုးပဲ။ ဒီပင့်ကူအိမ် ပင့်ကူမြွေးတွေကြည့်ပြီး
ကိုယ့်အရိပ်အာဝါသမှာ သူတို့ ချမ်းသာစွာနေကြတာကို မုဒိတာဖြစ်တယ်၊ ပီတိသုခဖြစ်ရ
တယ်လေ။ ဒါဟာ ကျွန်တော် အလကားနေရင်း ကုသိုလ်ရတာပဲလို့ ယူဆပါတယ်ဗျာ”

ဤတွင် ရိုစီက “ကျွန်မတော့ ဆရာသဘောထားကို ကြိုက်သွားပြီ၊ လှလှရေ
တို့ဆရာကို ရှိခိုးကန်တော့ကြရအောင်ကွာ”

သူတို့ တကယ်ပင် ကန်တော့ကြတော့

“ဤသို့ ပြုရ ကုသလကြောင့် အိမ်ထောင်မကျသေးတဲ့ လှလှက များမကြာမီ
ချစ်တဲ့သူနဲ့ ညားပါစေဗျာ၊ ချစ်တဲ့သူနဲ့ရပြီးတဲ့ မရိုစီက တူနှစ်ကိုယ်ချစ်မဏ္ဍိုင် ခိုင်ခိုင်
စိုက်လို့ ရိုးပြာမြေကျပေါင်းရပါစေဗျား”

အမှတ် - ၄ (၁၉၈၅ ဧပြီလ)

သုတို့ဘဝ

စနေ၊ တနင်္ဂနွေမှလွဲ၍ နေ့စဉ်နံနက်တိုင်း ၇ နာရီခွဲကျော်ပြီဆိုမှဖြင့် အိမ်မှာ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်း ရှိတော့၏။ ဘွားအကြီးက မုန့်ဟင်းခါးရောင်းသွားသည်။ မြေးများက ကျောင်းသွားကြသည်။

သည်တော့ ကျွန်တော့်ကို မပျင်းဘူးလားဟု မေးကြ၏။

မပျင်းပေါင်ဗျာ။ စာရေးဆရာမှာ ပျင်းဖို့အချိန်မရှိဘူးဗျ။ တ၊ ရ၊ ဖ၊ ပ စာရေးဆရာ အလုပ်ဟာ တွေးရတယ်၊ ရေးရတယ်၊ ဖတ်ရတယ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်ကို စူးစမ်းရတယ်၊ လေ့လာရတယ်၊ ဒါတွေဟာ တစ်ယောက်တည်းလုပ်ရတဲ့ ကိစ္စချည်းပဲ။ စာရေးဆရာဆိုတာ တစ်ကိုယ်တော်အလုပ်သမားပဲ။ မိမိရေးစရာရဖို့ဟာကို ပတ်ဝန်းကျင် လေ့လာစူးစမ်းမှုက အများကြီး အထောက်အကူပြုပါတယ်။

ကျွန်တော်စာရေးတဲ့အခါမှာ စားပွဲကုလားထိုင်၊ ကျွန်တော်စာဖတ်တဲ့အခါမှာ အိပ်ရာပေါ်ပက်လက်လှန်လို့။

ညဉ့်စာဖတ်ရန် ခုတင်ခေါင်းရင်း ခြင်ထောင်တိုင်တွင် မီးသီးတစ်လုံး တွဲလွဲချ လိုက်သည်။ ဖယောင်းတိုင် ၁၀၀ အား၊

ဟောဗျာ မနက်ကျတော့ မီးသီးအနီး ခေါင်းရင်းကနံရံနဲ့ ခြင်ထောင်တိုင်မှာ လေးဖက်ကားကျက်လို့ ပင့်ကူအိမ်တစ်အိမ် တည်ဆောက်ထားသဗျ။ ကျွန်တော်အိပ်ရာ က ထလိုက်တော့ ပင့်ကူနှစ်ကောင်ဟာ (လင်မယားထင်ပါတယ်) ကျွန်တော့်ကို ကြောက်ပြီး နံရံကြားထဲ တိုးဝင်ပျောက်ကွယ်သွားကြတယ်။

သူတို့စိတ်ထဲမှာ သူတို့ပင့်ကူအိမ်ကို ကျွန်တော်ဖျက်ပစ်တော့မှာပဲ။ ဖျက်ပစ်ရင် ညကျတော့အသစ် ပြန်ဆောက်မှာပေါ့ဟုတ်လား။

ဟေ့ ငါက ဒီပြင်လူနဲ့ မတူပါဘူးကွာ၊ ငါ့ကိုအန္တရာယ်မပြုတဲ့သတ္တဝါကို ငါက ချစ်တတ်ပါတယ်ကွ။ ကဲ မင်းတို့က ငါ့ခေါင်းရင်းလာတဲ့ ခြင်တွေ ယင်တွေကို ဖမ်းစားတယ် မဟုတ်လားကွ။ ခြင်က လူတွေကိုသွေးစုပ်တယ်၊ အဖုအပိန့်ဖြစ်ပြီး ယားယံစေတယ်။ တချို့ခြင်မျိုးဆိုရင် ငှက်ဖျားရောဂါအေးဂျင့်တွေတဲ့ကွ၊ ယင်ဆိုရင် ရွံစရာအကောင်။ တွေ့ကရာ နေရာမှာ နားတယ်၊ ရောဂါပိုးတွေ သယ်ဆောင်လာတတ်တယ်။ အဲဒီလူတွေရဲ့ ရန်သူ အကောင်တွေကို မင်းတို့က နှိမ်နင်းပေးတယ်ဆိုတော့ မင်းတို့ဟာ ငါတို့ရဲ့မိတ်ဆွေပဲ။ ဒါကြောင့် မင်းတို့ရဲ့အိမ်ကို ငါမဖျက်ပါဘူးကွာ၊ အေးအေးဆေးဆေးသာနေကြပါ။

အဲသလို စိတ်ထဲကပြောပြီး အိပ်ခန်းထဲက ကျွန်တော်ထွက်ခဲ့တယ်။

အိမ်မှုကိစ္စအဝဝတွေလုပ်ပြီး ကျွန်တော်စာရေးစားပွဲထိုင်တယ်။ ၁၀ နာရီလောက် ရှိလို့ ခါးညောင်းလာတာနဲ့ ကျွန်တော်အိပ်ရာထဲဝင် ကျောဆန့်တော့ ပင့်ကူ လင်မယား နှစ်ကောင်ဟာ သူတို့ပင့်ကူအိမ်မှာနေရာက ကျွန်တော့်မြင်တော့ ထရံကြားထဲ အပြေးအလွှား ဝင်သွားပြန်သဗျ။

သည်တော့ ကျွန်တော်က မကြောက်ဖို့ကို မနက်စောစောတုန်းကလိုပဲ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲကပြောတယ်။

အဲလိုနဲ့ ၃-၄ ရက်လောက်ကြာလာတော့ ပင့်ကူလင်မယားဟာ ကျွန်တော့်ကို မကြောက်တော့ဘူးဗျို့။ ကျွန်တော့် ခေါင်းနားမှာပဲနေမြဲတိုင်းနေကြတယ်။ သည်တော့ ကျွန်တော် သူတို့ကို လေ့လာခွင့်ရတာပေါ့၊ သူတို့ပုံသဏ္ဍာန် ကြည့်ပြီးတော့ -

ဟား ... ဟား မင်းတို့ကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ မှော်ဘီဆရာသိန်းကြီးက 'ယလေးလုံး' ပုံပြင်ကို ရေးခဲ့တယ်ဟေ့။ အဲဒီပုံပြင် ငါဖတ်သာဖတ်ဖူးတယ်။ အဲဒီ ယလေးလုံး ကို ရွှေမြင့်မိုရ်ကုမ္ပဏီက ၁၉၅၁ ခုနှစ်လောက်မှာပေါ့ ဒါရိုက်တာဦးဘရှင် ရုပ်ရှင်ရိုက်တော့ လည်း ငါက ဇာတ်ကောင်အဖြစ်နဲ့ (ငါ့ရဲ့ပထမဦးဆုံး ရုပ်ရှင်ကား အဖြစ်) ပါခဲ့ရတယ်ကွ။ ကြယ်နီ၊ သန်းနွဲ့၊ ချစ်မောင်၊ သောကြာ၊ ဂျော်လီဆွေ၊ မင်းသား ခင်မောင်သောင်းတို့နဲ့ ငါက ခုနစ်ပြည်ထောင်မင်းသားတွေလေ။ ငါ့နာမည် စန္ဒကုမ္မာတဲ့။ ဟိုလူတွေမင်းသား နာမည်က မမှတ်မိတော့ဘူး၊ သူတို့က နာမည်ကြီး လူရွှင်တော်တွေပဲ။

ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးရဲ့ သမီးတော် (မေနု) ကြင်လျာရွေးပွဲမှာ ယှဉ်ပြိုင်ရအောင် ငါတို့က ဗာရာဏသီပြည်ကို လာခဲ့ရတယ်။

mgyoe.com

ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးရဲ့ မေးခွန်းက ...

“နေကားယား၊ သေကားယား၊ စားကားယား၊ သွားကားယား၊ အဲဒါဘယ်သတ္တဝါလဲ” မေးတော့ မင်းသား ခင်မောင်သောင်းကလွဲပြီးတော့ တို့လူရွှင်တော် ၆ ယောက်က ပရိသတ်ရယ်ရအောင် ကိုယ့်စိတ်ကူးနဲ့ကိုယ် ဖြေရတယ်။ (ဒါရိုက်တာ ဦးဘရှင်က) ဆိုတော့ စန္ဒကုမ္ပဏီဖြစ်တဲ့ ဤဖေကိုယ်က “ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမ” လို့ ဖြေလိုက်သကဲ့။ အသံထွက် မဟုတ်ဘူး စာတန်းထိုး၊ ပရိသတ် တော်တော်ပွဲကျသွားတယ်။ ကျန်လူရွှင်တော်တွေလည်း ဒီလိုပဲ ဂဏန်း၊ လိပ်၊ တစ်တီတူး၊ တောက်တဲ့ စသည်ဖြင့် တလွဲတွေ ဖြေရတယ်ကွ။

နောက်ဆုံးကျတော့မှ မင်းသား ခင်မောင်သောင်းက “နေကားယား၊ သေကားယား၊ စားကားယား၊ သွားကားယား သတ္တဝါသည် ပင့်ကူဖြစ်ကြောင်းပါဘုရား” လို့ လျှောက်တင်လိုက်တော့ ဒီမင်းသားဟာ ပညာရှိပဲလို့ သမီးတော်နဲ့ပေးစားလိုက်ပါသည်။ အဲဒါ ကားယား ‘ယလေးလုံး’ ပဲ။

ဟုတ်သကဲ့၊ မင်းတို့ပင့်ကူတွေ ခြေ ၆ ချောင်းကလည်း ဘယ်အခါမဆို ကားယားချည်းပါလား။ အဲ ပညာရှိများကတောင် စာဖွဲ့ယူရတယ်။

ကျွန်တော့်စိတ်ထဲက သည်လိုပဲ သူတို့ကိုပြောနေမိတယ်။ သူတို့လင်မယားကတော့ အလုပ်မပျက်ပေဘူး။ လာတဲ့ ပိုးကောင်မွှားကောင်တွေ စောင့်ဖမ်းနေကြတာပဲ။ အကောင်ကြီးရင် လင်မယားနှစ်ဦးစလုံး၊ ငယ်ရင် တစ်ဦးတည်းနဲ့ပဲ ကိစ္စပြီးတယ်။ အောင်မယ် ... သူတို့က ဖမ်းရတဲ့ အကောင်ကို ဘာလုပ်တယ် အောက်မေ့သလဲ။ အထပ်ထပ် ပင့်ကူမျှင်နဲ့ရစ်တယ်ဗျ။ ဖမ်းရတဲ့အကောင်ဟာ မူလပုံသဏ္ဍာန်ပျောက်ပြီးတော့ ပင့်ကူမြွေအလုံးကလေး ဖြစ်သွားတဲ့အခါမှာ ထရံကြားထဲကို ယူသွားတယ်ဗျ။ သူတို့မှာ ရိက္ခာသိုလှောင်ခန်းရှိမှာပေါ့လေ။

သူတို့လင်မယား အလုပ်လုပ်ပုံကို ကျွန်တော်ကြည့်ကြည့်နေတယ်။ ဥပမာ မယားက ဖမ်းရတဲ့အကောင်ကို စတုရန်းသွင်းဖို့ သူ့ဖင်က ထွက်တဲ့ ပင့်ကူမျှင်တွေနဲ့ ရစ်ပတ်နေတဲ့အခါမှာ လင်က အခုအကောင်ဖမ်းတုန်းက ရုန်းကန်လို့ ပျက်စီးပေါက်ပြဲ သွားတဲ့ နေရာတွေကို သူ့ဖင်ထဲက ပင့်ကူမျှင်တွေနဲ့ ပြန်လည်ပြုပြင်နေသဗျ။

လင်မယား ဦးထမ်း၊ ပဲ့ထမ်းပေါ့လေ။ သူတို့ကို ဘယ်သင်းကလင်၊ ဘယ်သင်းက မယားလို့ ခွဲခြားသိသလဲဆိုတော့ သတ္တဝါတို့ ဓမ္မတာ ကိုယ်ခန္ဓာချင်းမှာ အဖိုက အမထက် ကြီးတယ်မဟုတ်လား။ ဒီတော့ ကြီးတဲ့အကောင်ကို လင်၊ ငယ်တာက မယားပေါ့၊ ဟုတ်ဘူး လားဗျာ။

အောင်မယ် ... သူတို့လင်မယားနဲ့ ကျွန်တော်မိတ်ဆွေဖြစ်ပြီး တယ်မကြာဘူးဗျို့။ သူတို့ သားကလေးတွေ ၄-၅ ကောင် ပေါက်ဖွားလာတာ တွေ့ရသဗျို့။ သူတို့ ပင့်ကူအိမ်မှာ မှုန်မွှားမွှားအရာကလေးတွေ ရွစ်ရွစ်နေတာတွေ့လို့ ကျွန်တော် သေသေချာချာ အနီးကပ် ကြည့်တော့ ပင့်ကူကလေးတွေဗျာ။

နောက် သူတို့ကလေးတွေလည်း ကြီးကြီးလာတော့ သူတို့ပင့်ကူအိမ်လည်း ကြီးကြီးလာတယ်ဗျို့။ သားသမီးများလာတော့ အိမ်ချဲ့ဆောက်ရတဲ့ သဘောပေါ့ဗျာ။

ကျွန်တော် သူတို့ဘဝ အားကျလိုက်တာလေ။ အိမ်ဆောက်ဖို့ ပစ္စည်းလည်း မပူရဘူး။ အစာအာဟာရဆိုလည်း ကိုယ့်ပင့်ကူအိမ်မှာ လာတိုးတဲ့အကောင် ဖမ်းစားရုံပဲ။ တခြားဘယ်မှ သွားစရာ မလိုဘူး။

တောက် ... ဘယ်လောက်ကောင်းတဲ့ သူတို့ဘဝလည်းဗျာ။

တစ်ခါ သူတို့အိမ်မှာ ဖြစ်ပျက်သွားပုံ ပြောရဦးမယ်။

တစ်နေ့ ကျွန်တော်အိပ်ရာပေါ်မှာ ပက်လက်လှန်ပြီး စာဖတ်နေတုန်း ယင်ငယ် တစ်ကောင်ဟာ ကျွန်တော့်စာမျက်နှာပေါ်မှာ လာနားတယ်ဗျို့။ သူ့ကို 'ယင်' လို့ပြောရ တာဟာ သူ့သဏ္ဍာန်က ယင်ကောင်နဲ့တူလို့ပဲဗျို့။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့ ခင်ဗျားတို့ မြင်နေကျ ဟိုနား၊ သည်နား နားတဲ့ ယင်ကောင်လောက်လည်း ခန္ဓာကိုယ်မကြီးဘူး။ ပုပုဝိုင်းဝိုင်းလည်း မဟုတ်ဘူး။ သူ့ကိုယ်က ရှည်သွယ်သွယ်၊ ဟိုယင်ကောင်တွေထက်လည်း အရပ်မြင့်တယ်။ ခြေတံရှည်တယ်။ ကိုယ်ဟန်ချင်း ခြင်နဲ့တူတယ် ဆိုပါတော့ဗျာ။ သူ့ခြေ ၆ ချောင်းရှိတဲ့အနက် ရှေ့ ၄ ချောင်းက အောက်မှာကောက်ပြီး သူ့ကိုယ် အလျားထက် ပိုရှည်တဲ့ နောက်ခြေနှစ်ချောင်းက သူ့ကျောပေါ်မှာ ထောင်နေတယ်ဗျို့။ ဒါနဲ့ ဒီထောင်နေတဲ့ ခြေနှစ်ချောင်းက ဘာအသုံးချဖို့လဲ .. ကျွန်တော် စဉ်းစားတယ်။

သူဟာ ကျွန်တော့် စာမျက်နှာပေါ်မှာ ငြိမ်သက်စွာ နားနေတယ်။ သူ့ခန္ဓာကိုယ် ကလေးက ကျွန်တော် စာဖတ်တာကို အနှောင့်အယှက်မဖြစ်တာနဲ့ ကျွန်တော် သူ့ကို မောင်းမပစ်ပါဘူး။ အဲ ... ကျွန်တော် ဒီစာတစ်ရွက်ပြီးလို့ နောက်တစ်ရွက်လှန် တဲ့အခါမှာ သူ ပျံတက်သွားတယ်။ နောက်တစ်မျက်နှာလှန်ပြီးတဲ့အခါမှာ သူ ပြန်လာ နားပြန်တယ်။

အဲလိုချည်း ကျွန်တော် စာ ၁၄-၅ မျက်နှာ ဖတ်ပြီးတဲ့အခါ မျက်စိညောင်းတာနဲ့ စာအုပ်ကိုခေတ္တပိတ်၊ မျက်စိမှိတ်ထားလိုက်တယ်။ ခေတ္တကြာမှ စာအုပ်ကို ပြန်ဖွင့်ဖတ်တော့ ကိုယ်တော်ချော ပေါ်မလာတော့ဘူး။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်ပင့်ကူအိမ်ဘက် မျက်နှာပုံကြည့်လိုက် တော့ လား ... လား .. ကိုရွှေယင်က ပင့်ကူအိမ်မှာ သွားငြိနေတာကိုးဗျို့။ ပင့်ကူလင်မယား

က လိုက်သဗျို၊ သူက ပြေးသဗျို။ အဲဒီမှာ သူ့ကျောပေါ် ထောင်ထားတဲ့ ခြေနှစ်ချောင်း အသုံးချပုံတွေ ရတော့တာပဲဗျို။ ဒီခြေရှည်နှစ်ချောင်းနဲ့ ပင့်ကူမျှင်တွေကို ကန်ကန်ပြီး ပြေးတာ ပင့်ကူမျှင်တွေ ပြတ်ပြတ်ကျန်ခဲ့ပြီး၊ သူပင့်ကူ အိမ်က လွတ်ထွက်၊ ပျံတက်သွား တယ်ဗျို။

ပင့်ကူလင်မယားမှာတော့ အိမ်ပျက်တာသာ အဖတ်တင်တော့တယ်။ ဒါနဲ့ သူတို့ အိမ်ကို သူတို့ ချက်ချင်းပြန်ပြင်ကြတော့တာပဲဗျာ။ ဟော ... မကြာခင်ပဲ သူတို့အိမ်ဟာ အကောင်းပကတိ ပြန်ဖြစ်သွားရောဗျ။

လောကမှာ ဒီလိုပဲ။ သာတဲ့အခါလည်း ရှိ၊ နာတဲ့အခါလည်း ရှိသပေါ့ဗျာ။

ဒီယင်ကောင်လေးဟာ ကျွန်တော့်စာမျက်နှာပေါ် ပြန်လာဦးမလားလို့ မျှော်မိ တယ်။ သို့သော် မလာတော့ဘူး။ ဒီအနီးမှာ အန္တရာယ်ရှိတယ်ဆိုတာ သူသိပြီး ဝေးဝေး ရှောင်ပြေးပြီ ထင်ပါရဲ့ဗျာ။

အေး ... လောကမှာ ကိုယ့်အန္တရာယ် ကိုယ်သိဖို့လည်း လိုတယ်ဗျ။

အကြောင်းမဲ့အကျိုးမဲ့ မိမိက သူများကို အန္တရာယ်မပေးမိဖို့လည်း သတိထား ရမယ်ဗျ။

ကျွန်တော့်အိပ်ရာ ခေါင်းရင်းမှာ အခု ပင့်ကူအိမ်ထောင်စုဟာ ချမ်းသာစွာ ရှိနေပါတယ်ဗျာ။

သည်လို ပင့်ကူအိမ်တွေ ကျွန်တော့်အိမ်တွင် များစွာရှိပါ၏။

အမှတ် - ၅ (၁၇၇၅၊ မေလ)

သားငါးဈေး ကျစေရန်

ကျွန်တော်တို့ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် ရှမ်း၊ ကချင်၊ ကရင်၊ ကယား စသည်ဖြင့် လူမျိုးပေါင်းများစွာရှိသော်လည်း သက်သတ်လွတ်စားသော လူမျိုးရယ်ဟူ၍ သီးသန့်မရှိချေ။ တစ်ခါတစ်ရံ ရှောင်ကြဉ်သူများ၊ အခါကြီးရက်ကြီး မစားသူများသာ ရှိကြပေသည်။

အိန္ဒိယလူမျိုးများနှင့် တရုတ်လူမျိုးများတွင်မူ သက်သတ်သားငါး လုံးဝမစားသော လူမျိုးဟူ၍ သီးခြားရှိနေပေသည်။

ယင်းလူနှစ်မျိုးအနက် သက်သတ်လွတ်စားသော ဟိန္ဒူလူမျိုးများကိုကား မဆွကပင် ကျွန်တော် သိကျွမ်းခဲ့၍ သူတို့၏ သက်သတ်လွတ် အစားအစာများကို စားသောက်ခဲ့ဖူးပါသည်။ သို့သော် သက်သတ်လွတ်စားသော တရုတ်လူမျိုးတို့၏ အစားအစာများကိုမူကား ကျွန်တော် စားဖူးသည်မှာ မကြာလှသေးပေ။

၁၉၈၅ ခု၊ ဇန်နဝါရီလကမှ ကိစ္စတစ်ခုနှင့် ကျွန်တော်တို့လင်မယား တောင်ကြီးမြို့သို့ ရောက်သွားသည်၌ ကျွန်တော့်မရီး၏ ခြံဝင်းထဲ အိမ်ငှား၍နေသော သက်သတ်လွတ်စားသည့် တရုတ်လူမျိုး ကိုအိုက်လန်နှင့် အသောက်သမားချင်း ရင်းနှီးသွားကာ သူတို့အိမ်သားများ ထမင်းပွဲကို ကျွန်တော်ဝင်၍ ဟဲခဲ့ဖူးပေသည်။

ဘာ သားငါးမျှမပါသော်လည်း ဟင်းအမည်တွေက မနည်းဘူးခင်ဗျ။ မုန်ညင်း၊ မုန်လာ၊ ဂေါ်ဖိစသည့် အရွက်၊ အဖူး၊ အပွင့်တို့ကို အမျိုးမျိုး စိမ့်ထားသည်။ ပဲပိစပ်၊ ပဲပုပ်တို့ကို ပြုလုပ်သော ပဲလိပ်၊ ပဲပြားတို့လည်း ပါဝင်သည်။ အထူးသဖြင့် အရောင်ဖြူဖြူ၊ ပျစ်ပျစ်နှင့်ပဲသနပ်လို ဟင်းတစ်ခွက် ကျွန်တော် ခံတွင်းတွေ့လှ၍ 'ဒါ ဘာကို လုပ်တာလဲ' မေးကြည့်တော့ ကိုအိုက်လန်ကတော် ဒေါ်တင်အေးက 'ဖရုံစေ့ကို လုပ်တာပါဆရာ၊

ဖရဲစေ့ကို လုပ်ရင်လည်းရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သိပ်ပြီး လက်ဝင်ပါတယ်။ ဒီအစေ့တွေကို ပထမအခွံခွာ၊ အနှစ်ထုတ်ပြီး ညက်နေအောင် ထောင်းရပါတယ်' တဲ့။

ကြည့်စမ်း ... မလွယ်တဲ့ အလုပ်ပါလား။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာလူမျိုးများကား ယင်းအစေ့တွေကို စားစရာဖြစ်အောင် လုပ်ရမှန်းမသိကြ။ ဖရုံသီး၊ ဖရဲသီး စားပြီး အစေ့တွေ လွင့်ပစ်လိုက်ကြသည်သာ။ တရုတ်လူမျိုးတွေက ရှာဖွေစုဆောင်းပြီး ကွာစေ့လှော်၊ ဖရုံစေ့လှော်လုပ်ရောင်းတော့မှ အမြိုင်သားစားကြသဗျ။

ကျွန်တော်သည် ကိုအိုက်လန်အိမ်တွင် တရုတ်သက်သတ်လွတ်ဟင်းလျာများ ကို စားပြီးသည်၌ ယခင်က ရန်ကုန်မြို့တွင်စားခဲ့ဖူးသော ဟိန္ဒူသက်သတ်လွတ် အစား အစာများနှင့် နှိုင်းယှဉ်သောအခါ သူ့ချက်နည်းနှင့်သူ တစ်မျိုးတစ်ဖုံစီ ကောင်းတာပဲဟု မှတ်ချက်ချမိပါသည်။

အဲ ... တစ်ခုခြားနားသည်က တရုတ်သက်သတ်လွတ်စာသည် အရက်နှင့် လိုက်ဖက်၏။ ဟိန္ဒူသက်သတ် လွတ်စာက အရက်နှင့်မကိုက်ပေ။ ထောပတ်ပါတတ်၍ ဟင်းခတ်မဆလာ၊ အပူအစပ်တွေများလွန်းနေသည်။ ဒါကိုတော့ သတိပြုပါ။

များသောအားဖြင့် ကျွန်တော်တို့ 'မြန်မာလူမျိုးများသည် သားငါးမပါလျှင် ဟင်းလျာမဖြစ်ဟု အောက်မေ့ကြကုန်သည်။ စင်စစ် အသီးအရွက်၊ သစ်ဥသစ်ဖုတို့လည်း သူနည်းနှင့်သူချက်တတ်ပြုတ်တတ်လျှင် အသားဟင်းများကဲ့သို့ပင် (အချို့ သားဟင်း ထက်ပင်ပို၍) စားကောင်းကြပါသည်။ ဖော်ပြခဲ့သော ကိုအိုက်လန်အိမ်မှာ စားခဲ့ရသည့် ဖရုံစေ့ဟင်းလေးကား ချိုချိုဆိမ့်ဆိမ့်ကလေးနှင့်အတူ စား၍ကောင်းလှပါသည်။

ကျွန်တော် ဤအကြောင်းရေးနေသည်မှာ ယခုအချိန်တွင် သားငါးဈေးတွေကြီး လှပါသည်ဟုညည်းညူနေကြသော အိမ်ရှင်မများအတွက် ဖြစ်ပါသည်။ ဘယ်နည်းနှင့် မဆို သားငါးမပါ သက်သတ်လွတ်စားခြင်းသည် ဟင်းလျာဖိုး သက်သာမည်မှာမှန်ချစ် ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့မြန်မာအိမ်ရှင်မများသည် တရုတ်သက်သတ်လွတ် ချက်နည်း၊ ဟိန္ဒူသက်သတ်လွတ်ချက်နည်းတို့ကို လေ့လာသင်ကြား သင့်ပေကြောင်း အကြံဉာဏ်ကောင်းပေးလိုက်ရပါသတည်း။

အနည်းဆုံးတော့သည်နှစ် (ဝါထပ်သဖြင့်) ဝါတွင်း ၄ လပတ်လုံး သက်သတ် လွတ်ချည်းစားကြစမ်းပါ။ သားငါးဈေးသည် မုချကျရမည်ဖြစ်ပါ၏။

ဝမ်းအကျင့်

ယခုလိုသားငါးဈေးကြီးနေသော ကာလတွင် သက်သတ်လွတ်စားခြင်းဖြင့် သားငါးဈေးများ ကျလာနိုင်ကြောင်း .. ယခင်လက ကျွန်တော်ရေးသားလိုက်တော့၊ စာဖတ်မိတ်ဆွေတစ်ယောက်က ‘ဆရာသော်တာဆွေရေးတဲ့အတိုင်းသာ လူတွေက သက်သတ်လွတ်စားကြမယ်ဆိုရင် ဟန်ကျမှာပဲ’ ဆိုတော့ ကျွန်တော်က ကိုယ့်စာကိုထောက်ခံသံကြားရ၍ ဝမ်းသာကာ “ခင်ဗျားက ကျွန်တော့်အဘော် သဘောကျတယ်ဆိုပါတော့”

“ကျသဗျာ”

“ဒါဖြင့် ခင်ဗျားသက်သတ်လွတ် စားတော့မယ်ဆိုပါတော့”

“အိုး ဘယ်စားနိုင်မှာတုန်းဗျ၊ ကျွန်တော်က သား ငါး အင်မတန်ကြိုက်တဲ့ကောင်”

“နို့ ဘာလို့ ကျွန်တော့်အဘော်သဘောကျတယ်ပြောလဲ”

“ဒီလိုလေ၊ လူတွေက ဆရာဆွေရေးသလို သက်သတ်လွတ်စားကြလို့ သားငါးဈေးကျသွားတော့ ကျွန်တော်က ဈေးသက်သက်သာသာနဲ့ စားနိုင်တာပေါ့ဗျ”

“တော်တော်ဟုတ်တဲ့လူပဲ” ဟုသာဆိုပြီး (အချောင်သမားစိတ်ဓာတ်) ဟူ၍ ကျွန်တော်နှုတ်က ထုတ်မပြောသော်လည်း မျက်နှာအမူအရာကပြနေသဖြင့် သူက ...

“သက်သတ်လွတ်သားငါး မပါဘဲနဲ့တော့ ထမင်းစားလို့ဖြစ်မယ် မထင်ပေါင်ဗျာ”

“ဖြစ်တာပေါ့ဗျ။ လူဟာ ဝမ်းအကျင့်ပဲ၊ ဟင်းမပါဘဲနဲ့ ထမင်းစားတဲ့ လူမျိုးတွေ တောင် ရှိသေးတယ်”

“ဘယ်လူမျိုးတွေလဲ”

“ဝေလယာကုလားလူမျိုးတွေဗျ။ ကျွန်တော်တို့ငယ်ငယ်က ကျွန်တော်တို့ ရွာက

ဘုန်းကြီးကျောင်းဧရိယာမှာ မြူနီစီပယ်က မြေတူးလမ်းပြင်တဲ့ ဝေလယာကုလားလူမျိုး ၁၁ ယောက်လာနေကြတယ်။ တစ်ယောက်က မယ်ဇေလီခေါ်တဲ့ကူလီခေါင်း၊ ကျန်ဆယ်ယောက်က အလုပ်သမား။ သူတို့စားဖို့ရာ ထမင်းတစ်အိုးပဲချက်တယ်။ အဲဒီ ထမင်းကို သူတို့ ကြေးခွက်ကြီးတွေထဲ အသီးသီးဝေပုံကျထည့်ပြီး ရေနဲ့ဆားနဲ့ ဖျော်စားကြတော့ သူတို့ မယ်ဇေလီက တစ်ယောက်ကို ကြက်သွန်ဥကြီးတစ်လုံး၊ ငရုတ်သီးခြောက်တစ်တောင့်၊ မန်ကျည်းမှည့် လက်တစ်ဆစ်၊ သို့မဟုတ် သရက်သီးခြောက် တစ်စိတ်ပေးတယ်ဗျ။ ဒါပဲ သူတို့စားကြတာ ထမင်းတွေ ရေထဲက လက်ဝါးနဲ့ကလော်ပြီး ပါးစပ်ထဲပစ်ထည့်လိုက်၊ ကြက်သွန်ဥကြီးကိုက်လိုက်၊ ငရုတ်သီးလျှာနဲ့တို့လိုက်၊ အချဉ်ကိုစုပ်လိုက်နဲ့ သူတို့စားကြတာ သိပ်မြန်တာပဲဗျ။ မြင်ရတဲ့လူကို စားချင်စိတ်ပေါ်လာတယ်။ အချင်းတောင် ဆုပ်လောက်ရှိတဲ့ သူတို့ကြေးခွက်ထဲ ရေတွေနဲ့ အမောက်ရှိနေတဲ့ ထမင်းတွေဟာ တယ်မကြာပါဘူးဗျာ ပြောင်တလင်းခါသွားတာပဲ။ ထမင်းတစ်စေ့ မဖိတ်ဘူး။ ရေတစ်စက် အလဟဿမဖြစ်ရဘူး။ နောက်ဆုံးမှာ ထမင်း ခွက်ထဲက ရေတွေကိုအားလုံး မော့သောက် ပစ်လိုက်တာပဲ။ နေ့တိုင်း၊ အနပ်တိုင်းသူတို့ အဲလိုပဲစားကြတာ။ ကျန်းမာရေးလည်းကောင်း တယ်ဗျ။ ကျွန်တော်တို့သိသမျှ တစ်ယောက်မှလည်း ဖျားခြင်းနာခြင်း မရှိကြဘူး။ နေ့စဉ် မှန်မှန် အလုပ်ဆင်းနေကြတာပဲ။ ဒါကြောင့် လူတွေက ‘ဝမ်းအကျင့်’ဆိုတဲ့စကား ကျွန်တော် စဉ်းစားမိတယ်”

“ဒါတော့ အဲဒီလို ကုလားလူမျိုးတွေပဲ စားနိုင်မယ်၊ တခြားလူတော့ စားနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး”

“အာ ဘယ်လူမျိုးမဆို အကျင့်လုပ်ပြီးစားရင်ဖြစ်တာပေါ့ဗျ။ အဲဒီ ဝေလယာ ကုလားတွေထက်တောင် အစားခြိုးခြဲတဲ့လူတစ်ယောက် ကျွန်တော်တွေဖူးသေးတယ်”

“ဘယ်သူလဲ”

“ခင်ဗျား ဖ-ဆ-ပ-လ အစိုးရလက်ထက်က ဝန်ကြီးချုပ်ရဲ့ အကြံပေးအရာရှိ ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ဦးအုန်းဆိုတာ ကြားဖူးတယ်မဟုတ်လား။ နောက်တော့ ရုရှားပြည်မှာ သံအမတ် ကြီးလည်း လုပ်ခဲ့သေးတယ်လေ”

“ကြားဖူးရုံမကပါဘူး၊ လူကိုယ်တိုင်လည်း မြင်ဖူးလိုက်ပါတယ်။ အရပ်မြင့်မြင့်၊ အသားဖြူဖြူ၊ နွယ်နွယ်နဲ့ တော်တော်ချောတဲ့လူဗျ”

“ချောရုံတင်မကဘူး အရွယ်လည်းအင်မတန်တင်တဲ့လူ။ သူဟာ ကျွန်တော့်ထက် ၁၀နှစ်လောက်ကြီးတယ်။ ဒါပေမဲ့ လူချင်းယှဉ်လိုက်ရင် ကျွန်တော့်ထက် ငယ်တယ်ထင်

ရတယ်ဗျ။ အင်မတန်နုတဲ့လူဗျာ။ အဲဒီလူ ဘာတွေ စားသလဲ သိလား”

“ဆိုစမ်းပါဦး”

“မီးလွတ်ဗျ”

“ဘာမီးလွတ်လဲ”

“ကျွန်တော် ဆိုဗိယက်က ပြန်လာပြီးတဲ့နောက် ရှုမဝထဲ ရုရှားပြည်အကြောင်း တွေ ရေးနေတော့ သတင်းထောက် ခင်မောင်ကြည် ကျွန်တော့်အိမ်ရောက်လာပြီး စာ တစ်စောင်ပေးတယ်။ အဲဒီစာက ရုရှားပြည်မှာ သံအမတ် ကြီးလုပ်ခဲ့တဲ့ ဦးအုန်းဆီကပဲ။ ကိစ္စကတော့ ရုရှားပြည်အကြောင်း ကျွန်တော်ရေးတာတွေ ဖတ်ရလို့ ဝမ်းသာလှပါတယ်။ သူလည်းမော်စကိုမှာ နှစ်ပေါင်းများစွာ နေခဲ့ဖူးတော့ အဲဟိုကအကြောင်းတွေ ပြောပြ ချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့တွေ့ဖို့ ကျွန်တော့်အိမ်လာပါရစေဆိုတာပဲ။ သည်တော့ ကျွန်တော်ကလည်း ဝမ်းသာအားရပဲပေါ့၊ နက်ဖြန်ခါ ၁၀ နာရီနဲ့ ၁၁ နာရီကြား ထမင်းစား မိလာခဲ့ပါလို့ စာပြန်ရေးပေးလိုက်တယ်။

“အဲ နောက်တစ်နေ့မနက် ၁၀ နာရီခွဲလောက် သူ့ကားကြီးနဲ့ရောက်လာပါရောဗျား။ သူလို ဧည့်သည်ဆိုတော့ ကျွန်တော့်ဇနီးကလည်း ကောင်းကောင်းမွန်မွန် ဖွယ်ဖွယ်ရာရာတွေ ချက်ထားပါတယ်။ သို့သော် ၁၁ နာရီလောက် ထမင်းပွဲလည်း ပြင်ပြီးရော သူဒီလိုချက်ပြုတ် ထားတဲ့ ထမင်းဟင်းတွေကို မစားဘူးတဲ့ဗျာ။ နို့ ဘာကို စားသလဲမေးတော့ မီးလွတ်တဲ့။ မီးလွတ်ကလည်း စားတော့ ကုလားပဲပွနေအောင် ရေစိမ် ထားပြီးတော့ ပဲပင်ပေါက်အစိမ်းနဲ့ စားသတဲ့ဗျာ။ သည်တော့ ကျွန်တော်ကလည်း အဲဒါတွေ စားချင်လည်းရနိုင်ပါတယ်ဆိုပြီး အနီးပါးနားမှာ ဗယာကြော်ရောင်းတဲ့အိမ်က ရေစိမ်ထားပြီး သားကုလားပဲတွေနဲ့ ကပ်လျက် ရောင်းတဲ့ ပဲပင်ပေါက်အစိတ်သားဝယ်ပေးလိုက်တယ်။ တကယ်ပဲ ဘာသားချော မြိန်ရေရှက် ရေ စားတယ်ဗျာ”

“ဟင် အံ့ဩစရာပဲ၊ ဟုတ်မှဟုတ်ရဲ့လားဗျာ”

“ကျွန်တော် အစစ်အမှန်ကိုပြောတာပဲ။ ဦးအုန်းကလူထူးဆန်း အဓိဋ္ဌာန်သမားဗျ။ သူ အဲလိုစားပြီးတော့ အသက် ၇၀ ကျော်အောင် နေသွားခဲ့ပါတယ်။ မသေမီမှာ ကျန်းမာရေးလည်းအလွန်ကောင်း အရွယ်လည်းအင်မတန် နုပျိုတယ်ဆိုတာ သူ့ကိုတွေ့ဖူး သူတိုင်းသိကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်ပြောချင်တာက လူ့ပြည်မှာ လူတွေဟာ ‘ဝမ်းအကျင့်ပဲ’ပဲဗျ။”